

Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad

Üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

Töö nr 3135/18

Tartu-Kanepi 2018

Pille Metspalu
KSH juhtekspert

Ann Ideon
Üldplaneeringu ja KSH projektijuht

HENDRIKSON & KO

Raekoja plats 8
51004 Tartu
tel +372 740 9800

Maakri 29
10145 Tallinn
tel +372 617 7690

Hendrikson & Ko
www.hendrikson.ee
hendrikson@hendrikson.ee

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	5
2. KANEPI VALLA ÜLDPLANEERINGU LÄHTESEISUKOHAD	5
2.1. Kanepi valla üldplaneeringu koostamise eesmärk	5
2.2. Üldplaneeringuga lahendatavad ülesanded	5
2.3. Kanepi valla üldplaneeringu lahenduse väljatöötamise alused.....	10
2.4. Ametkondade seisukohad ja ettepanekud üldplaneeringu koostamiseks	10
2.4.1. Valla arenguvision ja lähtematerjalid	11
3. ÜLDPLANEERINGU KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUS	12
3.1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk ja ulatus	12
3.2. Mõjutatava keskkonna ülevaade	14
3.2.1. Planeeringuala asukoht, asend ja põhistruktuur	14
3.2.2. Sotsiaalne keskkond	15
3.2.2.1. Rahvastik ja asustus	15
3.2.2.2. Sotsiaalne taristu ja ühistegevus	17
3.2.3. Ettevõtluskeskkond	17
3.2.3.1. Ettevõtete arvu dünaamika	17
3.2.3.2. Suurõnnetuse ohuga ja ohtlikud ettevõtted.....	19
3.2.4. Tehniline taristu ja teed.....	20
3.2.4.1. Ühisvee- ja kanalisatsioonivõrk.....	20
3.2.4.2. Soojusvarustus	21
3.2.4.3. Teedevõrk.....	22
3.2.5. Ajalooline ja kultuuriline keskkond	24
3.2.5.1. Kanepi valla ajalooline kujunemine ja Asustus	24
3.2.5.2. Kultuuriväärtuslikud objektid ja alad.....	25
3.2.6. Looduskeskkond	27
3.2.6.1. Geoloogia ja maavarad	27
3.2.6.2. Põhjavesi.....	29
3.2.6.3. Pinnaveekogud	31
3.2.6.4. Roheline võrgustik	32
3.2.6.5. Kaitstavad loodusobjektid.....	34

3.2.6.6. Natura 2000 alad	36
3.2.6.7. Heited õhku, välisõhu kvaliteet.....	38
3.2.6.8. Müra ja vibratsioon	39
3.3. Seosed asjakohaste planeeringute ja arengudokumentidega	41
3.3.1. Kõrgemalseisvad arengudokumentid.....	41
3.3.2. Naaberomavalitsuste arengudokumendid.....	42
3.4. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju	43
4. ÜLDPLANEERINGU JA KSH PROTSESS.....	46
4.1. Koostöö ja kaasamine	46
4.2. Üldplaneeringu ja KSH eeldatav ajakava	48
4.3. Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja andmed ja KSH väljatöötamise kavatsuse koostanud eksperdid.....	50
LISA 1. ALGATAMISE JÄREL ESITATUD ETTEPANEKUD	53
LISA 2. LS JA KSH VTK EELNÕULE ESITATUD ETTEPANEKUD.....	66

1. SISSEJUHATUS

Käesolevas dokumendis on välja toodud Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad (LS, ptk 2), üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus (KSH VTK, vt ptk 3) ning paralleelselt kulgeva üldplaneeringu ja KSH protsessi ülevaade (ptk 4).

Planeeringu lähteseisukohad ja üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsus on esitatud ühtse dokumendina, kuna mõlemas protsessis on mitmeid ühiseid teemasid.

2. KANEPI VALLA ÜLDPLANEERINGU LÄHTESEISUKOHAD

2.1. KANEPI VALLA ÜLDPLANEERINGU KOOSTAMISE EESMÄRK

Kanepi valla üldplaneeringu koostamine ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine algatati Kanepi Vallavolikogu 19.06.2018 otsusega nr 1-3/2018/14.

Üldplaneeringu koostamise põhieesmärk on valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning selle alusel planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sealhulgas maakasutuse juhtotstarvete, määramine.

Üldplaneeringuga hõlmatav ala on Kanepi valla territoorium.

Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (vt ptk 3).

2.2. ÜLDPLANEERINGUGA LAHENDATAVAD ÜLESANDED

Koostatava Kanepi valla üldplaneeringu ülesanded tulenevad planeerimisseaduse §75-st. Üldplaneeringuga lahendatakse eeltoodud paragrahvis nimetatud ülesanded, mis on olulised valla ruumilistest vajadustest ja planeeringu eesmärkidest lähtuvalt (planeerimisseaduse §75 lõige 2).

Üldplaneeringuga lahendatakse järgmised ülesanded:

Üldplaneeringu ülesanded (loetelu § 75 lõige 1 toodud punktidele vastavalt)	Lahendamise vajadus ja täpsusaste
1. Transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sealhulgas kohalike teede, raudteede, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest	Liikuvusvajadust analüüsitakse lähtuvalt liikumise sihtpunktidest (funktsioonide paigutusest), kasutajagruppide eripäradest ja arvestades säästva liikuvuse põhimõtetega. Täpsustatakse

Üldplaneeringu ülesanded (loetelu § 75 lõige 1 toodud punktidele vastavalt)	Lahendamise vajadus ja täpsusaste
tekkivate kitsenduste määramine.	kergliiklusteede asukohad ja arendamise põhimõtted.
2. Kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine.	Planeeringuga määratakse kompostimisväljakute asukohad.
3. Tehnovõrkude ja - rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine.	Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ning soojamajanduse arendamisel lähtutakse kehtivatest arengukavadest. Täpsustatakse tuletõrje veevõtukohtade vajadust.
4. Olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valimine.	Lähteseisukohtade faasis olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha määramise vajadust teada ei ole, asukoha valikut kaalutakse vajaduse ilmnemisel üldplaneeringu protsessi jooksul.
5. Avalikus veekogus kaldaga püsivalt ühendatud või kaldaga funktsionaalselt seotud ehitise üldiste ehituslike tingimuste ja asukoha määramine.	Lähteseisukohtade faasis vajadust veekogusse rajatavate ehitiste kavandamiseks ei ole, teemat täpsustatakse üldplaneeringu koostamisel.
6. Asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine.	Täpsustatakse üldplaneeringu koostamisel.
7. Supelranna ala määramine.	Määramise vajadust täpsustatakse üldplaneeringu koostamisel.
8. Tänavade kaitsevööndi laiendamine.	Senistele arengutele tuginedes laiendamiseks vajadus puudub.
9. Korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal ja kõrgveepiiri märkimine suurte üleujutusala-dega siseveekogul.	Vajadus puudub, vallas puuduvad suurte üleujutusala-dega siseveekogud. Üleujutusohuga alade teema kajastamine vajadus täpsustub üldplaneeringu koostamisel.
10. Rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine	Täpsustatakse üldplaneeringu koostamisel vastavalt 2018.a

Üldplaneeringu ülesanded (loetelu § 75 lõige 1 toodud punktidele vastavalt)	Lahendamise vajadus ja täpsusaste
ning sellest tekkivate kitsenduste määramine.	valminud rohevõrgustiku planeerimisjuhendis toodud soovitudele.
11. Kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine.	Määratakse üldplaneeringuga, eelkõige vajavad lahendamist Valgjärve, Jõksi ja Janokjärve ääres.
12. Ranna ja kalda ehituskeelu võõndi suurendamine ja vähendamine.	Vajadust täpsustatakse üldplaneeringu koostamisel.
13. Kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine.	Vajadust täpsustatakse üldplaneeringu koostamise raames.
14. Väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine.	Väärtuslikud alad ja objektid ning nende kaitse- ja kasutamistingimused määratakse üldplaneeringu koostamise. Looduskoosluste määramise vajadus selgub üldplaneeringu koostamisel, kuid eeldatavasti vajadus pigem puudub.
15. Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine.	Teemat käsitletakse üldplaneeringu koostamisel.
16. Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine.	Määratakse üldplaneeringu koostamisel. Miljööväärtuslike alade käsitlemist ühtlustatakse kogu vallas.
17. Kohaliku tähtsusega kultuuripärandi säilitamise meetmete, sealhulgas selle üldiste kasutustingimuste määramine.	Analüüsitakse kultuuripärandi objektide säilitamise meetmete määramise vajadust.

Üldplaneeringu ülesanded (loetelu § 75 lõige 1 toodud punktidele vastavalt)	Lahendamise vajadus ja täpsusaste
18. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse kõrguspiirangu ja haljastusnõuete määramine.	Määratakse üldplaneeringu koostamisel.
19. Riigikaitse otstarbega maa-ala määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piiride täpsustamine.	Eeldatavalt vajadus riigikaitse otstarbega maa-ala määramiseks puudub, teemat täpsustatakse koostöös Kaitseministeeriumiga.
20. Puhke- ja virgestusalade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine.	Määratakse üldplaneeringu koostamisel.
21. Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine.	Määratakse vajadusel üldplaneeringu koostamise raames.
22. Müra normtasemete kategooriate määramine.	Käsitletakse üldplaneeringu koostamisel tulenevalt õigusaktidest.
23. Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine.	Määratakse üldplaneeringu koostamisel, arvestades erinevate liiklejagruppide vajadustega.
24. Krundi minimaalsuuruse määramine.	Määratakse üldplaneeringu koostamisel lähtuvalt erinevate alade eripärast.

Üldplaneeringu ülesanded (loetelu § 75 lõige 1 toodud punktidele vastavalt)	Lahendamise vajadus ja täpsusaste
25. Alade ja juhtude määramine, mille esinemise korral tuleb detailplaneeringu koostamisel kaaluda arhitektuurivõistluse korraldamist.	Vajadus täpsustub üldplaneeringu koostamisel.
26. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine.	DP koostamise kohustusega ala ja/või juhud täpsustatakse ÜP raames.
27. Maareformiseaduse ja looduskaitseaduse tähenduses tiheasustusega alade määramine	ÜP raames täpsustatakse tiheasustusega alade määramist vallas.
28. Maaparandussüsteemide asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine.	Maaparandussüsteemide asukohad ning nende kasutamistingimused määratakse üldplaneeringu koostamisel.
29. Käesolevas lõikes nimetatud ülesannete elluviimiseks sundvõõrandamise või sundvalduse seadmise vajaduse märkimine.	Täpsustub üldplaneeringu koostamisel.
30. Sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine.	Täpsustub üldplaneeringu koostamisel.
31. Muud käesolevas lõikes nimetatud ülesannetega seonduvad ülesanded.	Täpsustub üldplaneeringu koostamisel.

Planeeringuga lahendavate ülesannete loetelu ja käsitus lähtub käesolevas etapis teadaolevast informatsioonist ja valla ruumilise arengu vajadustest. Üldplaneeringu eelnõu väljatöötamise etapis võib ülesannete loetelu ja käsitus täpsustuda.

2.3. KANEPI VALLA ÜLDPLANEERINGU LAHENDUSE VÄLJATÖÖTAMISE ALUSED

Kanepi valla üldplaneeringu koostamisel võetakse aluseks planeerimisseaduse § 75 sätestatud üldplaneeringu ülesanded, mille lahendamine on oluline valla ruumilistest vajadustest lähtuvalt. Lähteseisukohtade etapis sõnastatud ülesannete loetelu võib planeeringu hilisemates etappides täpsustuda.

Valla ruumilise arengu põhimõtete ja asustuse arengut suunavate tingimuste väljatöötamisel võetakse arvesse piirkonnale iseloomulikke väärtusi, ehk **nn väärtustepõhine lähenemine**. See tähendab, et planeeringulahenduse väljatöötamisel võimaldatakse arendustegevust erinevaid keskkonnaväärtusi kahjustamata. Väärtustepõhise lähenemise tulemusel valmiv planeering tugineb eelkõige piirkonnale ainuomastele looduslikele, kultuurilistele, majanduslikele ja sotsiaalsetele nähtustele või aladele, mida kohalik kogukond ise väärtusena määratleb (töörühmad toimuvad planeeringulahenduse koostamise käigus).

Selline lähenemine väärtustab kohalikku elukeskkonda ning identiteeti. Laiapõhjalise avaliku protsessi tulemusel valminud ja kehtestatud üldplaneering:

- annab läbitöötatud aluse igasuguseks edaspidiseks maa-alade kasutamisega seotud tegevuseks, "korrastab ruumi",
- on kokkulepe erinevate osapoolte ja huvigruppide vahel ning hõlbustab seega edaspidiseid otsustamisprotsesse,
- on avaliku protsessi käigus vormunud ruumilise arengu kokkuleppe näol oluliseks tugimaterjaliks erinevate projektide finantseerimise taotlemisel,
- on kasulikuks infobaasiks potentsiaalsele investorile ja elanikule,
- on kohaliku omavalitsuse spetsialisti, kohaliku elaniku ja huvilise koolitajaks ruumilise planeerimise valdkonnas, hõlbustades nii hilisemat tööd planeeringutega.

2.4. AMETKONDADE SEISUKOHAD JA ETTEPANEKUD ÜLDPLANEERINGU KOOSTAMISEKS

Ametkonnad jt huvitatud osapooled on ettepanekuid esitanud esmalt üldplaneeringu ja KSH algatamise järgselt, seejärel lähteseisukohtade ja KSH VTK eelnõude valmimise järel.

Üldplaneeringu ja KSH algatamisest teavitamise järgselt esitasid seisukohad üldplaneeringu ja KSH koostamiseks Päästeamet, Muinsuskaitseamet, Rahandusministeerium ja Maanteeamet (vt kirjad lisas 1).

Esitatud ettepanekud ja vastusseisukohad on koondatud tabelisse, mis on samuti toodud lisas 1. Arvestatud ettepanekute põhjal on LS ja KSH VTK dokumenti täpsustatud.

Lähteseisukohtade ja KSH VTK eelnõu ning tugiplaani valmimise järel küsiti ettepanekuid ametkondadelt, naaberomavalitsustelt jt. Ettepanekuid esitas 12 osapoolt. Esitatud kirjad ning valla vastusseisukohad ettepanekutele on toodud lisa 2.

2.4.1. VALLA ARENGUVISIOON JA LÄHTEMATERJALID

Kanepi valla arenguvisioon ja eesmärgid ning nende elluviimiseks kavandatud tegevused on sõnastatud Kanepi valla arengukavas 2019-2026 (vastu võetud 2018).

Kanepi valla visioon on:

Kanepi vald on terviklikult arenenud kaunis, mitmekesise majanduse ning kvaliteetse loodus- ja elukeskkonnaga piirkond, kus väärtustatakse teadmisi, oskusi, uuenduslikkust, aktiivsust ning kultuuritraditsioone.

Visiooni elluviimine toimub järgmiste **strateegiliste eesmärkide** kaudu:

1. Puhta ja turvalise loodus- ja elukeskkonna säilitamine ning arendamine. Selle saavutamiseks säästva arengu propageerimine ning keskkonnaprojektides osalemine.
2. Ettevõtluse arengu toetamiseks majanduskliima parandamine, väikeettevõtluse toetamine ning tehnilise infrastruktuuri arendamine.
3. Turismi konkurentsivõime suurendamine läbi olemasolevate võimaluste parema rakendamise ja uute lahenduste kasutuselevõtmise, valla kui turismisihtkoha maine kujundamine ning selle teadvustamine väljaspool valda.
4. Valla haridussüsteemi arendamine, hariduse kvaliteedi, konkurentsivõime ja infrastruktuuri parandamine ning kaasajastamine.
5. Kultuuriruumi arendamine läbi elanike aktiveerimise, piiriülese koostöö ja sportimisvõimaluste kaasajastamise ning mitmekesistamise.
6. Sotsiaalhoolekandesüsteemi kaasajastamine ning elanike tervishoiualase teadlikkuse suurendamine.
7. Tööhõive suurendamine läbi elukestva õppe propageerimise ja toetamise ning ettevõtluse arendamise.
8. Kodanikualgatuse toetamine ja edendamine ning kogukondade kaasamine valla elu arendamisse.
9. Valla haldusaparaadi kaasajastamine ning valla maine jätkuv eesmärgipärane kujundamine, sõprusomavalitsuste leidmine ning väliskoostöö arendamine.

Üldplaneering arvestab nii valla uue visiooni kui ka arengueesmärkidega.

Üldplaneeringu väljatöötamisel arvestatakse kehtivate sektorarengukavadega ja taristute võimalike ruumivajadustega. Kanepi vallas toimub soojamajanduse ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine vastavalt vastu võetud arengukavadele (vt pikemat ülevaadet ptk 3.2.4.1 ja 3.2.4.2).

Planeeringus koostamisel võetakse arvesse asjakohad kõrgemalseisvad arengudokumendid (vt ptk 3.3) ning kehtivad asjakohased õigusaktid. Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille tulemused kajastuvad üldplaneeringu lahenduses.

3. ÜLDPLANEERINGU KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUS

3.1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE EESMÄRK JA ULATUS

Keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) teostatakse Kanepi valla üldplaneeringule. Üldplaneeringu ja KSH algatati Kanepi Vallavolikogu 19.06.2018 otsusega nr 1-3/2018/14.

Kanepi valla üldplaneeringu koostamise põhieesmärk on ühinenud valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning selle alusel maa- ja veealadele üldiste kasutamise- ja ehitustingimuste, sealhulgas maakasutuse juhtotstarvete, määramine. Üldplaneeringuga hõlmata ala on kogu Kanepi valla territoorium.

Üldplaneeringu kehtestamisel peab KOV olema veendunud, et on planeeringulahenduse koostamisel arvestanud **asjakohaste avalduvate mõjudega**. Selle eesmärgi saavutamiseks on PlanS-i pandud KOV-ile ülesanne hinnata planeeringu elluviimisega kaasnevat asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid (sh tervise) ja looduskeskkondlikke mõjusid (vt täpsemalt ptk 3.4). Üldplaneeringu elluviimisega kaasnevate asjakohaste mõjude hindamine on ruumilise planeerimise lahutamatu osa ja nendega arvestamine aitab kaasa parima võimaliku planeeringulahenduse koostamisele¹.

KSH eesmärk on hinnata üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju, selgitada välja alternatiivsete lahenduste võimalused, määrata vajadusel keskkonnameetmed, arvestades üldplaneeringu eesmärke ja käsitletavat territooriumi. KSH näitab, milliste oluliste keskkonnaargumentide alusel toimub üldplaneeringu kaalutusprotsessi jooksul valikute tegemine ja otsusteni jõudmine.

¹ Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks, Rahandusministeerium, mai 2018

Mõjude hindamise lähtekohaks on üldplaneeringu kui strateegilise ruumilise arengudokumendi iseloom – mõjude hindamisel püstitakse üldplaneeringu täpsusastmes ja keskendutakse teemadele, mida saab üldplaneeringuga reguleerida. Piiriülest keskkonnamõju üldplaneeringu elluviimisega ette ei ole näha.

Käesolev KSH väljatöötamise kavatsus (VTK) on aluseks KSH aruande koostamisele.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine annab lisaks planeerimisseaduse § 80 lg 2 nõutule peatükis 2 ülevaate mõjutatavast keskkonnast peamiste teemavaldkondade kaupa. Alapeatükkide lõpus tuuakse välja üldplaneeringu kontekstis olulisemad eesmärgid ja väljakutsed.

3.2. MÕJUTATAVA KESKKONNA ÜLEVAADE

3.2.1. PLANEERINGUALA ASUKOHT, ASEND JA PÕHISTRUKTUUR

Joonis 3.2.1-1. Kanepi valla paiknemine

Kanepi vald (524,49 km²) asub Põlvamaal, piirnedes põhjast Tartu, läänest Valga ja lõunast Võru maakonnaga. Praegune Kanepi vald moodustus 2017.a haldusreformi järgselt endisest Kõlleste, Valgjärve ja Kanepi vallast. Vallakeskus asub Kanepi alevikus, teised suuremad asulad on Saverna, Krootuse, Maaritsa, Valgjärve, Ihamaru ja Põlgaste. Valla asustustiheduses vahelduvad kogu valla ulatuses metsasemad ja asustatud piirkonnad, suurem metsasus ja hõredam asustus on valla edelanurgas Kooraste piirkonnas.

Kanepi naabervaldadeks on Kambja vald Tartumaal, Põlva vald Põlvamaal, Antsla ja Võru vald Võrumaal ning Otepää vald Valgamaal.

Kanepi valda läbib oluline transpordikoridor Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa põhimaantee, mille kaudu on vallal hea ühendus lähimate linnadega: Tartu, Võru, Põlva ja Otepää (olenevalt paiknemisest vallas on sihtkohad ca 30-50 km kaugusel). Valda läbib idaosas ka Postitee, mis on Põlvamaa oluliseks turismimarsruudiks.

3.2.2. SOTSIAALNE KESKKOND

3.2.2.1. RAHVASTIK JA ASUSTUS

Kanepi valla rahvaarv oli 1.01.2018 seisuga 4803 inimest².

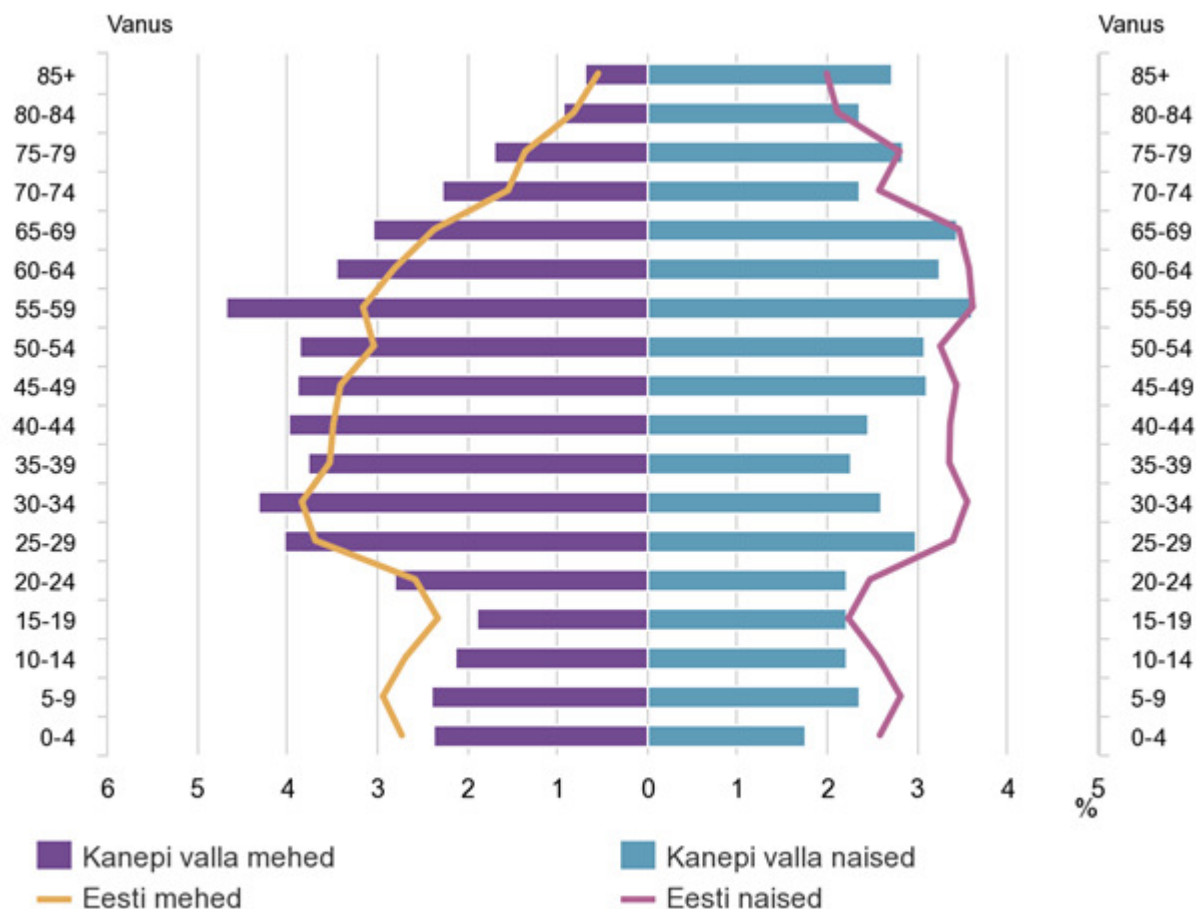
Kanepi valla rahvaarv on kahanev, seda nii vähese sündimuse kui ka negatiivse rändesaldo tõttu.

Valla rahvastiku vanusjaotuses (vt joonis 3.2.2.1-1) on Eesti keskmisest vähem noori ning mõnevõrra rohkem eakaid. Ootuspäraselt on eakaid enam just naiste hulgas, mis tuleneb Eesti meeste ja naiste keskmise eluea olulisest erinevusest.

Tööealiste seas vanusgrupis 25-54 paistab aga silma oluline meeste ülekaal ning naiste vähesus, mille vastavad näitad on üle ja alla Eesti keskmise. Eelkõige on naiste vähesus ilmne nooremate, kolmekümnnendates eluaastates, naiste osas: rändekäitumises on just nemad aktiivsemad ning rändavad suurema tõenäosusega välja, samas vanuses mehed on paiksemad.

² Allikas: Statistikaamet

Kanepi valla rahvastikupüramiid, 1. jaanuar 2018

Allikas: Statistikaamet

Joonis 3.2.2.1-1. Kanepi valla rahvastiku koosseis seisuga 1.01.2018 (Allikas: Statistikaamet)

Statistikaameti koostatud klasteranalüüsi põhjal (2015)³ kuuluvad Kanepi valla ühinemiseelsed vallad – Kanepi, Valgjärve ja Kõlleste – sarnaste joonte tõttu samasse klasterisse, mille rahvastikuprognosis on hinnatud 12 aasta perspektiivis vähenemist kuni 20% võrra.

Lähiaastatel jätkub valla rahvastiku kahanemine ning elanikkonna vananemine. Rahvaarvu säilitamise nimel on eelkõige oluline üldplaneeringu ja KSH käigus tähelepanu pöörata atraktiivse elu- ja ettevõtluskeskkonna kujundamisele.

³ Tammur, A., Tiit, E.-M., Rahvastikuprognosis kohaliku omavalitsusüksuste rühmades. Klasteranalüüs. Statistikaamet 2015.

3.2.2.2. SOTSIAALNE TARISTU JA ÜHISTEGEVUS

Eelkooliealiste jaoks tegutsevad vallas Saverna, Krootuse, Kanepi ja Põlgaste lasteaiad Põlgaste lastehoid. Üldharidust pakuvad kolm kooli – Saverna ja Krootuse põhikool ning Kanepi gümnaasium.

Raamatukogud asuvad Kanepis, Põlgastes, Erastveres, Krootusel, Karilatsil, Savernas, Maaritsas ja Valgjärve. Põlgaste ja Erastvere tegutsevad kui raamatukogu-külakeskus. Seltsi- ja kultuurimajad (külakeskused) asuvad ka Kanepis, Savernas, Maaritsas ja Krootusel.

Avatud noortekeskused asuvad Kanepis, Savernas ja Krootusel.

Erinevaid treeninguvõimalusi pakuvad valla koolide võimlad, Põlgaste ja Erastvere raamatukogu-külakeskus, Saverna külakeskus, Maaritsa kultuurimaja ja Valgjärve võimla. Väritingimustes saab sportida koolide staadionidel, lisaks asuvad Krootusel, Valgjärves ja Savernas terviserajad; Krootusel ja Valgjärvel ka discgolfi rajad. Põlgastes asub krossirada.

Kanepi alevikus asub Kanepi päevakeskus, Põlgastes pansionaat ning Erastveres ja Piigastes hooldekodu.

Vallas tegutseb perearstikeskus ja hambaravikabinet nii Kanepis kui ka Savernas, samuti asuvad apteegid Kanepis ja Savernas apteek.

EELK Kanepi Jaani kogudus tegutseb Kanepi kirikus.

Valla peamised teenused koonduvad põhilistesse keskustesse, hajusamalt paiknevad spordi- ja puhkealad. Üldplaneeringu koostamisel on otstarbekas analüüsida erinevate teenuste kättesaadavust valla erinevates osades ja teha vajadusel ettepanekud kättesaadavuse parandamiseks.

3.2.3. ETTEVÕTLUSKESKKOND

3.2.3.1. ETTEVÕTETE ARVU DÜNAAMIKA

Ettevõtluse arendamiseks on vallas olemas põhiline vajalik taristu (haridus, tervishoid, kultuur ning ka teenindussfääri ettevõtlus), mis loob head eeldused edasiseks arenguks. Kanepi vald on rikas oma suurte metsamassiivide, suhteliselt viljaka ning enamasti hästi hooldatud põllumaade ning jõgede ja järvede poolest. Statistikaameti andmetel on iga-aastaselt majanduslikult aktiivsete ettevõtete arv Kanepi vallas suurenenud ja ettevõtlus on muutunud mitmetahulisemaks.

Tabel 3.2.3.1-1. Statistilisse profiili⁴ kuuluvad ettevõtted Kanepi vallas. Allikas: Statistikaamet seisuga aprill 2018

Aasta	Tegevusalad kokku	Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	Töötlev tööstus	Ehitus	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja	Veondus ja laondus	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	Muud teenindavad tegevused	Muud tegevusvaldkonnad*
2007	207	94	27	13	18	18	2	1	1	33
2008	219	96	27	17	19	17	4	1	1	37
2009	235	100	28	20	19	13	12	2	2	39
2010	335	153	32	22	28	21	20	12	9	38
2011	336	152	32	28	26	18	20	11	9	40
2012	348	158	29	29	28	20	21	12	9	42
2013	345	150	26	25	33	24	17	11	8	51
2014	372	167	31	27	33	23	20	9	9	53
2015	394	177	33	28	40	23	23	9	12	49
2016	393	154	34	31	40	26	26	13	11	58
2017	414	150	43	37	46	24	20	15	13	66

* mäetööstus; elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine; veevarustus; kanalisatsioon; jäätme- ja saastekäitlus; majutus ja toitlustus; info ja side; finants- ja kindlustustegevus; kinnisvaraalane tegevus; haldus- ja abitegevused; avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus; haridus; tervishoid ja sotsiaaltoetused; kodumajapidamised töötajad; kodumajapidamiste oma tarbeks kaupade tootmine; eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus

Kümne aastaga on statistilisse profiili kuuluvate ettevõtete arv kahekordistunud, kasvades 207-lt 414-le. Arvuliselt on enim ettevõtteid lisandunud põllumajanduse-metsanduse sektorisse (56), muudesse tegevusvaldkondadesse (33), kaubandussektorisse (33) ja ehitusse (24). Ettevõtluses on märgata piirkonna nn elukvaliteeti tõstva ettevõtluse kasvu hariduse, vaba aja ja muude teenindavate tegevuste sektorites.

Kui vaadelda perioodil 2007-2017 toimunud muutusi Põlva maakonnas tervikuna, on Statistikaameti andmetel ka maakonnas majanduslikult aktiivsete ettevõtete arv kasvanud 1,8 korda, 1 235-lt 2 231-le. Neist valdav osa asub Põlva vallas. Sarnaselt Kanepi vallale on ka maakonnas tervikuna ettevõtluses suurim osatähtsus põllumajandusel, hulgi- ja jaekaubandusel, töötleva tööstusel, kutse-, teadus- ja tehnikaalasel tegevusel, ehitusel, veondusel-laondusel.

⁴ Majanduslikult aktiivsete üksuste (äriühingute, füüsilisest isikust ettevõtjate, asutuste, mittetulundusühingute) kogum, mida Statistikaamet kasutab majandusstatistika üldkogumina 1994. aastast. Hõlmab ainult tegutsevate üksuste andmeid.

Statistikaameti andmetel on 2017. aasta seisuga Kanepi vallas registreeritud ettevõtetest valdav osa mikroettevõtted (397), kus töötab vähem kui 10 inimest (sarnaselt Põlva maakonnale ja kogu Eestile), sh ülekaalus on üksikettevõtjad. Suurettevõtete osatähtsus on väike ning pigem ei näita kasvutrendi. Ettevõtete juurdekasv on toimunud valdavalt mikroettevõtete arvelt.

Tabel 3.2.3.1-2. Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted Kanepi vallas töötajate arvu järgi. Allikas: Statistikaamet seisuga aprill 2018

Aasta	Kokku	Vähem kui 10	10-49	50-249
2007	207	194	11	2
2008	219	207	10	2
2009	235	221	12	2
2010	335	322	11	2
2011	336	324	10	2
2012	348	331	16	1
2013	345	330	14	1
2014	372	357	15	0
2015	394	375	18	1
2016	393	375	17	1
2017	414	397	16	1
2007-2017	207	203	5	-1

Mittetulundusühinguid 2017. aasta seisuga oli 93, sihtasutusi registreeritud ei ole.

Registreeritud töötute arv on Statistikaameti andmetel alates 2015. aastast vaikselt kasvanud. Kui 2015. aastal oli keskmiselt kokku 111 töötut, siis 2016. aastaks oli töötute arv vähenenud 13 inimese võrra. 2017. aastaks oli Kanepi vallas registreeritud töötuid 127.

Üldplaneeringu koostamisel on oluline soodustada erineva ettevõtluse arengut vallas – nii traditsioonilist (põllumajanduslike) kui ka erinevate puhkeotstarbeliste ja elukvaliteeti toetavate tegevuste arengut vallas. Üldplaneeringu koostamisel pööratakse tähelepanu ettevõtlusega seotud aladele seatavatele maakasutustingimustele.

3.2.3.2. SUURÕNNETUSE OHUGA JA OHTLIKUD ETTEVÕTTED

Kanepi valla territooriumil on välja kujunenud piirkonnad, kus paiknevad potentsiaalsed keskkonnamõju omavad ettevõtted (Kanepi alevikus, Saverna, Krootuse ja Valgjärve külad). Kanepi vallas puuduvad Maa-ameti GIS portaali ohtlike ettevõtete kaardirakenduse andmetel kemikaaliseaduse (KemS) mõistes ohtlikud või suurõnnetuse ohuga ettevõtted.

Teadaolevalt uusi ohtlike või suurõnnetusega ohuga ettevõtteid rajamisel ei ole. Ohtliku ettevõtte staatuse võivad kõige suurema tõenäosusega saavutada tanklad, kui paigaldatakse gaasikütuse tankimisseadmed ja ka põllumajandusettevõtted, kui kütusena hakatakse kasutama vedelgaasi.

Ohtlike ja suurõnnetuste ohuga ettevõtete planeerimisel, laiendamisel või tootmise suurendamisel on oluline säilitada ohutuse tagamiseks vajalik vahemaa käitise ning elamurajoonide, avalikus kasutuses olevate hoonete ja alade, puhkealade ning võimaluse korral peamiste transpordiliinide vahel (KemS § 32 lg 1 p 3). Vastav planeerimisdokument tuleb esitada Päästeametile kooskõlastamiseks, samuti tuleb seda teha, kui planeeritakse ohtliku või suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohualasse jääva maa kasutust või kavandatakse sinna ehitist (KemS § 31 lg 4).

Lisaks on vedelkütuste mahutite planeerimisel, mis ei ole üldkasutatavate autokütuse tanklate koosseisus (nt katlamajade reservkütuse mahutid), sõltumata ettevõtte ohtlikkuse kategooriast, vaja arvestada hoidmisehitise kujaga (kuja ulatus sõltub hoidmisehitise mahust).

Juhul, kui üldplaneeringus nähakse ette ohtlikke või suurõnnetusega ohuga ettevõtete asukohad, tuleb KSH aruandes hinnata sellega seotud riske, valida neile sobivaim asukoht (õnnetusjuhtumi tagajärgede ennetamise vajadusest lähtudes), anda üldine hinnang dominoefekti võimaluse kohta ja tuua välja, milliseid meetmeid on vaja kavandada õnnetuste ennetamiseks-tagajärgede leevendamiseks.

Kui konkreetseid asukohti ei kavandata, tuleb üldplaneeringuga sätestada tingimused ohtlike ja suurõnnetuse ohuga ettevõtete kavandamiseks (mida ei määratleta olulise ruumilise ehitisena Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 järgi), nende tegevuses muudatuste tegemiseks ja nende ohualasse planeerimiseks, nt sätestada detailplaneeringu kohustus, kui see ei tulene automaatselt planeerimisseadusest.

ÜP ja KSH protsessis arvestatakse võimalike ohtlike ettevõtete ja riskide maandamise vajadusega.

3.2.4. TEHNILINE TARISTU JA TEED

3.2.4.1. ÜHISVEE- JA KANALISATSIOONIVÕRK

Kanepi valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni võrgustiku rajamise ja rekonstrueerimise aluseks on endiste Kanepi, Kõlleste ja Valgjärve valdade ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavad. Arengukavad annavad põhjaliku ülevaate olemasolevast olukorrast, erinevatest arendusprojektidest ja nende teostamise hinnangulisest maksumusest.

ÜVK arendamise eesmärgiks on tagada liitunud klientidele kvaliteetne joogivesi ja efektiivne reovee puhastamine, kindlustamaks looduskeskkonna (sh põhja- ja pinnavee) kaitset. ÜVK süsteemide arendamise eesmärgiks on ÜVK teenuste

kättesaadavuse tagamine võimalikult paljudele elanikele läbi järgmiste tegevuste:

- amortiseerunud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustike rekonstrueerimine;
- amortiseerunud reoveepuhastite rekonstrueerimine;
- amortiseerunud puurkaevpumplate rekonstrueerimine;
- vajadusel ÜVK süsteemide laiendamine.

Kanepi vallas on ÜVK süsteemid välja arendatud Kanepi alevikus, Põlgaste, Soodoma, Hurmi, Magari, Erastvere, Krootuse, Ihamaru, Saverna, Maaritsa ja Valgjärve külates. Veevärgi süsteemid on olemas ka Prangli, Pikajärve ja Aiaste külas, kuid lähtudes teenuste tarbijate arvust, mis on alla 50, neid tegelikkuses ÜVK hulka ei arvata.

Elanikkonna vähesuse ja suhteliselt hajali paiknemise tõttu ei ole ÜVK rajamine otstarbekas väljapool olemasolevaid piirkondi. Hajaasustuses jääb veevarustus toimima tuginedes individuaalsetele salv- või puurkaevudele. Reoveekäitluseks on hajaasustuses erinevaid võimalusi: immutamine, omapuhasti rajamine või reovee kogumismahuti paigutamine.

Reoveekogumisalad on määratud Kanepis, Põlgastes ning Savernas, samuti Krootuse külas. Üldplaneeringu raames nähakse perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetavaid alasid ette Kanepis.

Tuletõrje veevõtukohtad on olemas Krootuse, Saverna, Valgjärve, Maaritsa ja Erastvere külates ja Kanepi alevikus. Ihamaru külas pole tuletõrje veevõtuks spetsiaalseid kohti rajatud, kuid vajadusel on tuletõrje vett võimalik ammutada Väikesest Palojärvest ja mitmetest tehisveekogudest.

ÜVK edaspidises arengus on vajalik ühisvee- ja kanalisatsioonitorustike, tuletõrje veevõtukohtade rekonstrueerimine ja laiendamine, reoveepuhasti ja puurkaevpumplate rekonstrueerimine vastavalt arengukavadele.

3.2.4.2. SOOJUSVARUSTUS

Kanepi alevikus toimub soojamajanduse arendamine vastavalt valdkondlikule arengukavale „Kanepi aleviku soojusmajanduse arengukava aastateks 2016–2026“ (2016), Krootuse külas „Kõlleste valla Krootuse küla soojusmajanduse arengukava aastateks 2017-2030“ ja Saverna külas „Valgjärve valla Saverna küla soojusmajanduse arengukava aastateks 2016–2026“.

Kanepi alevikus on valdavalt kasutusel lokaalküte (kortermajades, valla hoonetes). Arengukava käsitleb ühise soojavõrgu objektidena vallamaja, gümnaasiumi ja lasteaeda. Võrguga liitumise potentsiaali on ka täiendavatel kortermajadel (Turu 4 ja Kooli 1a). Suhteliselt suurte küttekulude ja kütuse eelseisva hinnatõusu tõttu on aktuaalne hoonete soojusvarustuse rekonstrueerimine, minnes üle vähem kulukamatele kütmisviisidele. Arengukava soovitus on Kanepi alevikus minna eeltoodud hoonete puhul lokaalküttelt üle kaugküttele, ehitades hakkpuidu katlaga katlamaja ning maa-

aluse torustiku 402 m pikkuses. Lokaalküttelt kaugküttele üleminekul asendatakse praegu kasutatavad vedelkütused taastuvate kütustega.

Krootuse küla soojamajandus koosneb katlamajast ja kaugküttevõrgust, millega on ühenduses vallamaja, hooldekodu, kool, vabatahtlik tuletõrjekomando, töökojakompleks ja kortermajad (kokku 11 hoonet). Rahuldavas seisus katlamajas paiknevad üks hakkpuidul töötav katel ja üks halupuidul töötav katel. Arengukava soovitusel tuleks renoveerida kaugküttevõrgus olevad hooned, ehitada kaugküttevõrk potentsiaalsete tarbijateni, alustada sooja tarbevee tootmist ning rekonstrueerida kaugküttevõrk.

Saverna külas on välja ehitatud tsentraalne keskküttesüsteem, millega on ühenduses endise Valgjärve valla hallatavad asutused ja kortermajad (kokku 9 hoonet). Soojusvõrku on osaliselt renoveeritud, kuid renoveerimist vajab veel vähemalt 518 m maa-alust torustikku. Katlamaja on rahuldavas tehnilises seisukorras. Lähitulevikus on aktuaalne katlamaja automaatikaseadmete rekonstrueerimine katlamaja töö efektiivsuse tõstmise eesmärgil. Saverna kaugküttele jätkusuutlikkuse tagamise eelduseks on soojusvõrgu ja vähemalt katlamaja osaline rekonstrueerimine, seejuures on vajalikud ka investeeringu toetused.

Üldiselt on valla soojamajandus lahendatud lokaalküttega.

Soojamajanduse väljaarendamine toimub vastavalt arengukavadele, olulisi muudatusi üldplaneering soojamajanduse arendamisel ei kavanda.

3.2.4.3. TEEDEVÕRK

Kanepi valla territooriumil asuvate või valda läbivate riigiteede kogupikkus on enam kui 340 km, hõlmates põhimaantee, tugimaanteid, kõrvalmaanteid ning rampe või ühendusteid. Kohalikke teid on ligikaudu 308 km, erateid 37 km ning metsateid 33 km.

Põhimaantee:

- nr 2 Tallinn - Tartu - Võru - Luhamaa

Tugimaanteed:

- nr 62 Kanepi - Leevaku
- nr 71 Rõngu - Otepää – Kanepi
- nr 89 Põlva - Saverna

Kõrvalmaanteed:

- nr 18104 Mõntsi tee
- nr 18105 Sillaotsa - Restu
- nr 18111 Kiuma - Peraküla
- nr 18115 Vooreküla - Puskaru

- nr 18116 Erastvere - Sillaotsa
- nr 18118 Karilatsi - Heisri
- nr 18119 Varbuse - Kindapalu
- nr 18120 Kanepi - Varbuse
- nr 18121 Lauriorg - Muhulaane
- nr 18122 Erastvere - Piigandi
- nr 18123 Silgu - Jõksi
- nr 18124 Magari - Soodoma
- nr 18125 Erastvere - Ridali
- nr 18126 Suurküla - Parksepa
- nr 18127 Saverna - Krootuse
- nr 18129 Karste - Mügra
- nr 18130 Sirvaste - Kitse
- nr 18131 Karste - Kitse
- nr 18132 Kaagvere - Kooraste
- nr 18133 Pusu tee
- nr 18134 Sulaoja - Krüüdneri
- nr 18135 Veski - Prangli
- nr 18136 Maaritsa - Prangli
- nr 18137 Kurvitsa - Hutita
- nr 18138 Akste - Häätaru
- nr 18143 Vissi - Vooreküla
- nr 18147 Saverna - Pilkuse
- nr 18148 Maaritsa - Otepää
- nr 18165 Piigaste - Häätaru
- nr 18166 Keramäe - Ritsiku
- nr 18167 Kanepi - Ihamaru
- nr 18168 Saverna - Jõksi
- nr 18170 Loko - Peetrimõisa
- nr 18171 Valgjärve - Aiaste
- nr 18172 Valgjärve - Tamme
- nr 18173 Sikajala - Heisri
- nr 18174 Saverna - Tillundi
- nr 18175 Põlgaste - Roosi
- nr 18176 Piigaste - Sulaoja
- nr 18177 Valgjärve - Krüüdneri
- nr 18220 Piiri - Ala-Jakobi
- nr 18240 Puskaru - Väimela
- nr 18244 Piiri - Sulbi
- nr 18294 Kanepi teepiirkonna tee
- nr 22185 Pangodi - Vissi
- nr 23140 Sihva - Vidrike - Kärgula - Järvere
- nr 25183 Antsla - Kanepi

Teedevõrk (riigimaanteed ja kohalikud teed) on suhteliselt hästi väljakujunenud, asustusega hõlmatud alasid kattev. Vajalik on eelkõige kohalike teede/tänavate seisukorra parandamine ning jalg- ja jalgrattateede

rajamine, et võimaldada kergliiklejatel erinevate sihtpunktide vahel mugavat ja ohutut liikumist.

Üldplaneeringu raames pööratakse tähelepanu kergliiklusvõrgustiku arendamisele ja seostamisele naabervaldadega ning teede kvaliteedi tõstmisele.

3.2.5. AJALOOLINE JA KULTUURILINE KESKKOND

3.2.5.1. KANEPI VALLA AJALOOLINE KUJUNEMINE JA ASUSTUS

Endiste Kanepi, Kõlleste ja Valgjärve valdade territooriumi ajaloolist kujunemist iseloomustavad sagedased administratiivsed ümberkorraldused. Esimest korda mainiti Kanepit (Kanapieza) ja Valgjärvet (Weissensee) 16. sajandil ning Kõllestet (Kellese, Köllitz) 17. sajandil. Kanepi vald on põhiliselt kujunenud 1675. aastal Kanepi kihelkonnast, mis moodustus Otepää, Urvaste, Võnnu ja Põlva kihelkondade aladest keskusega Kanepist.

Esimesed arheoloogilised leiud Kanepi valla territooriumil pärinevad juba I aastatuhande esimest poolest kuni II aastatuhande alguseni, kust on pärit Varbuse küla lähedal asuv kalme. Lisaks on leitud III – IV sajandi päritoluga Karilatsi tarandkalmeid ja V-IX sajandi kääpaid. Varbuse külas, Tilleoru Kantsimäelt leitud savinõude järgi võib arvata, et sinna rajati linnus juba VI-VIII sajandil. Esimesed asulakohad tekkisid Pikajärve, Mügra ja Kooraste küladesse. Kanepi valla idaosas asub vana Tartu-Võru maantee (Postitee), mis on säilitanud oma teejoone 13. - 14. sajandist, mille tulemusena kujunes suuremate keskuste vahel välja tihedam suhtlus ja teedevõrk. Endistest Erastvere, Piigandi, Kooraste, Kõlleste, Valgjärve valdadest on leitud Põhjasõja aegseid kääpaid. Aastal 1701 toimus suur lahing Erastveres, Kanepi kiriku lähedal, kus rootsi väed said venelastelt lüüa.

Kuni 1891. aastani moodustas iga mõis omaette valla, kuid siis algasid üksikute valdade koondamised, mis kestsid 1893. aastani. Selle tulemusena liideti 1891. aastal Valgjärve vallaga: Pikajärve, Saverna, Vana-Piigaste, Soodla ja Uue-Piigaste vallad. 1893. aastal liideti Valgjärve vallaga kokku veel Tõdu vald Põlva kihelkonnast. 1892. a liideti Kõlleste vallaga kokku Krootuse, Karaski, Hurmi ja Uus-Piigandi. Samal ajal liideti Põlgaste vallaga Sõrriste, Erastvere vallaga Vana-Piigandi ja Kanepi ning Kooraste vallaga Kaagri, Karski ja Jõksi.

Kanepi valla kujunemisele aitas kaasa 1950. aastal Põlva rajooni moodustamine, kuhu kuulusid järgmised külanõukogud, mis asuvad praegusel valla territooriumil: Erastvere, Kanepi, Põlgaste, Häätaru ja Karaski. 1959. aastal liideti juurde veel Kooraste, Veski ja Valgjärve külanõukogud.

1991. aastal taastati Kanepi, Kõlleste ja Valgjärve valdade omavalitsuslik staatus, mis püsis 2017. aasta haldusreformini, mille tulemusena moodustus nende kolme valla ühinemisel uus omavalitsusüksus – Kanepi vald. Geograafilisest paiknemisest tingituna olid ühinenud omavalitsuse üksused olnud juba varasemast seotud Kanepi vallaga ning nende omavaheline koostöö on olnud aktiivne juba mitmete aastate jooksul.

3.2.5.2. KULTUURIVÄÄRTUSLIKUD OBJEKTID JA ALAD

Kanepi valla kultuuriväärtuslikud objektid ja alad erinevad oma kaitsestaatuselt ning sellest tulenevatest tingimustest.

Muinsuskaitseseadusega on vallas kaitstud **215 muinsuskaitseobjekti**. Kanepi vallas asuvad järgmised kinnismälestised⁵:

- 12 ajaloomälestist (sh külakoolid, kalmistud, (ühis)hauad, mälestussambad).
- 131 arheoloogiamälestist (valdavalt kääpad ja kivikalmed, ka kalmistud, kultusekivid, asulakohad jt)
- 70 ehitismälestist (mõisahooned, kirikud, veskid, postijaama, koolimajad, taluhooned)
- 2 kunstimälestist (hauarist, -monument)

Põlva maakonnaplaneeringuga 2030+ on määratud **väärtuslikud maastikud** ning maastike kasutustingimused. Kanepi valla väärtuslikeks maastikeks on:

I tähtsusklass (maakondlik, võimalik riikliku tähtsusega maastik)

- Vana Tartu-Võru maantee e Postitee

II tähtsusklass (maakondliku tähtsusega maastik)

- Kanepi-Erastvere
- Võõpsu asula
- Tilleorg-Lauriorg
- Valgjärve

III tähtsusklass (kohaliku tähtsusega maastik)

- Kooraste-Kanepi
- Kanepi-Erastvere

Lisaks toob maakonnaplaneering välja ilusad vaatekohad ja kaunid teelõigud ning nende kasutamistingimused.

Väärtustamist vajavateks objektideks on vallas **pärandkultuuriobjektid ja XX sajandi kultuuriväärtuslikud objektid**, mille kasutamistingimused määratakse üldplaneeringuga. Vajadusel tehakse ettepanek ka objektide kaitse alla võtmiseks (nt Kanepi üldplaneeringuga 2017 on tehtud ettepanek ristipuudele kohaliku kaitse alla võtmiseks).

Pärandkultuuri objektideks on eelmiste põlvkondade elamisviisist jäänud nähtavad kultuuriväärtuslikud objektid maastikus. Kanepi vallas leidub antud objekte küllaltki palju: talu- ja mõisahooned, metsavahikordonid, kõrtsid, tali- ja metsateed, vaigutuslangid jms. Kanepi valla olulisemale piirkondlikule

⁵ Üldplaneeringu täpsusastmes ei käsitleta vallasmälestisi.

kalmistule suunduvatel teedel on paljudes kohtades säilinud ristipuud või -puudegrupid.

XX sajandi kultuuripärandi objekte on vallas 7 – nendeks on valdavalt tsaariaegsed hooned, aga ka nõukogude ja vabariigiaegsed hooned⁶:

- Kanepi kolhoosikeskus
- Kanepi Seltsimaja
- Põlgaste algkool
- Krüüdneri abikirik/palvemaja
- Veski, Kooraste ja Põlgaste vallamajad

Miljööväärtuslikud alad on määratud kehtestatud üldplaneeringutega.

- Kanepi valla üldplaneeringuga (2017) on miljööväärtuslik ala määratud Kanepi alevikus.
- Valgjärve üldplaneering (2007) on määranud kolm miljööväärtuslikku ala: Pikajärve mõisa ümbrus, Krüüdneri pargi ümbrus ja Kiirusemägi.
- Kõlleste valla üldplaneeringus on määranud miljööväärtuslikeks aladeks Veskimõisa mõis ja selle lähiümbruse, Postitee (kaitseala piirides ja Vana-Piigaste mõisa kalmistu. Miljööväärtuslikud üksikobjektidena määratleti: Kükka kõrts, Ala-Musti kõrts, Ihamaru kõrts ning Karaski kooli- ja vallamaja.

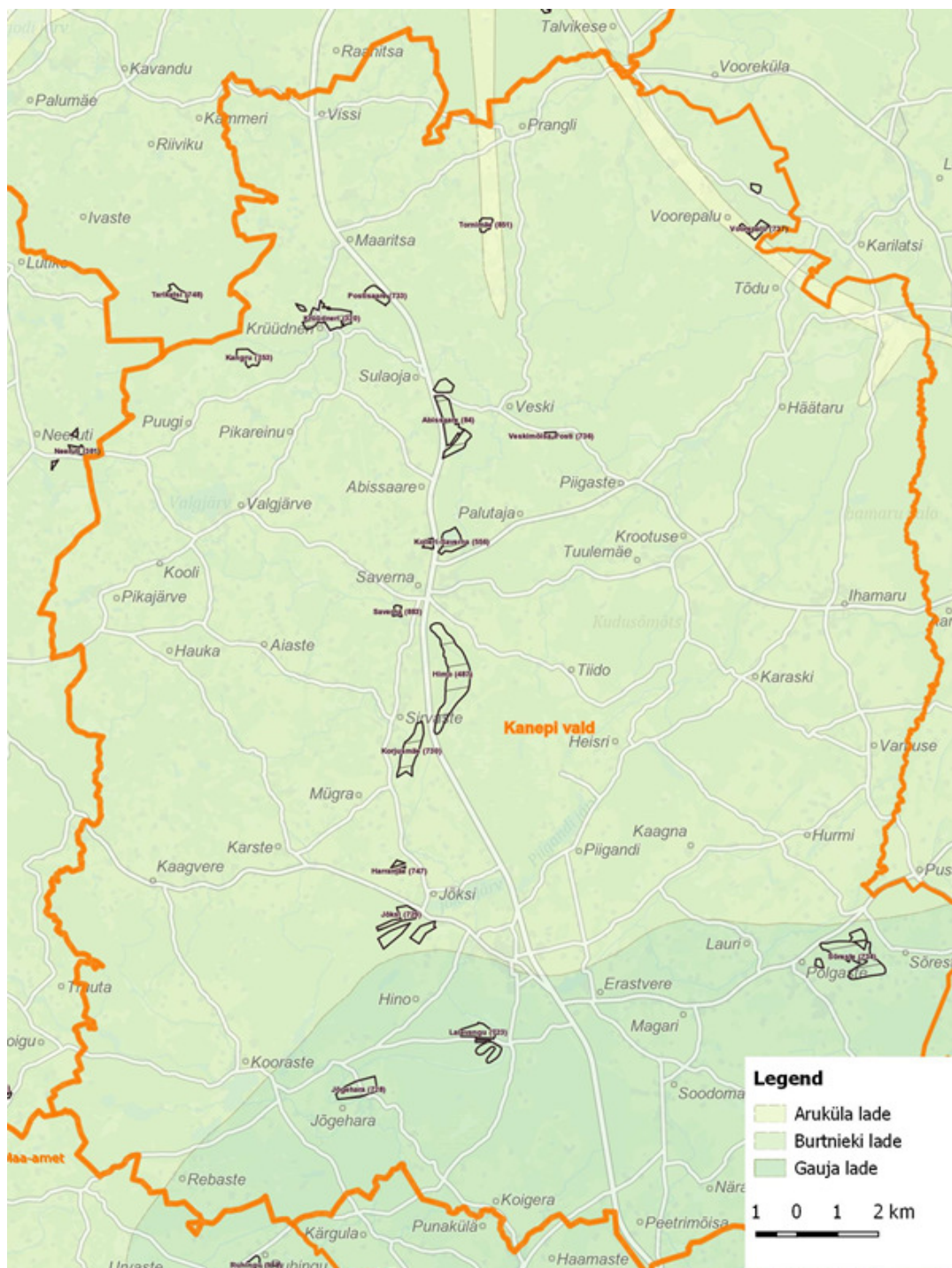
Üldplaneeringu raames on kohane väärtuslike maastike kasutustingimuste ülevaatamine (sh ilusate vaatekohtade ja kaunite teelõikude osas). ÜP raames täpsustatakse pärandkultuuri ja XX sajandi arhitektuuripärandi kaitse- ja kasutamistingimusi, vajadusel käsitletakse ka muid kultuuriväärtuslikke objekte ⁷ . Samuti täpsustatakse miljööväärtuslike käsitlust ja kasutamistingimusi (nt detailplaneeringu vajadus miljööväärtuslikul alal).

⁶ Allikas: Kultuurimälestiste riiklik register, XX sajandi arhitektuuri alamregister
<http://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture> (seisuga 27.08.2018)

⁷ Nt maaehituspärand jt

3.2.6. LOODUSKESKKOND

3.2.6.1. GEOLOOGIA JA MAAVARAD

Joonis 3.2.6.1-1. Lademete avamusala ning maardlate paiknemine (tähistatud musta piirjoonega) Kanepi valla territooriumil. Aluspõhja geoloogiline kaart, Maa-amet 2018

Kanepi vald paikneb valdavas osas kesk-Devoni Burtnieki lademe ning Gauja lademe aleuoliitide, liivakivide ja savide avamusalal (joonis 3.2.6.1-1.). Põhjaosas on väga väikeses ulatuses ka Aruküla lademe aleuoliitide ja liivakivide avamusala. Liivakive katavad suhteliselt paksud kvaternaarisetted,

mille moodustavad peamiselt moreen, fluvioglatsiaalsed kruusad ja liivad. Kohati esineb madalamates kohtades (küngaste vahelistes orgudes) ka orgaanikarikkaid setteid. Pinnakatte paksus varieerub vahemikus 10-70 m, olles keskmiselt 35 m. Pinnakatte paksused vähenevad ida suunas.

Maastikuliselt jääb Kanepi vald suures osas Otepää kõrgustiku alale, kus maastiku eripära tuleneb põhiliselt selle kuhjekõrgustiku eri tüüpi pinnavormistike, sageli erineva koostisega kõngastike vastastikusest paiknemisest. Piirkonna maastiku ilmetavad ka mitmed ürgorud (Truuta ürgorg, Võhandu ürgorg, Ahja jõe ürgorg, Porijõe, Hilba).

Pinnakatte paksus varieerub oluliselt, olles enamasti vahemikus 10-70 m (keskmiselt 35 m), seejuures pinnakatte paksus väheneb ida suunas. Pinnakatte moodustavad fluvioglatsiaalsed kruusad – liivad ning moreen. Harvem esineb viirsavisid positiivsetel pinnavormidel, kõngaste vahelistes orgudes esineb orgaanika sisaldusega liivasid, muda ning turvast.

Kanepi vald paikneb Lõuna-Eestis levinud näivleetunud muldade piirkonnas. Nendele muldadele on iseloomulik küllaltki madal huumusesisaldus ja -varu, kuid sellest hoolimata muldi võib lugeda rahuldavateks põllumuldadeks. Lisaks näivleetunud muldadele on levinud ka leetunud mullad, mis on küll väheviljakad, kuid metsakõduhorisondi olemasolu tõttu põllumajandusmaana siiski kasutatavad. Liigniisketes piirkondades levivad ka gleimullad, kohati rabamullad.

Maavarad

Maa-ameti kaardirakenduse ja Eesti maavarade 2017. aasta koondbilansi⁸ andmetel jäävad Kanepi valda mitmed liiva- ja kruusamaardlad ning üks turbamaardla (joonis 3.2.6.1-1.):

Kruusamaardlad

- Kolleri-Saverna (reg kaart 556) - pindala 28,66 ha;
- Laiavangu (reg kaart 723) - pindala 39,53 ha;
- Saverna (reg kaart 883) - pindala 4,43 ha.

Liivamaardlad

- Krüüdneri (reg kaart 320) - pindala 46,45 ha;
- Sõreste (reg kaart 734) - pindala 83,51 ha;
- Voorepalu (reg kaart 737) - pindala 17,18 ha;
- Kangru (reg kaart 753) - pindala 15,54 ha;
- Tornimäe (reg kaart 851) - pindala 8,54 ha;
- Veskimõisa-Posti (reg kaart 736) - pindala 3,65 ha;
- Korjusmäe (reg kaart 730) - pindala 40,64 ha;
- Abissaare (reg kaart 84) - pindala 63,73 ha;
- Harramäe (reg kaart 747) - pindala 5,50 ha;
- Jõksi (reg kaart 729) - pindala 48,64 ha;

⁸ https://geoportaal.maaamet.ee/docs/geoloogia/koondbilanss_2017.pdf?t=20180627085517

- Jõgehara (reg kaart 728) - pindala 33,28 ha;
- Postisaare (reg kaart 733) - pindala 14,77 ha.

Turbamaardla

- Himo (reg kaart 487) – pindala 106,27 ha.

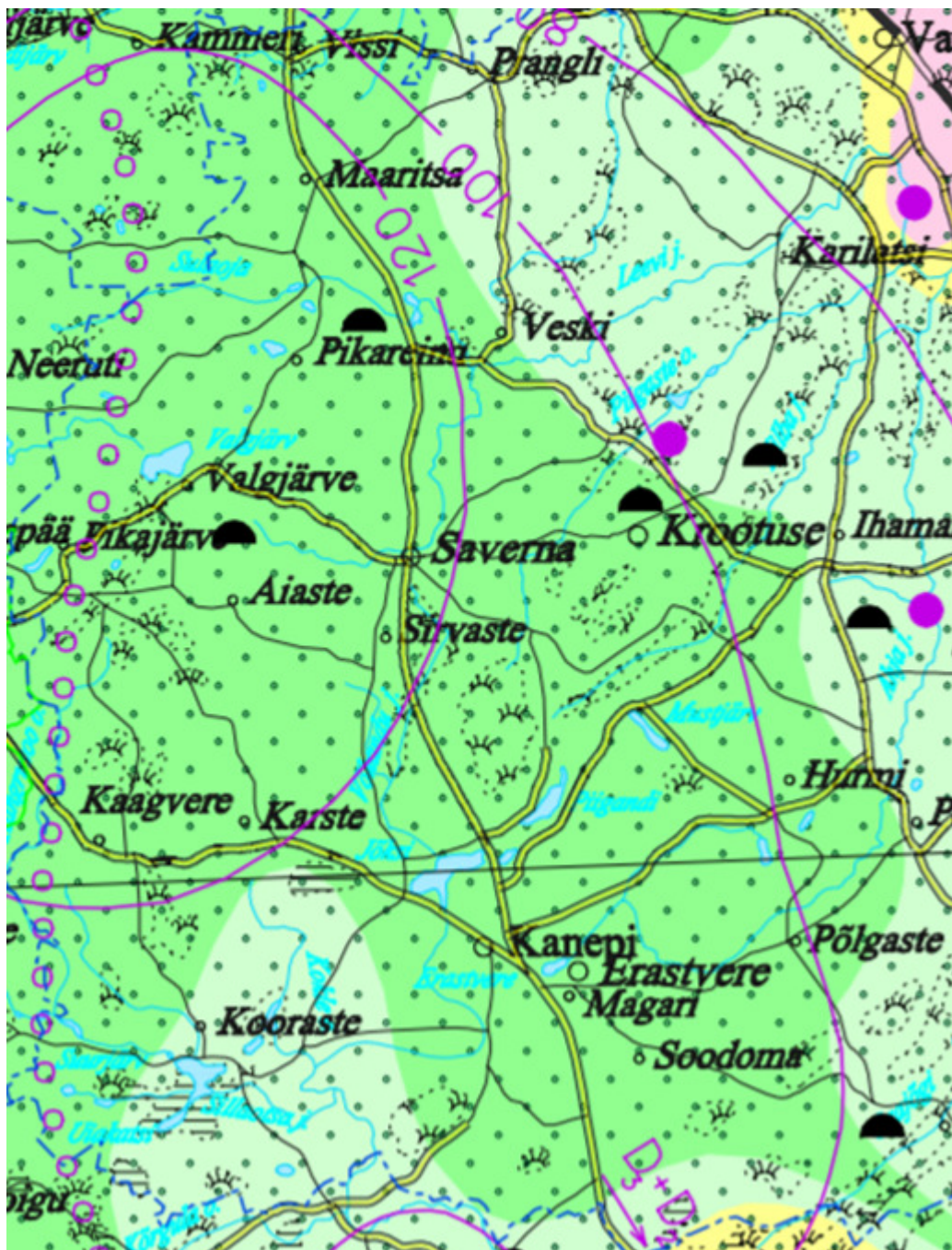
Maavara kaevandamine toimub Kolleri-Saverna, Laiavangu ja Saverna kruusamaardlates. Liiva kaevandatakse Krüüdneri, Sõreste, Voorepalu, Kangru, Tornimäe ja Postisaare liivamaardlates. Kaevandamisluba on antud Abissaare liivamaardlas.

Täiendavad kaevandamisloa taotlused on esitatud kaevandamiseks Krüüdneri ja Sõreste liivamaardlates.

Geoloogilistest tingimustest tulenevalt jääb Kanepi valda mitmeid piirkonnas olulisi liiva- ja kruusamaardlaid, millest kaevandatav maavara on vajalik erinevate arendustegevuste elluviimiseks. ÜP ja KSH raames on oluline arvestada kaevandustegevuse ja selle keskkonnamõjudega.

3.2.6.2. PÕHJAVESI

Kanepi vallas kasutatakse veevarustuseks valdavalt Devoni ladestu Ülem- ja Kesk-Devoni veeladestiku vett, samuti Kvaternaari ladestu põhjavett. Devoni põhjavesi on reostuse eest reeglina kaitstud ning Kanepi valla pinnakatte paksus suureneb idaosast lääne ja loode suunas, saavutades suurima paksuse Otepää kõrgustiku kaguosas. Kvaternaari pudedates setetes leviv põhjavesi on valdavalt reostustundlik. Ruumiliselt on valla aluspõhjalised veekompleksid valdavalt kaitstud (joonisel 3.2.6.2-1 tumedama rohelisega) valla kesk- ja põhjaosas, suhteliselt hästi kaitstud (heledama rohelisega) on alad Kooraste, Veski ja Karilatsi piirkonnas.

	Kaitsmata ala (väga kõrge reostusohtlikkus)		Suhteliselt kaitstud ala (madal reostusohtlikkus)
	Nõrgalt kaitstud ala (kõrge reostusohtlikkus)		Kaitstud ala (väga madal reostusohtlikkus)
	Keskmiselt kaitstud ala (keskmise reostusohtlikkus)		

Joonis 3.2.6.2-1. Põhjavee kaitstus Kanepi vallas (Allikas: Eesti põhjavee kaitstuse kaart, Eesti Geoloogiakeskus)

Aluspõhjaliste veekomplekside kaitstus on hea nendes piirkondades, kus asustus- ja maakasutusintensiivsus on suurem – Kanepis, Erastveres ja

Põlgastes. Kooraste ja Karilatsi piirkonnas, kus aluspõhjaliste veekomplekside kaitstud on mõnevõrra madalam, on samas ka hõredama asustuse ja madalama maakasutusintensiivsusega metsane maastik.

Suurel osal Kanepi valla territooriumist on põhjavesi reostuse eest kaitstud või suhteliselt kaitstud ning otseseid piiranguid maakasutuse osas ei sea.

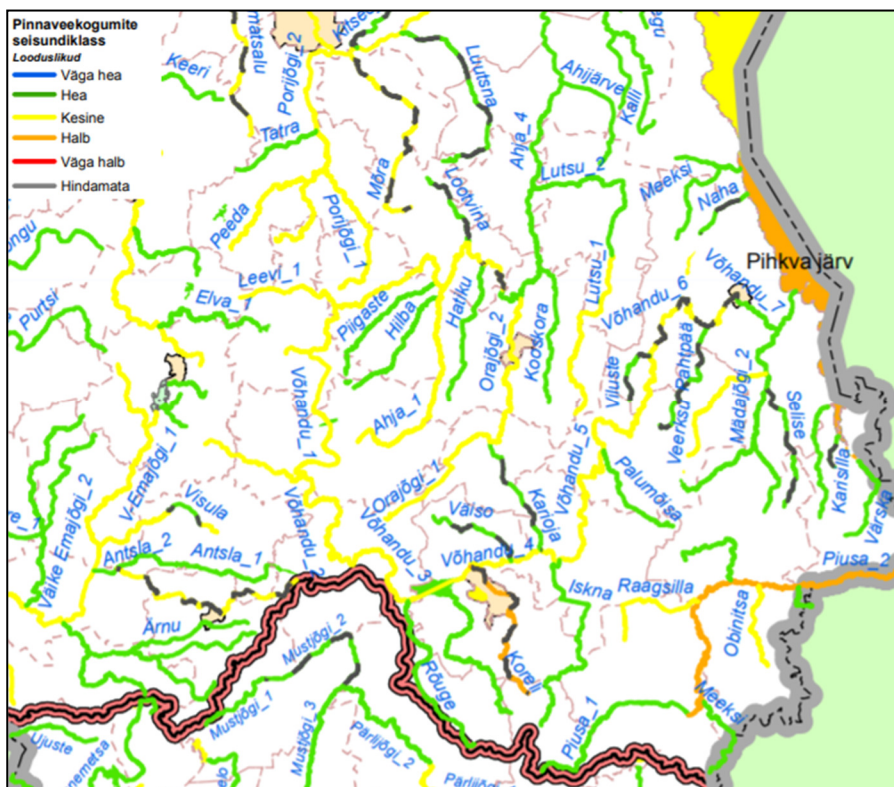
3.2.6.3. PINNAVEEKOGUD

Kanepi vald jääb Ida-Eesti vesikonda, valda läbivad jõed kuuluvad Võhandu ja Emajõe jõgikonda. Suurimateks jõgedeks on Võhandu jõgi, mille ülemjooks läbib valda, samuti valla territooriumilt algav Ahja jõgi ja valda läbiv Orajõgi.

Kanepi valla suuremad järved on kalgiveelised eutroofsed Jõksi ja Valgjärv (Otepää Valgjärv), oligotroofne Piingandi järv ning kalgiveeline miksotroofne Suurjärv (Kooraste Suurjärv). Järvede toitetus varieerub, kultuurmaastikus paiknevad järved on sageli eutrofeerunud ehk rohketoitelised. Eesti pinnaveekogumite seisundi 2016. aasta vahehindangu alusel on Jõksi järve seisund koondhindangu alusel „hea“ ning Valgjärve seisund „hea“. Jõksi järve hüdrokeemiliste näitajate puhul täheldati kõrget nitraadisisaldust, mis on veekvaliteeti halvendanud ning mille tõttu oli tingitud kõrge üldlämmastiku sisaldus.

Pinnaveekaitset aitavad vallas tagada sarnased meetmed põhjaveekaitsega: ühiskanalisatsioonisüsteemide arendamine ning nõuetele vastavad reoveekogumise ja käitlemise meetodid nii kompaktsetel kui hajaasustusega aladel. Asulate reoveepuhastus peab sealjuures tagama nõuetele vastava heitvee kvaliteedi suublates, et vältida vooluveekogude seisundi halvenemist. Kanepi valla suuremate vooluveekogude – Võhandu ja Ahja jõe – koondseisund 2015. aastal „kesine“. 2016. aasta pinnaveekogumite seisundi vahehindangu alusel on Võhandu ja Ahja seisund endiselt „kesine“ (joonis 3.2.6.3-1.). Jõgede kesise ökoloogilise seisundi peamiseks põhjuseks ei ole üksnes reostuskoormus, vaid kalade rändetõkete ehk paisude olemasolu.⁹

⁹ Veekogumite koondseisund 2016, Keskkonnaagentuur

Joonis 3.2.6.3-1. Pinnaveekogumite koondseisund 2015. aastal (Allikas: Keskkonnaagentuur)

Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendata seisu- ja vooluveekogude seisundit. Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse võimaliku üleujutusohtlike aladega.

3.2.6.4. ROHELINE VÕRGUSTIK

Rohelise võrgustiku all peetakse silmas eri tüüpi ökosüsteemide ja maastike säilimist tagavat ning asustuse ja majandustegevuse mõjusid tasakaalustavat looduslikest, poollooduslikest kooslustest koosnevat süsteemi, mis koosneb tugialadest ja neid ühendavatest rohekoridoridest.

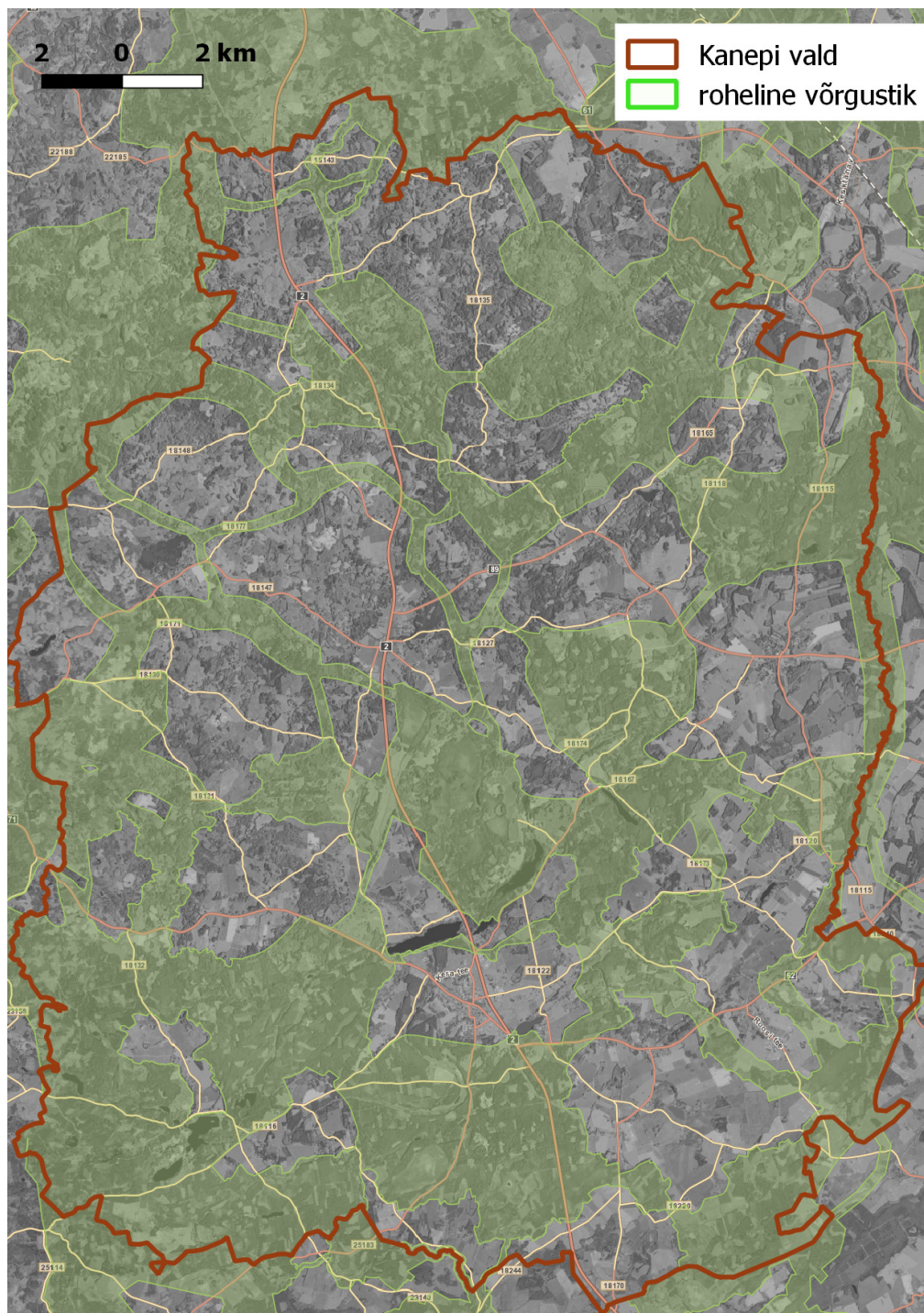
Rohelise võrgustiku käsitus üldplaneeringus tugineb kõige uuematel seda temaatikat käsitlevatel dokumentidel, milleks on Põlva maakonnaplaneering 2030+¹⁰ ning Kanepi valla üldplaneering, 2017¹¹. Maakonnaplaneeringu kohaselt on Kanepi valla territooriumist ca 50% määratletud rohevõrgustiku alana. Võrgustiku paiknemist illustreerib joonis 3.2.6.4-1. Nagu näha jaotuvad visuaalselt eristatavad ulatuslikumad tugialad (e tuumalad) valla territooriumil

¹⁰ „Põlva maakonnaplaneering 2030+“, kehtestatud Põlva maavanema 18.08.2017 korraldusega nr 1-1/17/676. Allikas: <http://www.maavalitsus.ee/183>

¹¹ Kanepi valla üldplaneering, kehtestatud 15.08.2017 (üldplaneering enne haldusreformi – Kõlleste ning Valgjärve valdadega liitumise eelselt)

suhteliselt ühtlaselt, kuid veidi enam on neid valla lõunaosas. Roheline võrgustik hõlmab Kanepi vallas valdavalt metsaalasid ning eri tüüpi märgalasid.

Rohevõrgustiku üheks olulisemaks konfliktobjektiks võib pidada valda põhja-lõuna suunaliselt läbivat Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa riigimaanteed, kus liiklussagedused ületavad kohati 4000 sõidukit ööpäevas.

Joonis 3.2.6.4-1. Roheline võrgustik vastavalt Põlva maakonnaplaneeringule 2030+ ja Kanepi valla üldplaneeringule (2017)

Rohelise võrgustiku piire ja kasutustingimusi Kanepi vallas tuleb üldplaneeringu koostamisel üle vaadata ja vajadusel täpsustada (nt tugialade ja koridoride ruumikujude täpne piiritlemine, ökosüsteemiteenuste kontseptsiooni rakendamine jms) lähtudes olemasolevast olukorrast ning üldplaneeringuga kavandatavast. Seejuures saab aluseks võtta uue juhendmaterjali „Rohevõrgustiku planeerimisjuhend“, mis annab suuniseid rohevõrgu käsitlemiseks planeeringutes.¹²

3.2.6.5. KAITSTAVAD LOODUSOBJEKTID

Kaitstavad loodusobjektid on vastavalt looduskaitseadusele kaitsealad; hoiualad; kaitsealused liigid ja kivistised; püsielupaigad; kaitstavad looduse üksikobjektid ja kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid. Kanepi valla territooriumil on esindatud kõik erinevad kaitstavate loodusobjektide tüübid, v.a kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavaid objektid. Kaitstavate loodusobjektidega on kaetud vallast kokku ca 12,7 km², mis moodustab vaid 2,4 % valla territooriumist.

Kaitsealasid leidub Kanepi vallas kokku 9 ja need võtavad enda alla valla territooriumist 6,3 km² suuruse ala. Vallas on kokku 10 hoiuala kogupindalaga 2,1 km² ja 11 kaitstavat üksikobjekti, milleks on valdavalt puud aga ka rändrahnud. Osaliselt või kogu ulatuses Kanepi valla territooriumile jäävad kaitsealad, hoiualad ja üksikobjektid on järgmised:

Kaitsealad	Hoiualad	Üksikobjektid
Liiva-Varbuse maastikukaitseala	Võhandu jõe hoiuala	Erastvere tamm
Erastvere mõisa park	Uiakatsi järve hoiuala	Kõlleste mänd
Ihamaru looduskaitseala	Piigandi järvede hoiuala	Kuldjüri mänd
Maruoru looduskaitseala	Palojärve hoiuala	Maaritsa magnoolia
Krüüdneri põlispuud	Otõsuu hoiuala	Tilleoru ristimänd
Otepää looduspark	Kooraste Pikkjärve hoiuala	Pika talu kuusk
Veski looduskaitseala	Kooraste Kõvvõrjärve hoiuala	Silgu tamm
Valgjärve mõisa metsapark	Jõksi järve hoiuala	Tilleoru tamm
Tilleoru maastikukaitseala	Hilba jõe hoiuala	Valgjärve tammed
	Ahja jõe hoiuala	Rändrahn Kalevipoja lootsik
		Rändrahn Põdrakivi

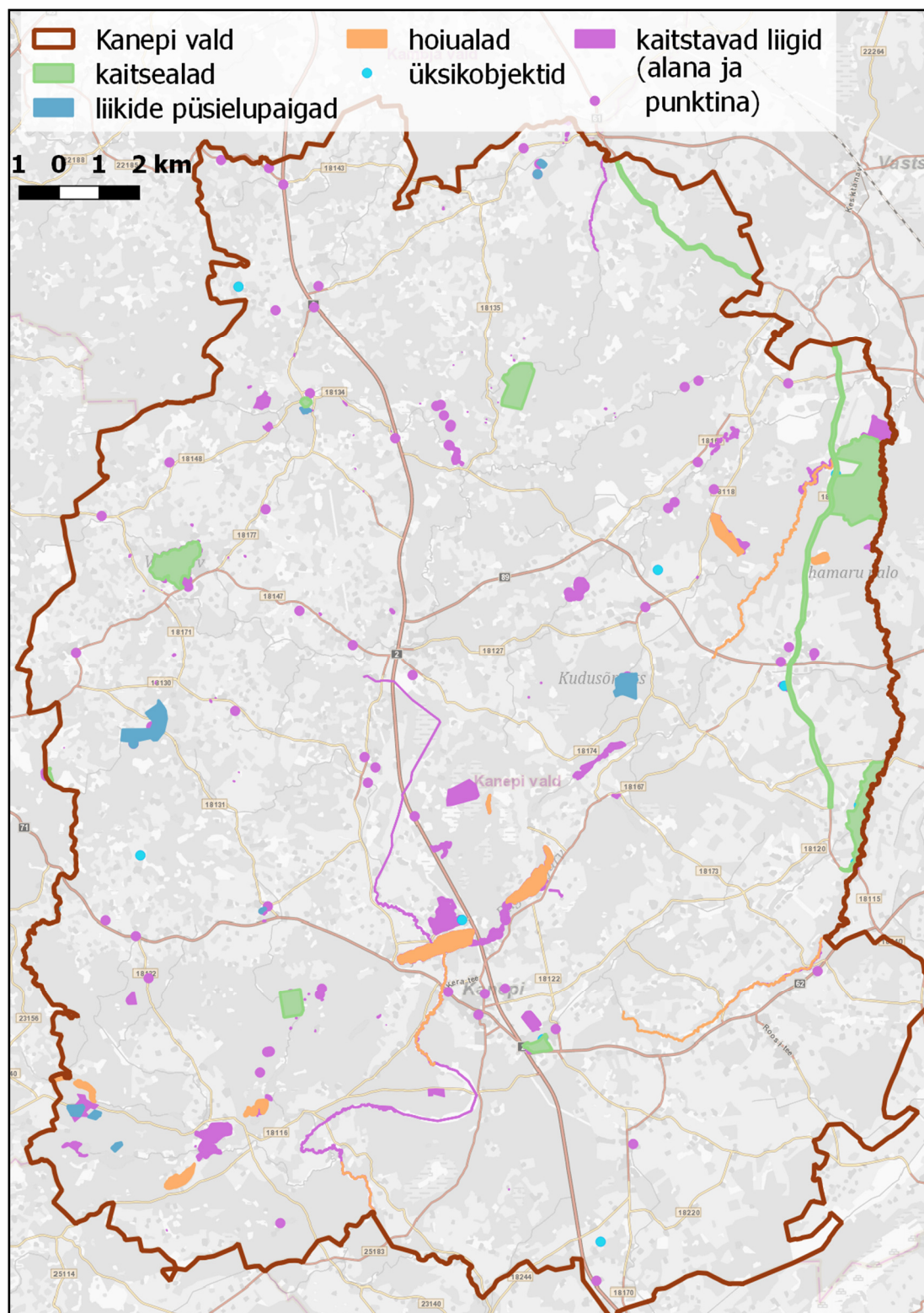
Kaitstavatest liikidest on Kanepi vallas registreeritud 34 erineva taimeliigi ning 33 erineva loomaliigi leiukohti. Sealjuures valla territooriumil leiduvatest kaitstavatest taimeliikidest kuulub 1 liik I kategooriasse, 14 liiki II kategooriasse ning 19 liiki III kategooriasse. Valla territooriumil leiduvatest kaitstavatest

¹² Rohevõrgu planeerimisjuhend

https://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/rohev6rgustiku-planeerimisjuhend_fin.pdf

loomaliikidest kuulub 3 liiki I kategooriasse, 10 liiki II kategooriasse ning 19 liiki III kategooriasse. Moodustatud 9 erinevat püsielupaika nelja erineva liigi elupaikade kaitseks.

Kaitsatvate loodusobjektide paiknemist illustreerib joonis 3.2.6.5-1.

Joonis 3.2.6.5-1. Kanepi valla kaitstavad loodusobjektid

Lisaks olemasolevatele kaitsealadele on valla territooriumil kavandamisel mitmete uute objektide kaitse alla võtmine, millega on vajalik ÜP koostamisel arvestada. Menetluses on viie uue kaitstava objekti loomine – kolm püsielupaika, üks kaitstav puu ning üks looduskaitseala.

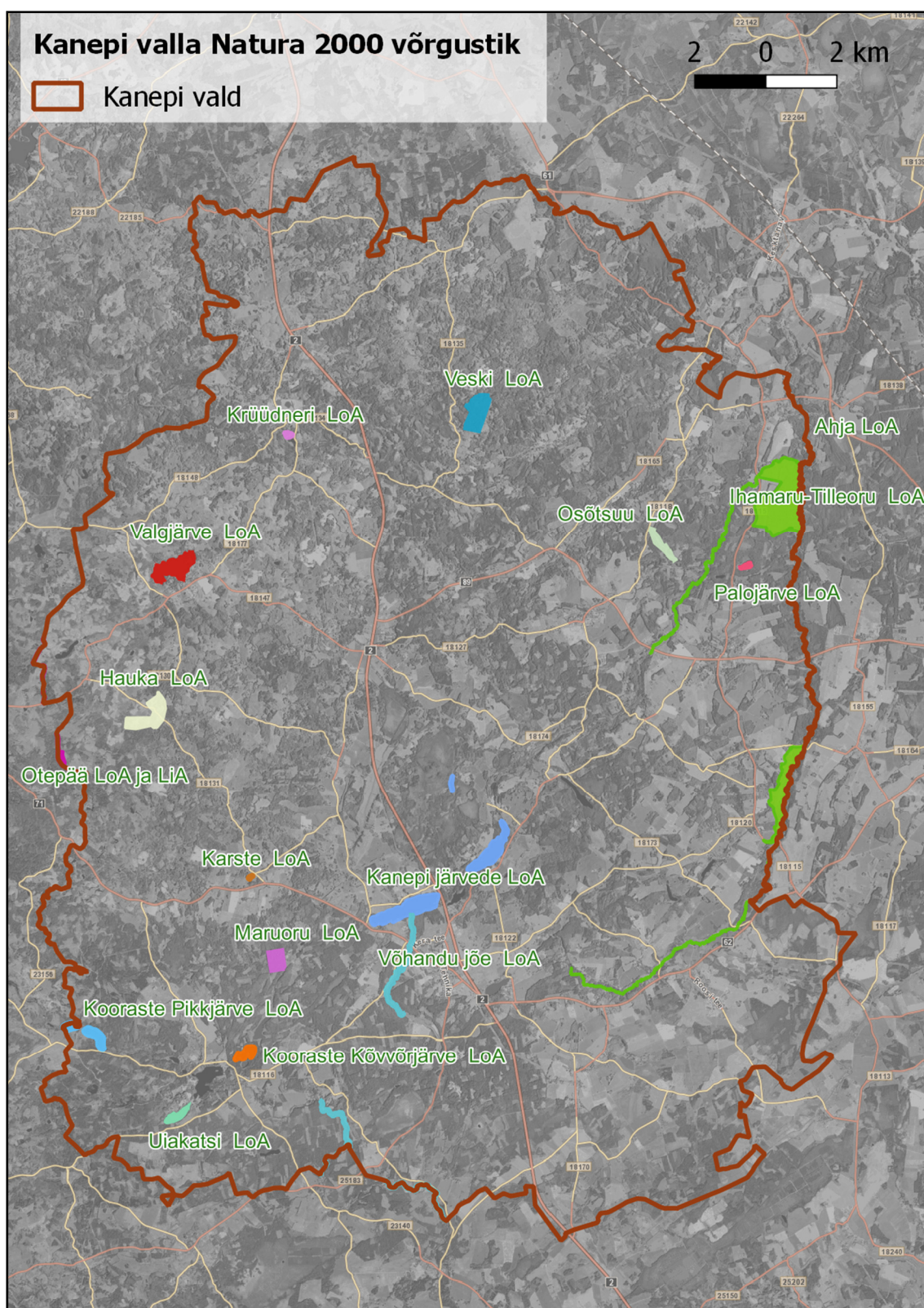
Üldplaneeringus kavandatava maakasutuse ja seatavate tingimuste osas on vajalik arvestada olemasolevate ja kavandatavate kaitstavate loodusobjektidega. Läbiviidava KSH protsessi raames hinnatakse üldplaneeringuga kavandatava võimalikku mõju kaitstavatele loodusobjektidele. Mõju hindamises käsitletavat konkreetseid objektid selguvad üldplaneeringu tööprotsessi käigus.

3.2.6.6. NATURA 2000 ALAD

Lisaks siseriiklikult kaitstavatele loodusobjektidele on Kanepi vallas ka rahvusvahelise kaitsealade võrgustiku, Natura 2000, alasid.

Täielikult või osaliselt jääb Kanepi valla territooriumile 16 Natura 2000 loodusala ning 1 linnuala (joonis 3.2.6.6-1.):

- Ahja loodusala
- Hauka loodusala
- Ihamaru-Tilleoru loodusala
- Kanepi järvede loodusala
- Karste loodusala
- Kooraste Kõvvõrjärve loodusala
- Kooraste Pikkjärve loodusala
- Krüüdneri loodusala
- Maruoru loodusala
- Osõtsuu loodusala
- Otepää loodusala
- Otepää linnuala
- Palojärve loodusala
- Uiakatsi loodusala
- Valgjärve loodusala
- Veski loodusala
- Võhandu jõe loodusala

Joonis 3.2.6.6-1. Natura 2000 võrgustiku alade paiknemine Kanepi vallas

Kanepi valla üldplaneeringu KSH raames hinnatakse võimalikku mõju Natura 2000 võrgustiku aladele esmalt läbi eelhindamise protsessi. Eelhindamise etapis prognoositakse kavandatava tegevuse tõenäolist mõju Natura 2000 aladele, sh vajadusel koosmõjus teiste kavandatavate

tegevustega ning hinnatakse, kas on võimalik objektiivselt järeldada, et ebasoodne mõju on välistatud. Vajadusel/võimalusel liigutakse edasi asjakohase hindamise etappi, seda juhul kui eelhindamise läbiviimise tulemusena selguvad ebasoodsat mõju omavad detailsemad tegevused, mille kohta on piisavalt täpset informatsiooni mõju määratlemiseks ja hindamiseks.

3.2.6.7. HEITED ÕHKU, VÄLISÕHU KVALITEET

Kanepi valla territooriumil on peamisteks välisõhu punktsaasteallikateks suuremate asulate katlamajad, samuti õhusaasteloa kohuslased tööstusettevõtted. Katlamajad töötavad valdavalt puidukütel, vähesel määral kasutatakse ka kütteõli. Väljastatud on järgmised õhusaasteload:

- Erastvere küla katlamaja (L.ÕV/323553 01.08.2013 SA, SW Energia OÜ), katelde võimsus kokku 0,47 MW, kütusena põlevkiviõli ja puitkütus;
- Saverna küla katlamaja (L.ÕV/322755 19.01.2013, Saverna Teenus OÜ): 0,71 MW puidukütte katel ja 0,33 MW kerge kütteõli katel;
- Krootuse küla katlamaja (L.ÕV.PÕ-182390 12.05.2008, Anton Invest OÜ): 1,25 MW + 0,43 MW puidukütuse katlad;

Õhusaasteload on Keskkonnalubade infosüsteemi andmetel väljastatud järgmistele ettevõtetele:

- Klifton Puit OÜ Hino külas (L.ÕV/323037 21.03.2013), tegevusalaks saematerjali tootmine, heiteallikaks puitkütusel töötav katlamaja (võimsus 0,71 MW, kütusekulu 300 t/a);
- Abissaare asfaltbetoonitehas Abissaare karjääris (L.ÕV/319483 23.11.2010, AS Teede REV-2): heiteallikateks on asfaldisegisti kuivatustrummel (kütuste põletamine soojusvõimsusega 9,49 MW, kütuseks põlevkiviõli kuni 500 t/a), bituumeni käitlemine, sh soojendamine (seadme soojusvõimsus 0,15 MW, kasutatakse kuni 10 t/a diislikütust) ja puistematerjalide käitlemine.

Valla territooriumil tegutsevad ka põllumajandusettevõtted. Neljale farmile on väljastatud keskkonnamoju kompleksluba:

- Tõmmoja veisefarm Krootuse külas (L.KKL.PÕ-146351, kehtiv alates 22.08.2007, käitaja Krootuse Agro AS);
- Uiburindu veisefarm Põlgaste külas (L.KKL.PÕ-187785, kehtiv alates 30.07.2008, käitaja Kaska-Luiga talu);
- Vapa veiste laudakompleks Piigandi külas (L.KKL.PÕ-160965, kehtiv alates 28.12.2007, käitaja Ekso Farm OÜ);
- Kula seafarm Sulaoja külas (L.KKL.PÕ-160971, kehtiv alates 30.10.2008, käitaja Atria Farmid OÜ).

Keskkonnaloa (õhusaasteluba, kompleksluba) kohuslaste ettevõtete tegevust reguleeritakse loa tingimuste kaudu, seejuures tuleb load väljastada selliselt, et kõikide allikate koosmõjus ei teki atmosfääriõhu

kaitse seaduse (AÕKS) § 47 lg 1 ja 2 alusel kehtestatud piirväärtuste ületamist väljapool tootmisterritooriumi püsiva asustusega või avalikkuse juurdepääsuga kohtades.

Õhuheide tekib ka lokaalküttekolletest, väikesemahulisest tootmistegevusest, autoliiklusest, teedelt ja platsidelt tolmuheide jms. Nende heiteallikate tegevust ei reguleerita keskkonnalubade kaudu. Samuti võivad tootmis- ja põllumajandusettevõtted olla lõhnahäiringu põhjustajad. **Planeerimisel tuleb õhuheite mõjude ja võimaliku lõhnahäiringu ennetamiseks arvestada samu põhimõtteid, mida rakendatakse müra puhul teede ja tootmistegevuse kavandamisel (vt ptk 3.2.6.8).**

Teadaolevalt ei ole ühegi Kanepi valla asula või piirkonnas õhukvaliteet selline, mis tingiks **õhukvaliteedi parandamise kava** koostamise vajaduse atmosfääriõhu kaitse seaduse (AÕKS) mõistes. Samas, kui üldplaneeringu realiseerimise tulemusena tekib oht, et piirkonna õhukvaliteedi tase ületab või tõenäoliselt ületab ühe või mitme saasteaine kohta AÕKS § 47 lg 1 alusel kehtestatud õhukvaliteedi piir- või sihtväärtust või nende ületamise lubatud kordade arvu kalendriaastas või piirväärtuse lubatud ületamise määra, tuleb kohalikul omavalitsusel koostada õhukvaliteedi parandamise kava.

Kui tekib oht, et saasteainete sisaldus ületab teatud õhukvaliteedi piirkonnas ühe või mitme saasteaine kohta peab kohaliku omavalitsuse üksus määratlema konkreetsed meetmed sellise ületamise ohu vähendamiseks ja selle kestuse lühendamiseks, koostades **lühiajalise õhukvaliteedi parandamise kava**.

Uute potentsiaalsete lõhnaallikate kavandamisel tuleb tagada, et lõhnaine väljutamisel mitme käitise heiteallikatest kokku ei tekitata koosmõjus lõhnaaine häiringutaseme ületamist. Vastavad häiringutasemed ja hindamise kord on kehtestatud Keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 81 „Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed“. Kui tuvastatakse lõhnaaine esinemise häiringutaseme ületamine, määrab Keskkonnainspeksioon lõhnaaine esinemise häiringutaseme ületamise põhjustanud heiteallika käitajale tähtaja lõhnaaine esinemise vähendamise kava koostamiseks.

ÜP ja KSH raames pööratakse tähelepanu välisõhu kvaliteedi tagamisele ja võimalike häiringute vältimisele/vähendamisele.

3.2.6.8. MÜRA JA VIBRATSIOON

Eestis on keskkonnamüra normväärtused kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“. Määruse nõudeid tuleb täita linnade ja asulate planeerimisel ning ehitusprojektide koostamisel. Määrust ei kohaldata alal, kuhu avalikkusel puudub juurdepääs ja kus ei ole püsivat asustust, ning töökeskkonnas, kus kehtivad töötervishoidu ja tööohutust käsitlevad nõuded.

Müra- ja vibratsioonilike alade kategooriad määratakse vastavalt üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbele järgmiselt:

- I kategooria – virgestusrajatiste maa-alad ehk vaiksed alad,
- II kategooria - haridusasutuste, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandetasutuste ning elamu maa-alad, rohealad,
- III kategooria – keskuse maa-alad,
- IV kategooria – ühiskondlike hoonete maa-alad.

Peamiseks Kanepi valla välisõhu müraolukorda (vibratsiooni mõju on valdavalt lokaalne) mõjutavateks teguriteks on maanteede autoliiklus ja tööstusettevõtted (üksikobjektid).

Autoliikluse osas võib tervikuna lähitulevikus ette näha mõningast liikluskooormuste suurenemist, mis suurendab liiklusrõhku poolt tekitatavat häiringut ja müraga kokku puutuvate inimeste hulka.

Kõige olulisem müraallikas on põhimaantee nr 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa, mille liikluskooormus Kanepi valla territooriumil oli 2017. a Maanteeameti liiklusloenduse andmetel 3600...4200 autot ööpäevas. Teiste teede ja tänavate liikluskooormused ning vastavalt ka teest lähtuvad häiringud on juba oluliselt väiksemad.

Tööstustegevuse puhul tuleb üldplaneeringus lähtuda eelkõige sellest, et uute tööstusettevõtete rajamisel või olemasoleva tööstustegevuse laiendamisel ei põhjustataks ülenormatiivset müraaset naaberaladel. Tööstust on soovitatav arendada eelkõige olemasolevates tootmispiirkondades ja suuremate teede ääres, mis võimaldab transpordivood suunata otse maanteele müra- ja saastetundlike aladest läbimata.

Elamupiirkondade lähisel tootmistegevuse arendamisel tuleb eelistada tootmisharusid, mille mõju ei ulatu tootmishoonest väljapoole. Juhul, kui mõju ulatub tootmishoonest väljapoole, on oluline välja töötada leevendusmeetmed.

Rasketööstusettevõtete ja olulise ruumilise mõjuga objektide asukoha valikul tuleb järgida ohutuid kaugusi elamu- ja puhkealad suhtes ning rakendada negatiivseid mõjusid leevendavaid meetmeid (nt puhvertsoonid).

Maakasutuse kavandamisel tuleb tähelepanu pöörata, et oleks tagatud välisõhu kvaliteedi seisund ning hinnata kavandatavate muutustega kaasnevaid keskkonnamõjusid, vajadusel välja tuua sobivad keskkonnameetmed.

3.3. SEOS EDASJAKOHASTE PLANEERINGUTE JA ARENGUDOKUMENTIDEGA

3.3.1. KÕRGEMALSEISVAD ARENGUDOKUMENTID

Kõrgemalseisvatest arengudokumentidest on olulisimaks Põlva maakonnaplaneering 2030+.

Põlva maakonnaplaneering 2030+ annab suunised kolmes põhilises teemavaldkonnas: asustuse suunamine, ruumilised väärtused ja tehnilised võrgustikud.

Asustuse suunamisel toob maakonnaplaneering välja kompaktelt ja hajusalt asustatud alad ning annab nendele arendamise põhimõtted ja tingimused.

Kanepi vallas linnalise asustuse alasid määratud ei ole. Maakonnaplaneeringu mõistes on alad väljaspool linnalise asustuse alasid maalisteks piirkondadeks, kus võib esineda väiksemaid tihedamaid külakeskusi ja alevikke. Antud asulate arengusuunad ja -tingimused määratakse üldplaneeringu raames.

Maakonnaplaneering suunab asustust aga ka **keskuste võrgustiku** määramisega, kus igale keskuse tasandile on välja toodud vastavad soovituslikud teenused, mida keskus võiks elanike heaolu arvestades pakkuda.

Kanepi vallas on määratud järgmised keskused:

- **kohalikuks keskuseks** on määratud **Kanepi, Saverna ja Krootuse**, kus pakutakse kodukoha lähedal esmavajalikke teenuseid ja teatud hulgal töökohti,
- **lähikeskuseks** on määratud Valgjärve, Maaritsa, Ihamaru ja Põlgaste, kus pakutakse üksikuid kodulähedasi teenuseid.

Maakonnaplaneeringus toodud teenuste nimekiri igale keskuse tasemele on soovituslik, omavalitsus võib vastavalt võimekusele pakkuda rohkem teenuseid ning kasutada erinevaid koostöövorme¹³.

Tehnilise taristu osas toob maakonnaplaneering Kanepi vallas välja maakondlikul tasemel oluliste kergliiklusteede-suundade vajaduse, eristades ka nende rajamise perspektiivi (esma- ja teises järgus rajatavad teed, kaugem perspektiiv). Samuti tuuakse välja teeõgvenduse vajadus Piigaste külas.

Vähesel määral ulatub valda ka riigikaitse ehitise piiranguvöönd (Tõikamäe linnak, piiranguvööndi ulatuseks on 2000 m). Piiranguvööndi ulatuses tuleb arendustegevused vastavalt õigusaktile kooskõlastada Kaitseministeeriumiga.

¹³ Nt teenust ei pea tingimata kohapeal looma, teenust võib perioodiliselt tuua inimeseni või viia inimene teenuseni.

Ruumiliste väärtuste osa toob maakonnaplaneering välja loodus-, kultuuri- jt väärtused.

Loodusväärtustest asub Kanepi vallas valdavalt metsaalasid kattev roheline võrgustik, mis haarab endasse ka mitmeid kaitsealasid (sh Natura alasid).

Kultuuriväärtustest on maakonnaplaneeringusse kantud kultuurimälestised, aladena ka väärtuslikud maastikud, ilusad vaatekohad ja kaunid teelõigud.

Ettevõtlusväärtustena asuvad vallas erinevad maardlad. Samuti on maakonnaplaneeringusse kantud väärtuslike põllumajandusmaade esmane kaardikiht. Valdav osa Kanepi valla põllumaadest on välja toodud väärtusliku põllumajandusmaana (boniteet ≥ 39 punkti)¹⁴.

Üldplaneeringu ja KSH koostamisel on oluline arvestada maakonnaplaneeringust tulenevate suunanäitajatega nii asustuse, ruumiliste väärtuste kui taristute edasisel kavandamisel.

3.3.2. NAABEROMAVALITSUSTE ARENGUDOKUMENDID

Kanepi valla üldplaneeringu koostamisel on asjakohane käsitleda ka Kanepi vallaga piirnevate omavalitsuste arengudokumente. Antud üldplaneeringu kontekstis on olulisimateks dokumentideks naaberomavalitsuste üldplaneeringud, mis toovad välja ruumilised arengud Kanepi vallaga piirnevatel lähialadel, mis võivad mõjutada ka valla arengut.

Kanepi vallaga külgneb haldusreformi järgselt 5 omavalitsust: Kambja, Otepää, Põlva, Antsla ja Võru vald. Kõikide nimetatud omavalitsuste territoorium on moodustunud mitmest endisest omavalitsusest. Kuna ühinemise järgselt ei ole kehtestatud uusi üldplaneeringuid (osades omavalitsustes on uus üldplaneering koostamisel), vaadeldakse järgnevalt neid haldusreformi eelsete omavalitsuste kehtestatud üldplaneeringuid, mis piirnevad otseselt Kanepi vallaga.

Tartu maakonnas kehtestatud Kambja valla üldplaneering näeb Kanepi vallaga piirnevatel aladel ette hajaasustatud alasid (valdavalt kulgeb vallapiir mööda metsamaid).

Põlva vallas kehtivad uue üldplaneeringu kehtestamiseni Vastse-Kuuste, Põlva ja Laheda valla üldplaneeringud. Kanepi vallaga piirnevatel aladel on antud planeeringutes näidatud hajaasustusega alad, valdavalt põllu- ja metsamaad (ka roheline võrgustik, väärtuslikud maastikud). Planeeringud toovad välja

¹⁴ Väärtusliku põllumajandusmaa täpsem kaardikiht ja kasutamistingimused selguvad menetluses oleva väärtusliku põllumajandusmaa kasutamist reguleeriva seaduseelnõu jõustumisel.

matka- ja kergliiklusteid, mis peaksid jätkuma Kanepi valla territooriumil. Üldplaneeringu koostamisel on soovitatav nendega arvestada.

Võru maakonnas kehtivad uute planeeringute koostamiseni Sõmerpalu ja Urvaste valla üldplaneeringud. Urvaste üldplaneering ei kavanda intensiivset maakasutuse muutust ei kavanda¹⁵.

Valga maakonnas kehtivad Otepää ja Palupera valla üldplaneeringud ei kavanda samuti Kanepi valla ääres maakasutusmuutust – säilib põllu- ja metsamaadega hajaasustus.

Kokkuvõtvalt on Kanepi valla naaberomavalitsuste üldplaneeringutes kavandatud maakasutus väheintensiivne: suure osa piirialadest moodustavad põllu- ja metsamaad, alad on hajaasustatud. Kanepi valla üldplaneeringu koostamisel tasub silmas pidada valla piire ületavate kergliiklusteede ja matkaradade ühendamisega. Kuna hajaasustusega piirkondades on metsamaad valdavalt märgitud rohelise võrgustiku osadeks, on otstarbekas ka vallapiiri ülestele rohelise võrgustiku struktuuride täpsustamine.

3.4. STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel vaadeldakse üldplaneeringu elluviimisega kaasnevaid mõjusid looduskeskkonnale, sh inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale ning kultuuripärandile. Väljakujunenud tavapraktika, mida toetab direktiiv ja Eesti õigusaktid, on pigem looduskeskkonna-keskne lähenemine. Planeeringute elluviimisel on aga olulised ka sotsiaal-kultuurilisele ja majanduslikule keskkonnale avalduvad mõjud. Kui soovitakse, et KSH käsitleks traditsiooniliselt hinnatavatele valdkondadele ja olulistele mõjudele täiendavalt **asjakohaseid** majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid või looduskeskkondlikke **mõjusid**, siis tuleb vastavat vajadust ja hindamise ulatust välja selgitada KSH VTK etapis, kaasates erinevaid asjaomaseid asutusi ja huvigruppe.

Keskkonnamõjude laiapõhjalise ehk asjakohase mõjude hindamise kaasabil on eesmärgiks jõuda strateegilise arengudokumentini, mis arvestab Eestis aset leidvate ühiskondlike protsessidega, samuti Kanepi valla, Põlva maakonna ja Eesti Vabariigi strateegiliste arengudokumentidega.

Kui planeerimismenetluses ilmneb mõni täiendav asjakohane mõju, mida nimetatud mõjude hindamine ei kata, tuleb läbi viia vastava valdkonna asjakohase mõju hindamine, et tagada tasakaalustatud planeerimislahenduse väljatöötamine.

¹⁵ Sõmerpalu valla üldplaneering ei ole käesoleva dokumendi koostamise ajal avalikult kättesaadav.

Üldplaneeringu elluviimisega kaasneb eeldatavasti positiivne mõju sotsiaalsele, majanduslikule ja looduskeskkonnale, mis on iseloomult pikaajaline ja kaudne.

Üldplaneeringu ja KSH integreeritud protsessi käigus kujundatakse alternatiivsed planeeringulahendused ning nende seast valitakse sobivaim lahendus. Alternatiivide täpne sisu selgub protsessi käigus. Planeeringulahenduse väljatöötamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine on omavahel tihedalt seotud ning paralleelselt kulgevad protsessid.

Hindamise käigus täpsustatakse planeeringulahenduse võimaliku mõju iseloomu ja ulatust olulisemate üldplaneeringu eesmärkidega seonduvate keskkonnakomponentide lõikes. KSH käigus vaadeldakse üldplaneeringu lahenduse elluviimisega kaasnevaid mõjutusi:

- looduskeskkonnale, sh põhja- ja pinnavesi, väärtuslikud põllumajandusmaad, roheline võrgustik, loodusväärtuslikud alad ja objektid;
- tehiskeskkonnale, sh tehniline taristu, liikluskorraldus, jäätmemajandus, riigikaitselised vajadused;
- sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, sh ettevõtluskeskkonnale, teenuste ja töökohtade kättesaadavusele ja inimese tervisele (müra, välisõhu kvaliteedi jm) raames;
- ajaloolis-kultuurilisele keskkonnale, sh erinevatele kultuuriväärtuslikele objektide ja aladele.

KSH aruandes kirjeldatakse keskkonnale avaldatava otsese ja kaudse, negatiivse ja positiivse mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust ja kestvust. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud ebasoodsa mõju vältimiseks ja/või keskkonnameetmete kasutamiseks kavandatava tegevuse elluviimisel. Hindamisel arvestatakse väljastpoolt planeeringuala tulenevate oluliste mõjudega ning mõjude kumuleerimisega.

Töö käigus täpsustatakse ka piiriülese mõju esinemise võimalikkus, hetkeseisuga piiriülese mõju avaldumist ette näha ei ole.

Mõjude hindamisel lähtutakse nii keskkonnakomponendi kesksest lähenemisest (üldplaneeringu mõju keskkonnale) kui ka hinnatakse keskkonnast enesest tulenevaid mõjusid. Mõjude hindamise lähtekohaks on üldplaneeringu kui strateegilise ruumilise arengudokumendi iseloom – mõjude hindamisel püsitakse üldplaneeringu täpsusastmes ja keskendutakse teemadele, mida saab üldplaneeringuga reguleerida ning mis on konkreetse planeeringulahenduse puhul olulised.

Hindamisel kasutatakse keskkonnamõju strateegilise hindamise üldtunnustatud metoodikat, valides ning täpsustades töö käigus sobivaimad hindamismeetodeid vastavalt vajadusele. Eeldatavalt kasutatakse valdavalt kvalitatiivseid hindamismeetodeid (ekspertarvamused, konsultatsioonid jms), vajadusel kasutatakse ka hindamismaatrikseid, võtmetegurite kaalumist jne. Objektipõhist hindamist, tulenevalt üldplaneeringu kui strateegilise

arengudokumendi iseloomust, ei teostata. Samadel põhjustel ei kavandata KSH käigus ulatuslikke välitöid.

KSH ja üldplaneeringu koostamise käigus toimub planeeringualaga tutvumine, viiakse läbi tööseminare ning kasutatakse olemasolevaid planeeringute, uuringute, riiklike ja maakondlike sektorarengukavade ja muude allikate materjale. Töö teostamisel tehakse koostööd vallavalitsuse ametnike, kohalike elanike, planeerimisdokumendi koostajate ja keskkonnaekspertide vahel. Töö koostamisel võetakse arvesse avalikkuse ettepanekud ning tuuakse välja nendega arvestamise või mitteamrvestamise põhjendused.

4. ÜLDPLANEERINGU JA KSH PROTSESS

4.1. KOOSTÖÖ JA KAASAMINE

Üldplaneeringu ja KSH koostamisse kaasatakse isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada või kes on avaldanud soovi olla koostamisse kaasatud. Samuti kaasatakse asutusi, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu. Huvitatud osapoolte seas on lisaks valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused. Kaasamiseks kasutatakse erinevaid vorme (sh teavitamine, töökoosolekud, ümarlaud, avalikud arutelud jne).

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu, on esitatud (lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse koostamise hetkel) esitatud alljärgnevas tabelis.

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse kirjaga (Vastavalt PlanS § 81 lg1; § 76 lg 1 ja 2)
Rahandusministeerium	Planeeringu järelevalvaja	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Kaitseministeerium	Riigikaitse korraldamine	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Muinsuskaitseamet	Kultuuripärandi kaitse ja tasakaalustatud avaliku huvi kaitsja	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Terviseamet	Rahva tervis ja tervisekaitse valdkondade järelevalve piirkonnas. ÜP-s käsitletakse müra ja vibratsiooni küsimusi	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Keskkonnaamet	Tagada keskkonnakaitse ning protsessi vastavus seaduses nõutule	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse kirjaga (Vastavalt PlanS § 81 lg1; § 76 lg 1 ja 2)
Maa-amet	Riigi omandis oleva maa valitseja	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Maaeluministeerium	Väärtuslike põllumajandusmaade säilimine	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Põllumajandusamet	Maaparandus- süsteemide korrashoid	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Päästeamet	Turvalise ning ohutu keskkonna loomine	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Maanteeamet	Esindab riigi huvi maanteede hooldamisel ja rajamisel	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Lennuamet	Ohutu lennundus	Teavitatakse e-kirjaga, kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi töökoosolekuid.
Eesti Erametsaliit	Metsaomanike huvide kaitse	Teavitatakse e-kirjaga.
Planeeringuala ettevõtted	Majandusliku potentsiaali suurendamine	Kirjaga ei teavitata. Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes Teadaannetes. Kutsutakse osalema avalikel aruteludel.
Planeeringuala elanikud	Kõrge kvaliteediga keskkond	Kirjaga ei teavitata. Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes Teadaannetes ja valla kodulehel. Oodatakse osalema avalikel

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse kirjaga (Vastavalt PlanS § 81 lg1; § 76 lg 1 ja 2)
		aruteludel ja piirkondlikel töökoosolekutel.
MTÜd ja sihtasutused	Kõrge kvaliteediga keskkond	Teavitatakse e-kirjaga kui suuremat arvu elanikke koondavat ja aktiivses tegevuses olevat MTÜ-d. Kutsutakse osalema piirkondlikel töökoosolekutel ja avalikel aruteludel.
Naaberomavalitsused	Naaberomavalitsuste arengu edendamine ja avaliku huvi kaitsmine	Teavitatakse e-kirjaga. Kutsutakse osalema avalikel aruteludel, vajadusel viiakse läbi täiendavaid töökoosolekuid.
Tehnovõrkude valdajad	Teenuste pakkumine ning teenusega seotud taristu rajamine	Teavitatakse e-kirjaga
Eesti Keskkonnaühenduste Koda	Keskkonnakaitse tagamine avalikes huvides	Teavitatakse e-kirjaga

KSH käigus asjaolude selgumisel võib mõjutatavate ja/või huvitatud isikute ja asutuste nimekiri täieneda.

4.2. ÜLDPLANEERINGU JA KSH EELDATAV AJAKAVA

Üldplaneeringu lahenduse väljatöötamine toimub kohaliku omavalitsuse spetsialistide, avalikkuse ja erinevate huvigruppide koostöös. Üldplaneeringu koostamise raames viiakse protsessi erinevates etappides läbi töökoosolekuid ning avalike arutelusid (üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu, üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu). Töökoosolekute ja arutelude tulemused on aluseks lahenduse väljatöötamisel ja täpsustamisel.

Üldplaneeringu ja KSH protsess järgib järgmist orienteeruvat ajagraafikut:

ÜP ja KSH etapid	Toimumise aeg/täitmine
ÜP ja KSH algatamine	19.06.2018 otsusega nr 1-3/2018/14.
Lepingu sõlmimine Töö teostamiseks	22.08.2018
ÜP lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse (VTK) koostamine	August – september 2018
Lähteseisukohtade ja KSH VTK esitamine Tellijale ülevaatamiseks	September 2018
ÜP lähteseisukohtade ja KSH VTK kohta ettepanekute küsimine planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutelt ja asutustelt (tähtaeg seisukoha esitamiseks antakse mitte vähem kui 30 päeva)	September – oktoober 2018
Planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutelt ja asutustelt laekunud ettepanekute läbiarutamine ja sisseviimine.	November 2018
ÜP lähteseisukohtade ja KSH VTK (koos esitatud ettepanekutega) avalikustamine valla veebilehel	November 2018
ÜP ja KSH aruande eelnõu koostamine, sh vajadusel erinevate huvitatud osapooltega koosolekute läbiviimine.	November 2018 – mai 2019
ÜP ja KSH aruande eelnõu avalikustamine (kestab vähemalt 30 päeva; sellele eelneb avalikust väljapanekust teatamine planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele ja asutustele hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust)	Juuni-juuli 2019
ÜP ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu (avalikust arutelust teavitatakse eelnevalt planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku arutelu algust)	August 2019
ÜP ja KSH aruande eelnõu täiendamine vastavalt avaliku väljapaneku tulemustele	September – oktoober 2019
ÜP ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamine ja arvamuse andmine (esitatakse kooskõlastamiseks planeerimisseaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 76 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest esitada üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta arvamust)	November – detsember 2019
ÜP ja KSH aruande eelnõu täiendamine kooskõlastamise ja arvamuste andmise tulemustele vastavalt	Jaanuar – märts 2020

ÜP ja KSH etapid	Toimumise aeg/täitmine
ÜP vastuvõtmine vallavolikogu poolt	Aprill 2020
ÜP avalik väljapanek (kestab vähemalt 30 päeva; avalikust väljapanekust teavitatakse planeerimiseseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust)	Aprill – mai 2020
ÜP avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu (avalikust arutelust teavitatakse käesoleva seaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku arutelu algust). Kui ettepanekuid ei esitata, on võimalik arutelust loobuda	Juuni 2020
ÜP täiendamine avaliku väljapaneku tulemustele vastavalt	Juuli 2020
ÜP esitamine järelevalve teostamiseks	August 2020
ÜP heakskiitmine (järelevalvaja kiidab üldplaneeringu heaks või keeldub üldplaneeringu heakskiitmisest 60 päeva jooksul selle esitamisest arvates. Põhjendatud juhul võib järelevalvaja tähtaega pikendada 90 päevani)	Oktoober 2020
ÜP üleandmine kehtestamiseks	30.okt 2020
ÜP kehtestamine vallavolikogu poolt	November 2020

4.3. STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAJA ANDMED JA KSH VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSE KOOSTANUD EKSPERDID

Üldplaneeringu koostamise korraldaja on:

Kanepi Vallavalitsus

Turu põik 1,
 Kanepi alevik 63101
 Kanepi vald, Põlvamaa

E-post: vald@kanepi.ee
 Tel: (+372) 7976311

Juhtrühm:

Vallavanem
 Arendusnõunik

Andrus Seeme
 Piret Rammul

Maaspetsialist
Majandusnõunik

Kadri Kaska
Ülar Kõrge

Üldplaneeringu konsultant ja KSH koostaja on:

Hendrikson&Ko OÜ

Raekoja plats 8
51004 Tartu

Maakri 29
10145 Tallinn

e-post: hendrikson@hendrikson.ee

Planeeringu/ KSH töörühm

Planeerija/KSH juhtekspert,
üldplaneeringu osakonna juhataja
Projektijuht, sotsiaalmajanduslikud mõjud
KSH ekspert

Pille Metspalu
Ann Ideon
Jaak Järvekülg

Looduskeskkonna ekspert, välisõhk
Looduskeskkonna spetsialist, taimestik ja loomastik
Looduskeskkonna spetsialist, müra
Looduskeskkonna spetsialist, põhja- ja pinnavesi
Looduskeskkonna spetsialist, geoloogia
Kartograaf
Kartograaf

Juhan Ruut
Kaile Peet
Veiko Kärbla
Ethel Simmul
Epp Zirk
Jaanus Padrik
Kairit Kase

Töörühma koosseisu võidakse töö käigus vajadusel täiendada.

KSH juhtekspert Pille Metspalu omab keskkonnamõju strateegilise hindamise õigust (vastavalt KeHJSe § 34 lg 4), sest:

- on omandanud kõrghariduse inimgeograafias (sh ruumiline planeerimine ja keskkonnakorraldus) Tartu Ülikoolis. Omab teadusmagistri kraadi inimgeograafias;
- omab planeerimis- ja arendusalast kogemust alates aastast 1999, planeeringute keskkonnamõju strateegilise hindamisega tegelenud alates aastast 2005;
- õpingud Tartu Ülikoolis sisaldasid keskkonnamõju hindamisalast koolitust 60 tunni ulatuses ja läbinud KSH juhteksperti koolituse 60 tunni mahu, tunnistus nr KSH006 (korraldaja KeMÜ);
- on läbinud juhtimisalase koolituse vähemalt 60 tunni mahu ja omab vähemalt rohkem kahe projekti juhtimise kogemust;
- ekspert tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seotud õigusakte.

Juhtekspert Pille Metspalu kinnitab, et tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seonduvaid õigusakte ning on keskkonnamõju strateegilisel hindamisel erapooletu ja objektiivne.

LISA 1. ALGATAMISE JÄREL ESITATUD ETTEPANEKUD

Algatamise järgselt esitatud ettepanekud ja vastusseisukohad.

Ettepaneku esitaja/kirja kuupäev	Ettepanek	Vastusseisukoht
Rahandus- ministeerium 16.08.2018 nr 14-10/5881-2	1. üldplaneeringu koostamisel palun arvestada 18.08.2017 kehtestatud Põlva maakonnaplaneeringuga 2030+, mis on kättesaadav http://www.maavalitsus.ee/kehtiv-maakonnaplaneering4 ; 2. planeeringu koostamisel palun arvestada riiklike uuringute (sh rahvastikuprognoside), erinevate valdkondlike arengukavadega, Rahandusministeeriumi koostatud üldplaneeringu koostamise juhise https://planeerimine.ee/static/sites/2/uldplaneeringu_juhis_final.pdf ja Keskkonnaagentuuri tellimisel valminud rohevõrgustiku planeerimisjuhendiga https://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/rohev6rgustiku-planeerimisjuhend_fin.pdf ; 3. planeeringu koostamisel palun arvestada, et uute üldplaneeringute koostamine on algatatud või algatamisel ka Kanepi valla naaberomavalistustes ja teha nendega tihedat koostööd; 4. planeeringu koostamisse palun kaasata ja teha koostööd ka Maaeluministeeriumiga seoses väärtuslike põllumajandusmaade määramisega ja Kultuuriministeeriumiga seoses miljööväärtuslike alade ning väärtuslike üksikobjektide määramisega; 5. vajadusel määrn koostöötegijad ja kaasatavad isikud ning asutused pärast lähteseisukohtade saamist; 6. kirja adressaatidest nähtuvalt juhin tähelepanu PlanS § 76 lõikele 2, milles on nimetatud ka planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused.	1. ÜP koostamisel arvestatakse kehtestatud Põlva maakonnaplaneeringuga. 2. ÜP koostamisel arvestatakse oluliste uuringutega ning ÜP ja rohevõrgustiku kavandamise juhisega. 3. ÜP koostamisel tehakse koostööd naaberomavalitsustega. 4. Maaeluministeerium ja Muinsuskaitseamet lisatakse kaasatavate osapoolte nimekirja. 5. Võetakse teadmiseks 6. Planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused on lisatud kaasatavate osapoolte tabelisse (vt ptk 4.1).
Muinsuskaitse- amet, 25.07.2018 nr 1.1-7/1749-1	1. Kultuuripärandi käsitlemisel tuleb lähtuda 2018. aastal Rahandusministeeriumi koostatud juhises „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“ https://planeerimine.ee/static/sites/2/uldplaneeringu_juhis_final.pdf (ptk 4.7. „Kultuuripärandiga arvestamine“).	1. Juhend on soovituslik ning sellega arvestatakse lähtuvalt KOV'i ruumilise arengu vajadustest. 2. ÜP koostamisel arvestatakse kultuurimälestiste ja nende kaitsevöönditega.

	2. Lähtuda tuleb riikliku kaitse all olevatest kultuurimälestistest ja nende kaitsevöönditest. 3. Arheoloogiapäränd. Üldplaneeringu koostamisel tuleb lisaks riikliku kaitse all olevatele arheoloogiamälestistele arvestada veel leidmata arheoloogiapärändiga. Lisaks on Kanepi vallas kokku 294 arheoloogiaobjekti, mis kõik ei ole riikliku kaitse all, kuid on Muinsuskaitseametile teada. Arheoloogiaobjektid, mis ei ole riikliku kaitse all, on Tartu Ülikooli arheoloogia kabinet kandnud kaardile arheoloogia arhiivi andmete põhjal. Arhiiviandmed on küll avalikult kultuurimälestiste riikliku registri lehel kättesaadavad (https://register.muinas.ee/public.php?menuID=placeinfo), kuid nende põhjal arendatud kaardirakendus koos otsingumootoriga on salastatud. 4. Tuginedes muuhulgas Rahandusministeeriumi poolt koostatud nõuannetele üldplaneeringu koostamisel (ptk 4.7.1) palume üldplaneeringu koostamisse kaasata arheoloog. 5. Kuna Kanepi vald on arheoloogiarikas piirkond, palub Muinsuskaitseamet teada anda keskkonnamõtjude strateegilise hindamise algatamisest või algatamata jätmisest ka juhtudel, kui alal ei ole riikliku kaitse all olevat kultuurimälestist. Selline tegutsemine annab meile võimaluse andmebaasist kontrollida, kas alale jääb arheoloogiaobjekte, mis on teada, kuid ei ole riikliku kaitse all. 6. Ehituspäränd. Riiklike mälestiste ja muinsuskaitsealade muutmiseks või kaitse alt välja arvamiseks üldplaneeringuga ettepanekuid teha ei saa, kuid üldplaneeringu koostamisel on oluline neid käsitleda ja anda piirkonna arengu huvidest lähtuvad sisulised suunised. Üldplaneeringus käsitletav teema peaks olema ehitismälestiste kasutuses hoidmine ja kasutuseta mälestistele uue funktsiooni leidmine. Kasutus on ka eeldus pärändi pikaajaliseks korrashoiuks ja säilimiseks, ehituspärändi kasutuseta jätmine võib kaasa tuua selle hävimise. Samuti on oluline käsitleda ehituspärändi vahetut ümbrust ja maastikulist konteksti. Olulisemate mälestiste puhul on võimalik üldplaneeringuga määrata vaatesektoreid, mis on suuremad mälestise	3. ÜP kui avalik dokument arvestab avalikult kättesaadava andmestikega. 4. Teadaolevalt ei kavandata ÜP-ga tegevusi, mis mõjutaks otseselt arheoloogilise pärändi säilimist ja eeldaks arheoloogi kaasamist. 5. Järgnevate tegevuste kavandamisel kaalutakse ÜP koostamise raames vastava kaasamise tingimuse seadmist. 6. ÜP käsitleb ehituspärändi ja täpsustab selle kasutamistingimusi. 7. ÜP raames täpsustatakse miljööväärtuslike alade, väärtuslike maastike ja kultuuriväärtuslike objektide piire ja kasutamistingimusi, kaalutakse objektide kohaliku kaitse alla võtmise vajadust. Täiendavat inventeerimist ÜP raames läbi ei viida rahaliste vahendite puudumise tõttu, toetatakse olemasolevatele andmestikele. 8. KSH raames hinnatakse kavandatava tegevuse asjakohaseid mõjusid, jäädes ÜP täpsustatutele ja toetudes olemasolevale andmestikule.
--	---	--

	50-meetrisest kaitsevööndist (vt lähemalt Rahandusministeeriumi nõuanded üldplaneeringu koostamisel, ptk 4.7.2). 7. Üldplaneeringus saab tähistada koos miljööväärtuslike aladega ka väärtuslikud maastikud ja üksikobjektid, võttes sisuliselt objektid kohaliku kaitse alla vähemalt planeeringu kehtivuse ajaks. Väärtuslike objektide määratlemiseks saab kasutada erinevaid avalikke registreid (vt allpool), samuti on soovitatav läbi viia täiendavaid inventeerimisi, info kogumist kohaajaloolastelt jms. Pakume Teile miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramisel abimaterjaliks Muinsuskaitseameti poolt viimastel aastatel tellitud valdkondade inventeerimisi ja analüüse. Kõik need on saadaval Muinsuskaitseameti arhiivis Pikk tn 2 Tallinnas ja valdav enamus digitaalselt Muinsuskaitseameti kodulehelt ja registritest, sh: Maaehituspärandi andmekogu https://register.muinas.ee/public.php?menuID=rehemaja&action=list Matmispaikade register https://register.muinas.ee/public.php?menuID=burialplace Muistised ja pärimuspaigad https://register.muinas.ee/public.php?menuID=placeinfo 20. sajandi väärtuslik arhitektuur https://register.muinas.ee/admin.php?menuID=architecture 8. Muinsuskaitseamet juhhib tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneda võivaid mõjusid: – erinevate ajaperioodide kultuuripärandi kihistused ja nende väärtus. Väärtust võiks omistada ajaloosündmustega või kohapeal tuntud muistenditega seotud paikadele, kultuuritegelaste elu ja tegevusega seotud paikadele, kohalikele inimeste eneseteadvustamise ja samastumise kohtadele; – võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad. Piirkondi, kus arheoloogiamälestiste kontsentratsioon on eriti suur, tuleb arvestada mälestistele sobiliku keskkonna säilitamisega ning asjaoluga, et muinas- ja keskaegsete asustuskeskuste läheduses võib olla veel leidmata kultuuriväärtusi (asulakohti, kalmeid, rauasulatuskohti jms). Mälestiste rühmale sobilik keskkond on traditsiooniline ajaloolise asustusstruktuuriga maastik;	
--	--	--

	– olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui erilisus. Et määrata küladesse ehitamise ja maakasutamise tingimused, soovitame analüüsida külade väljakujunenud struktuuri ja pidada oluliseks nende säilitamist. Oluliseks tuleb pidada väärtusliku miljöoga külade krundi suurusi, hoonestuse ja kujundamise elemente, hoonestusstruktuuri ja maakasutust. Uut hoonestust ja maakasutust tuleb sobitada vanaga olemasolevaid väärtusi rikkumata. Väärtuslikud on piirkonnad, kus on algupäraselt säilinud taluarhitektuuri, on jälgitav ajalooline asustusstruktuur ja teedevõrk, traditsiooniline maakasutus; – ajalooliselt väärtuslikud objektid, sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne ning nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine; – maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine; – väärtuslike maastike piiride täpsustamine. Keskkonna kultuuristamisel varasemate põlvkondade töö väärtustamine. Ajaloolise väärtusega on maastikumuster, kus võib leida muinas-, mõisa-, talu- ja kolhoosiaegseid maastikke. Väärtuslikud on maastikud, kus on kiviaiad, vared, lahtised madalad kraavid, alleed, veskite paisud, veskijärved jm kultuurilist eripära väljendavad objektid.	
Päästeamet, 17.08.2018 nr 7.2-3.2/13754-2	Üldplaneeringust ja muudest planeeringu juurde käivatest materjalidest peab selguma: 1. olemasolevad riskiallikad (käitised ja nende ohualad, üleujutusohhtlikud alad, ohtlikud teelõigud ning raudteed ja muud sõlmed, kiirgusohhtlikud objektid ja ohustatud alad) ja nende mõju hinnang olemasolevale ning sellega arvestamise põhjendus; 2. planeeritavad riskiallikad ja nende mõju hinnang planeeritavale ning kaitsemeetmed, mida rakendatakse. 3. Lisaks on võimalik üldplaneeringus paika panna täiendavad objektid, mille puhul on vajalik koostada detailplaneering: - suurõnnetuse ohuga või ohtlikkus ettevõttes muudatuste tegemine, mis ei nõua detailplaneeringut;	1. Planeeringus arvestatakse riskiallikatega, LS ja KSH VTK toob vastavates peatükkides välja olemasolevate riskiallikatega arvestamise vajaduse ÜP ja KSH protsessis (käitised, ohtlikud teelõigud ja üleujutusohuga alad). 2. Kavandatavad riskiallikad täpsustuvad planeeringu käigus. LS ja VTK täpsustamise vajadus puudub. 3. ÜP koostamise käigus täpsustatakse alad ja juhud kui DP koostamine on kohustuslik. LS ja VTK täpsustamise vajadus puudub.

	- suurõnnetuse ohuga või ohtlikku ettevõtte või nende ohualasse planeerimine, kui tegemist ei ole tiheasutusaladega. 4. Kuna Kanepi vallal puudub riskianalüüs, siis tuleb arvestada Lõuna-Eesti päästeala hädaolukordade riskianalüüside regionaalse kokkuvõttega (heaks kiidetud Lõuna-Eesti regionaalse kriisikomisjoni 13.11.2014 istungil; dokument lisatud kirja manusena).	4. Arvestatakse ÜP ja KSH koostamisel. LS ja VTK täpsustamise vajadus puudub.
Maanteeamet, 30.07.2018 nr 15-2/18/35174-2	Palume kaasata Maanteeamet üldplaneeringu ja KSH koostamisse PlanS § 76 lg 1 ja 2 alusel. Planeeringuga seotud teated ja taotlused edastada Maanteeametile e-posti aadressil maantee@mnt.ee. PlanS § 81 lg 1 alusel palume edastada üldplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus Maanteeametile ettepanekute esitamiseks.	Maanteeamet on lisatud kaasatavate osapoolte tabelisse ptk 4.1. ning Maanteeametile edastatakse lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus.

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kanepi Vallavalitsus
vald@kanepi.ee

Teie 18.07.2018 nr 7-6/2018/109-1
Meie 16.08.2018 nr 14-10/5881-2

**Kanepi valla üldplaneeringu
koostamise ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise algatamisest**

Kanepi Vallavalitsus teatas 18.07.2018 kirjaga Kanepi Vallavolikogu 19.06.2018 otsusest nr 1-3/2018/14, millega algatati Kanepi valla üldplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamine. Kanepi valla üldplaneeringu koostamise eesmärk on kogu Kanepi valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määramine.

Tutvunud Kanepi valla üldplaneeringu algatamisega seotud materjalidega, juhin tähelepanu järgnevale:

- üldplaneeringu koostamisel palun arvestada 18.08.2017 kehtestatud Põlva maakonnaplaneeringuga 2030+, mis on kättesaadav <http://www.maaavalitsus.ee/kehtiv-maakonnaplaneering4>;
- planeeringu koostamisel palun arvestada riiklike uuringute (sh rahvastikuprognoside), erinevate valdkondlike arengukavadega, Rahandusministeeriumi koostatud üldplaneeringu koostamise juhise https://planeerimine.ee/static/sites/2/uldplaneeringu_juhis_final.pdf ja Keskkonnaagentuuri tellimisel valminud rohevõrgustiku planeerimisjuhendiga https://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/rohevorgustiku-planeerimisjuhend_fin.pdf;
- planeeringu koostamisel palun arvestada, et uute üldplaneeringute koostamine on algatatud või algatamisel ka Kanepi valla naaberomavalistustes ja teha nendega tihedat koostööd;
- planeeringu koostamisse palun kaasata ja teha koostööd ka Maaeluministeeriumiga seoses väärtuslike põllumajandusmaade määramisega ja Kultuuriministeeriumiga seoses miljööväärtuslike alade ning väärtuslike üksikobjektide määramisega;
- vajadusel määrata koostöötegiid ja kaasatavad isikud ning asutused pärast lähteseisukohtade saamist;
- kirja adressaatidest nähtuvalt juhin tähelepanu PlanS § 76 lõikele 2, milles on nimetatud ka planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused.

Palun hoida Rahandusministeeriumit kursis üldplaneeringu menetlemise erinevate etappidega ja edastada planeeringu koostamisega seotud teave Rahandusministeeriumi e-posti aadressile info@fin.ee ning regionaalhalduse osakonna Põlva talituse ruumilise planeerimise peaspetsialisti e-posti aadressile marika.saks@fin.ee.

Suur-Ameerika 1 / 10122 Tallinn / 611 3558 / info@rahandusministeerium.ee / www.rahandusministeerium.ee
registrikood 70000272

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Janek Mäggi
riigihalduse minister

Marika Saks 715 5862
Marika.Saks@fin.ee

Lp Kadri Kaska
Kanepi vallavalitsus
797 6315
kadri@kanepi.ee

Teie 18.07.2018 nr 7-6/2018/109-1
Meie 25.07.2018 nr 1.1-7/1749-1

Muinsuskaitseameti seisukoht Kanepi valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise kohta

Kanepi valla üldplaneeringu koostamisel tuleb mälestiste ja laiemalt pärandi teemat käsitleda üldplaneeringu osana. Kultuuripärandi käsitlemisel tuleb lähtuda 2018. aastal Rahandusministeeriumi koostatud juhises „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“ https://planeerimine.ee/static/sites/2/uldplaneeringu_juhis_final.pdf (ptk 4.7. „Kultuuripärandiga arvestamine“).

Lähtuda tuleb riikliku kaitse all olevatest kultuurimälestistest ja nende kaitsevöönditest. Mälestiste nimekiri on kättesaadav Kultuurimälestiste riiklikus registris, millel on olemas riskasutus Maa-ameti põhikaardiga (<https://register.muinas.ee>). Vastavalt muinsuskaitseaduse § 25 lg 3 on kinnismälestiste kaitsevöönd 50 meetri laiune maa-ala mälestise väliskontuurist juhul, kui ei ole määratud teisiti. Mälestisel ja mälestise kaitsevööndis kehtivad muinsuskaitseadusest (§ 24 ja 25) tulenevad kitsendused. Muuhulgas on Muinsuskaitseameti ning linna- ja vallavalitsuse loata kinnismälestisel keelatud kinnistute piiride muutmine ja kruntimine, maakasutuse sihtotstarbe muutmine, teede rajamine ja remontimine, kaitsevööndis teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd. Planeeringualale jäävate maa-alaliste arheoloogiamälestiste (asulakohad, maa-alused kalmistud, kalmed, muistsed põllud jms) väliskontuurid on nähtaval Maa-ameti põhikaardil kultuurimälestiste kihil.

Mälestised näitavad piirkonna ning kultuurimaastiku ajaloolist mitmekihilisust, mistõttu tuleb planeerimisel lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada avalike huvidega. Mälestisi ümbritseva kaitsevööndi mõte on tagada mälestise säilimine ajalooliselt väljakujunenud maastikustruktuuris ja mälestist vääristavas keskkonnas, vältida mälestist ja ümbritsevat keskkonda kahjustavaid tegevusi. Õuealadest väljapoole jäävate mälestiste puhul tuleb tagada igäihe vaba juurdepääs mälestisele päikesetõusust loojanguni (muinsuskaitseadus § 26 lg 2). Kuna Kanepi valla alale ei jää muinsuskaitsealasid, ei ole üldplaneeringule tarvis koostada eraldi üldplaneeringu muinsuskaitse eritingimusi.

Arheoloogiapärand. Üldplaneeringu koostamisel tuleb lisaks riikliku kaitse all olevatele arheoloogiamälestistele arvestada veel leidmata arheoloogiapärandiga. Lisaks on Kanepi vallas kokku 294 arheoloogiaobjekti, mis kõik ei ole riikliku kaitse all, kuid on Muinsuskaitseametile teada. Arheoloogiaobjektid, mis ei ole riikliku kaitse all, on Tartu Ülikooli arheoloogia kabinet kandnud kaardile arheoloogia arhiivi andmete põhjal. Arhiiviandmed on küll avalikult kultuurimälestiste riikliku registri lehel kättesaadavad (<https://register.muinas.ee/-public.php?menuID=placeinfo>), kuid nende põhjal arendatud kaardirakendus koos otsingumootoriga on salastatud. Tuginedes muuhulgas Rahandusministeeriumi poolt koostatud nõuannetele üldplaneeringu koostamisel (ptk 4.7.1) palume üldplaneeringu koostamisse kaasata arheoloog.

Kuna Kanepi vald on arheoloogiarikas piirkond, palub Muinsuskaitseamet teada anda keskkonnamõjude strateegilise hindamise algatamisest või algatamata jätmisest ka juhtudel, kui alal ei ole riikliku kaitse all olevat kultuurimälestist. Selline tegutsemine annab meile võimaluse andmebaasist kontrollida, kas alale jääb arheoloogiaobjekte, mis on teada, kuid ei ole riikliku kaitse all.

Ehituspärandid. Riiklike mälestiste ja muinsuskaitsealade muutmiseks või kaitse alt välja arvamiseks üldplaneeringuga ettepanekuid teha ei saa, kuid üldplaneeringu koostamisel on oluline neid käsitleda ja anda piirkonna arengu huvidest lähtuvad sisulised suunised. Üldplaneeringus käsitletav teema peaks olema ehitismälestiste kasutuses hoidmine ja kasutusest mälestistele uue funktsiooni leidmine. Kasutus on ka eeldus pärandi pikaajaliseks korrashoiuks ja säilimiseks, ehituspärandi kasutusest jätmine võib kaasa tuua selle hävimise. Samuti on oluline käsitleda ehituspärandi vahetut ümbrust ja maastikulist konteksti. Olulisemate mälestiste puhul on võimalik üldplaneeringuga määrata vaatesektoreid, mis on suuremad mälestise 50-meetrisest kaitsevööndist (vt lähemalt Rahandusministeeriumi nõuanded üldplaneeringu koostamisel, ptk 4.7.2). Üldplaneeringus saab tähistada koos miljööväärtuslike aladega ka väärtuslikud maastikud ja üksikobjektid, võttes sisuliselt objektid kohaliku kaitse alla vähemalt planeeringu kehtivuse ajaks. Väärtuslike objektide määramiseks saab kasutada erinevaid avalikke registreid (vt allpool), samuti on soovitatav läbi viia täiendavaid inventeerimisi, info kogumist kohaajaloolastelt jms.

Pakume Teile miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramisel abimaterjaliks Muinsuskaitseameti poolt viimastel aastatel tellitud valdkondade inventeerimisi ja analüüse. Kõik need on saadaval Muinsuskaitseameti arhiivis Pikk tn 2 Tallinnas ja valdav enamus digitaalselt Muinsuskaitseameti kodulehelt ja registritest, sh:

Maaehituspärandi andmekogu

<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=rehemaja&action=list>

Matmispaikade register

<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=burialplace>

Muistised ja pärimuspaigad

<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=placeinfo>

20. sajandi väärtuslik arhitektuur:

<https://register.muinas.ee/admin.php?menuID=architecture>

Muinsuskaitseamet juhib tähelepanu järgmistele analüüsivõimalikele vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasnevat võimalike mõjusid:

- erinevate ajaperioodide kultuuripärandi kihistused ja nende väärtus. Väärtust võiks omistada ajalooksündmustega või kohapeal tuntud muistenditega seotud paikadele, kultuuritegelaste elu ja tegevusega seotud paikadele, kohalikele inimeste eneseteadvustamise ja samastumise kohtadele;

- võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad. Piirkondi, kus arheoloogiamälestiste kontsentratsioon on eriti suur, tuleb arvestada mälestistele sobiliku keskkonna säilitamisega ning asjaoluga, et muinas- ja keskaegsete asustuskeskuste läheduses võib olla veel leidmata kultuuriväärtusi (asulakohti, kalmeid, rauasulatuskohti jms). Mälestiste rühmale sobilik keskkond on traditsiooniline ajaloolise asustusstruktuuriga maastik;

- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui erilisus. Et määrata külladesse ehitamise ja maakasutamise tingimused, soovime analüüsida küllade väljakujunenud struktuuri ja pidada oluliseks nende säilitamist. Oluliseks tuleb pidada väärtusliku miljöoga küllade krundi suurusi, hoonestuse ja kujundamise elemente, hoonestusstruktuuri ja maakasutust. Uut hoonestust ja maakasutust tuleb sobitada vanaga olemasolevaid väärtusi rikkumata. Väärtuslikud on piirkonnad, kus on algupäraselt säilinud taluarhitektuuri, on jälgitav ajalooline asustusstruktuur ja teedevõrk, traditsiooniline maakasutus;

- ajalooliselt väärtuslikud objektid, sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähisted jne ning nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;

- maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määramine;

- väärtuslike maastike piiride täpsustamine. Keskkonna kultuuristamisel varasemate põlvkondade töö väärtustamine. Ajaloolise väärtusega on maastikumuster, kus võib leida muinas-, mõisa-, talu- ja kolhoosiaegseid maastikke. Väärtuslikud on maastikud, kus on kiviaiad, vared, lahtised madalad kraavid, alleed, veskite paisud, veskijärved jm kultuurilist eripära väljendavad objektid.

Täiendavate küsimuste korral palume pöörduda Muinsuskaitseameti Põlvamaa vaneminspektori poole.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Anu Lepp

Põlvamaa vaneminspektor

Keskväljak 20-50, 63308, Põlva

E-post: anu.lepp@muinsuskaitseamet.ee, tel: 58669436

PÄÄSTEAMET

Andrus Seeme
Kanepi Vallavalitsus
vald@kanepi.ee

17.08.2018 nr 7.2-3.2/13754-2

**Ettepanekud Üldplaneeringu koostamise
ja keskkonnamõju strateegilisele
hindamisele**

Austatud Andrus Seeme

Meile teadaolevalt ei asu Kanepi valla territooriumil ühtegi suurõnnetuse ohuga ega ohtlikku ettevõtet. Juhul, kui Kanepi valla territooriumil tulevikus asuvad suurõnnetuse ohuga või ohtlikud ettevõtted tuleb maakasutuse planeerimisel ja ehitise projekteerimisel lähtuda kemikaaliseaduses § 32 nõuetest ning aluseks võtta metoodika „Kemikaaliseaduse kohase planeeringute ja ehitusprojektide kooskõlastamise otsuse tegemine“. Metoodika on leitav Päästeameti kodulehelt:
<https://www.rescue.ee/et/paasteamet/tuleohutusj2relevalve/juhendid.html>.

Üldplaneeringust ja muudest planeeringu juurde käivatest materjalidest peab selguma:

1. olemasolevad riskiallikad (käitised ja nende ohualad, ülevajutusohhtlikud alad, ohtlikud teelõigud ning raudteed ja muud sõlmed, kiirgusohhtlikud objektid ja ohustatud alad) ja nende mõju hinnang olemasolevale ning sellega arvestamise põhjendus;
2. planeeritavad riskiallikad ja nende mõju hinnang planeeritavale ning kaitsemeetmed, mida rakendatakse.

Lisaks on võimalik üldplaneeringus paika panna täiendavad objektid, mille puhul on vajalik koostada detailplaneering:

1. suurõnnetuse ohuga või ohtlikkus ettevõttes muudatuste tegemine, mis ei nõua detailplaneeringut;
2. suurõnnetuse ohuga või ohtlikku ettevõtte või nende ohualasse planeerimine, kui tegemist ei ole tiheasutusaladega.

Kuna Kanepi vallal puudub riskianalüüs, siis tuleb arvestada Lõuna-Eesti päästeala hädaolukordade riskianalüüside regionaalse kokkuvõttega (heaks kiidetud Lõuna-Eesti regionaalse kriisikomisjoni 13.11.2014 istungil; dokument lisatud kirja manusena).

Lõuna päästekomando / Jaama 207 / 50705 Tartu / 733 7300 / louna@rescue.ee / www.paasteamet.ee /
Registrikood 70000585

2 (2)

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Peeter Tigas
Põlvamaa päästepiirkonna juhataja
Lõuna päästekeskus

Lisa(d):
1. Lõuna RRA kokkuvõte 2014

Peeter Tigas
+372 7998600
peeter.tigas@rescue.ee

MAANTEEAMET

Kanepi Vallavalitsus
vald@kanepi.ee
Turu põik 1
Kanepi alevik, Kanepi vald, 63101,
Põlva maakond

Teie 18.07.2018 nr 7-6/2018/109-1

Meie 30.07.2018 nr 15-2/18/35174-2

**Kanepi valla üldplaneeringu koostamise ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest**

Olete Maanteeametit teavitanud Kanepi Vallavolikogu 19.06.18 otsusest nr 1-3/2018/14 algatada Kanepi valla üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Kanepi valla üldplaneeringu eesmärgiks on määratleda kogu Kanepi valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused. Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viiakse läbi planeeringu elluviimisega kaasnevate mõjude osas keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Palume kaasata Maanteeamet üldplaneeringu ja KSH koostamisse PlanS § 76 lg 1 ja 2 alusel. Planeeringuga seotud teated ja taotlused edastada Maanteeametile e-posti aadressil maantee@mmt.ee.

PlanS § 81 lg 1 alusel palume edastada üldplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus Maanteeametile ettepanekute esitamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tiit Harjak
juhtivspetsialist
planeeringute menetlemise talitus

Anni Luht
5090807 Anni.Luht@mmt.ee

Teelise 4 / 10916 Tallinn / 6119 300 / Registrikood 70001490 / www.mmt.ee /
info@mmt.ee, 620 1200 (kliendiinfo) / maantee@mmt.ee; 611 9300 (teedealased küsimused)

LISA 2. LS JA KSH VTK EELNÕULE ESITATUD ETTEPANEKUD

Nr	Ettepaneku esitaja/ kirja kuupäev	Ettepanek	Vastusseisukoht
1.	Põllumajandusamet 15.10.2018 14.5-1/1557-1	1. Üldplaneeringu lähteseisukohtades peaks põhieesmärkidena arvestatud olema Põllumajandusameti tegevusvaldkonda jäävate teemadega (liigvee ära juhtimine maatulundusmaalt, väärtuslike põllumaade säilitamine). Põllumajandusameti jaoks on oluline, et üldplaneeringu koostamise ülesannetena ja lähteseisukohana oleks nimetatud olemasolevate maaparandussüsteemide toimimist tagavate meetmete määramine (süsteemide terviklikkuse säilitamine). 2. Lisame Teile abimaterjalina seadusega PMA-le pandud kohustused, mida peaks lihtsalt ja arusaadavalt üldplaneeringus kajastama: Maa sihtotstarbe muutmine (ka kinnisasja ümber kruntimine, jagamine, ühendamine, liitmine või eraldamine) Vastavalt maaparandusseaduse § 48 lg 1 tuleb maaparandussüsteemide maa-alal sihtotstarbe muutmine kooskõlastada PMA-ga. Muu ehitise ehitamine maaparandussüsteemile Vastavalt maaparandusseaduse § 47 lg 1 tuleb maaparandussüsteemide maa-alale muu ehitise ehitamine kooskõlastada PMA-ga. Lisavee juhtimine maaparandussüsteemi Tulenevalt maaparandusseaduse § 47 lg 1 ja Vabariigi Valitsuse 29.11.2012 määruse nr 99	1. Väärtuslike põllumajandusmaade ja maaparandussüsteemide alad näidatakse planeeringus ning tuuakse välja vastavad kaitse- ja kasutamistingimused. <i>Täiendatakse tabelit ptk 2.2 punkte 14 ja 28.</i> 2. Võetakse teadmiseks. Üldise lähenemise järgi õigusaktidest tulenevaid tingimusi üldplaneeringus ei dubleerita. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

		„Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed“ § 5 lg 8 on lisavee (nt heit- või sadevee) juhtimiseks maaparandussüsteemi või selle koosseisu kuuluvasse vooluveekogusse vajalik saada kooskõlastus Põllumajandusametilt. Maaparandushoid Tulenevalt maaparandusseaduse § 45 lg 2 ja 3 peab maaparandussüsteemi omanik või isik, kes õigussuhte alusel kasutab maaparandussüsteemi oma valduses oleval kinnisasjal (edaspidi maavaldaja) maaparandussüsteemi ja selle maa-ala kasutamisel tegema vajalikke maaparandushoiutöid. Maavaldaja ei tohi maaparandushoiutöid tehes takistada veevoolu maaparandussüsteemis ega tekitada muu tegevusega kahju teistele maavaldajatele. Maaparandushoiutöödele esitatavad nõuded on kehtestatud põllumajandusministri 25.07.2003 määrusega nr 75 „Maaparandushoiutöödele esitatavad nõuded“.	
2.	Keskkonnaamet 22.10.2018 nr 6-5/18/12234-3	1. Eelnõu peatükis 3.2.4.1 on välja toodud, et reoveekogumisalad on määratud Kanepis, Põlgastes ning Savernas. Keskkonnaamet teeb ettepaneku täpsustada, et lisaks on keskkonnaministri 2. juuli 2009 käskkirja nr 1079 "Reoveekogumisalad reostuskoormusega üle 2000 ie" ja käskkirja nr 1080 „Reoveekogumisalad reostuskoormusega alla 2000 ie“ muutmine kohaselt kinnitatud	1. Nõustume täpsustusega. <i>Korrigeeritakse LS ja KSH VTK ptk 3.2.4.1.</i>

		reoveekogumisala ka Krootuse külas (keskkonnaregistri kood RKA0650597).	
3.	Päästeamet 23.10.2018 nr 7.2- 3.2/16698-2	1. Juhul, kui Kanepi valla territooriumil tulevikus planeeritakse suurõnnetuse ohuga või ohtlikud ettevõtted tuleb maakasutuse planeerimisel ja ehitise projekteerimisel lähtuda kemikaaliseaduses § 32 nõuetest ning aluseks võtta metoodika „Kemikaaliseaduse kohase planeeringute ja ehitusprojektide kooskõlastamise otsuse tegemine“. Metoodika on leitav Päästeameti kodulehelt: https://www.rescue.ee/et/paasteamet/tuleohutusj2r/elevelve/juhendid.html. 2. Üldplaneeringust ja muudest planeeringu juurde käivatest materjalidest peab selguma: 2.1. olemasolevad riskiallikad (käitised ja nende ohualad, ülejutusohhtlikud alad, ohtlikud teelõigud ning raudteed ja muud sõlmed, kiirgusohhtlikud objektid ja ohustatud alad) ja nende mõju hinnang olemasolevale ning sellega arvestamise põhjendus; 2.2. planeeritavad riskiallikad ja nende mõju hinnang planeeritavale ning kaitsemeetmed, mida rakendatakse. 2.3. Lisaks on võimalik üldplaneeringus paika panna täiendavad objektid, mille puhul on vajalik koostada detailplaneering: - suurõnnetuse ohuga või ohtlikkus ettevõttes muudatuste tegemine, mis ei nõua detailplaneeringut;	1. Võetakse teadmiseks. Metoodikale viitamist kaalutakse planeeringulahenduses. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i> 2. Punktide 2.1.-2.3. esitatud ettepanekutele (esitatud kirjaga 17.08.2018 nr 7.2-3.2/13754-2) oleme vastusseisukohad andnud LS ja KSH VTK lisas 1. Jääme antud seisukohtade juurde ning selgitame, et teemasid käsitletakse ÜP täpsusastmes: 2.1. Planeeringus arvestatakse riskiallikatega, LS ja KSH VTK toob vastavates peatükkides välja olemasolevate riskiallikatega arvestamise vajaduse ÜP ja KSH protsessis (käitised, ohtlikud teelõigud ja ülejutusohuga alad). 2.2. Kavandatavad riskiallikad täpsustuvad planeeringu käigus. LS ja VTK täpsustamise vajadus puudub. 2.3. ÜP koostamise käigus täpsustatakse alad ja juhud kui DP koostamine on kohustuslik. <i>LS ja KSH VTK parandamise vajadus puudub.</i>

		- suurõnnetuse ohuga või ohtlikku ettevõtte või nende ohualasse planeerimine, kui tegemist ei ole tiheasutusaladega. 3. Kuna Kanepi vallal puudub riskianalüüs, siis tuleb arvestada Lõuna-Eesti päästeala hädaolukordade riskianalüüside regionaalse kokkuvõttega (heaks kiidetud Lõuna-Eesti regionaalse kriisikomisjoni 13.11.2014 istungil). Samas soovitame koostada Päästeameti Lõuna päästkeskuse metoodika alusel Kanepi valla riskianalüüs.	3. Arvestatakse ÜP ja KSH koostamisel. Nõustume, et Kanepi valla riskianalüüsi koostamine on oluline, samas vallavalitsus kaalub riskianalüüsi koostamist eraldi protsessi raames. <i>LS ja VTK täpsustamise vajadus puudub.</i>
4.	Otepää Vallavalitsus 24.10.2018 nr 6-7/2134-1	1. Üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete loetelust ei tule välja Põlva maakonnaplaneeringu 2030+ seatud ülesanded. Kas lähteseisukohtades välja toodud ülesanded arvestavad Põlva maakonnaplaneeringu 2030+ määratud ülesannetega (ptk 2.2.)? 2. Ptk-s 2.4.1. kirjutate, et üldplaneering arvestab nii valla uue visiooni kui ka arengueesmärkidega. Dokumendist aga ei ilmne, milline on uus visioon ja arengueesmärgid. Eeldatavalt peaks uus visioon ja arengueesmärgid teada olema, kuna Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lõike 5 kohaselt tuli arengukava ja eelarvestrateegia kinnitada hiljemalt 15. oktoobriks 2018. a. Palume neid võimalusel käsitleda. 3. Soovitame ptk-s 3.3.2.1. kajastada rahvaarvu 2018.a oktoobrikuu seisuga. Otepää valla näitel on 10 kuuga rahvastiku arv muutunud ning andmed on täpsemad; 4. Ptk-s 3.2.2.2. toote välja, et üldplaneeringu koostamisel on otstarbekas analüüsida erinevate teenuste kättesaadavaust valla erinevates osades ja teha vajadusel	1. Maakonnaplaneering annab suunised, ÜP ülesanded tulenevad otseselt PlanS-ist. <i>LS ja VTK täpsustamise vajadus puudub.</i> 2. Ptk 2.4.1. toob välja, et valla uus arenguvision on väljatöötamisel arengukava koostamise raames. Käesolevalt on arengukava vastuvõetud, mistõttu viime sisse kinnitatud arengukavas toodud visiooni. <i>Täpsustatakse ptk 2.4.1.</i> 3. Nõustume, et on tõenäoline, et ptk 3.3.2.1. toodud rahvaarv 1.01.2018 seisuga on tänaseks päevaks muutunud. Samas on üldplaneeringu täpsustamises piisav Statistikaametis laialdaselt kasutatav 1.jaanuari markeering andmete esitamisest ja võrdlemisel. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i>

	ettepanekud kättesaadavuse parandamiseks. Dokumendist aga ei ilmne, milliseid uuringuid/tegevusi on kavas analüüsi teostamisel kasutada/teostada. 5. Palume kaasata Otepää Vallavalitsust üldplaneeringu eelnõu koostamisse, et lahendus moodustaks ühtse terviku ja jätkusuutlikkuse omavalitsuse üksuste piiride kokkusaamisel (maakasutus, kergliiklusteed, väärtuslikud põllumaad, rohealad, jms). Ptk-s 3.3.2. toote välja, et tuleb arvestada kehtivate Otepää valla ja Palupera valla üldplaneeringutega. Otepää Vallavolikogu on alatanud uue Otepää valla üldplaneeringu koostamise (teavitasime sellest Teid 19. oktoobril 2018 kirjaga nr 6-7/2277) ja seetõttu tuleb arvestada ka koostamisel oleva üldplaneeringuga. Oluline on, et nii uus Kanepi valla üldplaneering kui ka uus Otepää valla üldplaneering moodustaksid ühtse terviku ja ei läheks omavahel vastuollu. Ka ptk-s 4.1. toodud tabelis võiks olla välja toodud naaberomavalitsuste suurem sidusus üldplaneeringu ja KSH koostamisel. 6. Ptk-s 4.2. on välja toodud tabel orienteeruva ajagraafikuga. Otepää Vallavalitsusel tekkisid järgmised ettepanekud: 6.1. Tabelis on välja toodud I töökoosolek töögrupiga. Rohkem töökoosolekuid tabelisse märgitud ei ole. Kas on vajalik ja otstarbekas sel juhul vaid I töökoosoleku äramärgimine? Eeldatavalt toimub töökoosolekuid menetluse ajal ikka palju rohkem ja neid korraldatakse vastavalt vajadusele. 6.2. Tabelis on välja toodud ÜP ja KSH aruande eelnõu avalikustamine mai - juuni 2019 ning seejärel ÜP ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu oktoober 2019. Siin on tekkinud Teil kindlasti eksitus,	4. Eraldiseisvaid uuringuid teenuste kättesaadavuse tagamise analüüsimiseks ÜP raames läbi ei viida. Üldplaneeringu lahenduse väljatöötamise ja KSH raames tuginetakse olemasolevate uuringutele (nt Uuring era- ja avalike teenuste ruumilise paiknemise ja kättesaadavuse tagamisest ja teenuste käsitlemisest maakonnaplaneeringutes, Tartu Ülikooli RAKE 2015). <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 5. Nõustume ettepanekuga ning kaasame Otepää Vallavalitsuse planeeringulahenduse väljatöötamisse. <i>Täiendatakse ptk 4.1.</i> 6. Nõustume. <i>Täpsustatakse ptk 4.2. toodud tabelit.</i> 7. Selgitame, et lähtuvalt õigusaktides peab KSH VTK dokumentatsioon tõendama KSH konsultantide pädevust, mistõttu on toodud töögrupi liikmed ja juhteksperdi pädevused. Valla esindajatele seadus samasuguseid nõudeid ei esita. Töögrupi nimetamine on vabatahtlik, tasakaalustamise huvides lisame vallapoolse juhtrühma liikmed. <i>Täiendatakse ptk 4.3.</i>
--	---	--

		sest PlanS § 83 lõike 1 kohaselt tuleb ÜP ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu korraldada 45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist. Seega kui avalikustamine toimub mai – juuni 2019, siis arutelu peaks toimuma hiljemalt juuli/august 2019 (Teil on märgitud oktoober 2019). Sellest tulenevalt palume Teil orineteeruv ajagraafik terves ulatuses läbi vaadata ja vajadusel korrigeerida. 7. Ptk-s 4.3. on välja toodud planeeringu/KSH töörühm. Kas töörühma tõesti ei kuulu Kanepi Vallavalitsuse poolt esindajat? Teeme ettepaneku töörühma koosseisu lisada vastavad ametnikud Kanepi Vallavalitsusest.	
5.	Põlva Vallavalitsus 16.10.2018 nr 7-6/18-2803-2	1. Põlva Vallavalitsus soovib olla kursis Kanepi valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise käiguga ning teha sisukat koostööd üldplaneeringute koostamisel. 2. Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse eelnõus on sedastatud, et üldplaneeringu koostamisel on soovitatav arvestada Põlva vallas kavandatud matka- ja kergliiklusteedega (lk 42-43). Oleme seisukohal, et üldplaneeringu koostamise käigus tuleb vallapiiri ületavate matkaradade ja kergliiklusteede vajadus ühiselt välja selgitada ning vajaduse ilmnemisel neid üldplaneeringutes kajastada. Piiräärsetel aladel rohevõrgustiku piiride täpsustamisel arvestada Põlva valla samalaadsete tegevustega, et tagada võrgustiku terviklik toimimine.	1. Nõustume, ÜP lahenduse väljatöötamisel arvestatakse Põlva valla kaasamisega. <i>Täiendatakse ptk 4.1.</i> 2. Nõustume, ettepanekutega arvestatakse planeeringulahenduse väljatöötamisel. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i>

6.	Rahandusministeerium 29.10.2018 nr 14-11/7541-2	- kui üldplaneeringu koostamisel käsitletakse elektroonilise side/lairiba taristuga seotud tegevusi, palume teha koostööd Tehnilise Järelevalve Ametiga; - üldplaneeringu koostamisel palume käsitleda asulaid ümbritsevaid metsaalasid, vajadusel kaaluda nende määratlemist puhkemetsana ja nendel aladel lageraie keelamist.	- Võetakse teadmiseks. - Ettepanekut kaalutakse ÜP koostamisel. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i>
7.	Maaeluministeerium 31.10.2018 nr 4.1-5/4934-1	- Esialgsete analüüside kohaselt on Eesti kaalutud keskmine boniteet 40 hindepunkti ja Põlva maakonna kaalutud keskmine boniteet 39 hindepunkti. [...] Palume Kanepi valla üldplaneeringu koostamisel arvestada nimetatud tunnustele vastavate riikliku tähtsusega väärtuslike põllumajandusmaadega ning nendele maadele eelnõus seatud piirangutega. Eelnõu kohaselt võib kohaliku omavalitsuse üksus määrata planeeringuga ka kohaliku tähtsusega väärtuslikke põllumajandusmaa massiive. - Põllumajandusmaa massiivide ruumiandmete õigsuse tagamiseks ning planeeringumenetluses riikliku ja kohaliku tähtsusega väärtuslike põllumajandusmaade kaardistamisel palume teha koostööd Põllumajandusuuringute Keskuse ja Põllumajandusametiga, kelle ülesandeks on eelnõu kohaselt põllumajandusmaa massiivide ruumiandmete määramine ja riikliku tähtsusega väärtuslikke põllumajandusmaid kehtestavate otsustuste tegemine. - Palume üldplaneeringu koostajatel pöörata erilist tähelepanu väärtusliku põllumajandusmaa kui taastumatu loodusressursi kaitsemeetmetele (ehitamise, metsastamise ja sihtotstarbe muutmise piiramine). Kui neid kaitsemeetmeid põhimõttekindlalt rakendatakse, on sellel vaieldamatult oluline mõju kõrge	- ÜP käsitleb väärtuslikke põllumajandusmaid ning seab antud põllumaadele kasutamistingimused. Kuna käesolevalt on seadus veel eelnõu faasis ei võeta eelnõu tingimusi üheselt üle. Juhul kui eelnõu vastu võetakse, lähtutakse õigusaktist. <i>Täpsustatakse LS ja KSH VTK peatükki 2.2. punkti 14.</i> - Võetakse teadmiseks. - Võetakse teadmiseks. Õigusakti kehtestamisel kehtivad seal toodud kasutamist- ja kaitsetingimused. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i>

		viljakusega muldade pikaajalisele säilimisele ning selle kaudu kogu looduskeskkonnale ja meie tulevikule.	
8.	Maanteeamet 31.10.2018 nr 15-2/18/46895-2	1. Teedevõrgustiku, sealhulgas riigiteede ja kohalike teede üldise asukoha määramine: 1.1. Integreerida planeeringusse Põlva maakonnaplaneeringus kajastatud teedevõrgustik ja arendustegevuse tingimused. 1.2. Analüüsida kohaliku teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad. Juhime tähelepanu, et tugiplaanil ei ole perspektiivse tee asukohad selgesti tuvastavad. Palume leida võimalus nende selgemaks eristamiseks muust informatsioonist. 1.3. Määrata olemasolevate ja kavandatud teede funktsioonid: näiteks kohalik tee, avaliku kasutusega eratee. Riigiteedeks määramine ja riigiteede kohalikeks teedeks määramine toimub koostöös Maanteeametiga. 2. Riigiteest tekkivate kitsenduste määramine, sealhulgas tänava kaitsevööndi laiendamine, riigitee kaitsevööndi vähendamine: 2.1. Riigitee kaitsevööndi laiuse käsitlemisel lähtuda EhS § 71 lõikest 2 ja tänava puhul sama paragrahvi lõikest 3. 2.2. Kanepi alevikku jäävatel riigiteedel nr 18166 kogu pikkuses, nr 18167 km 0,900-1,300 ja nr 18294 km 0,360-0,449 määrata riigitee kaitsevööndi laiuseks 30m. Nimetatud lõigud on EhS § 92 lg 3 mõistes tänavad ning kaitsevööndi laiuseks on EhS § 71 lg 3 alusel kuni 10 m. Maanteeamet teeb ettepaneku kaitsevööndi laiendamiseks lähtudes asjaolust, et nimetatud lõikudes ei ole hoonestusjoon riigitee kaitsevööndis välja kujunenud ning puudub linnalik keskkond. 2.3. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool alevikku, kaalub Maanteeamet kohaliku	1. 1.1. ÜPs kajastatakse Põlva MP teedevõrgustik. Kuna MP on oma olemuselt suuniseid andev dokument, kaalutakse ÜP protsessi käigus kõikide MPs toodud tingimuste rakendamise otstarbekus. 1.2. Ettepanekuga arvestatakse ÜP lahenduse väljatöötamise käigus. Tugiplaani täpsustatakse. 1.3. ÜP lähtub PlanS'is määratud ülesannete lahendamisest. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub, täpsustatakse tugiplaani.</i> 2. 2.1. Võetakse teadmiseks. 2.2. Toote oma kirjas välja, et nimetatud teelõigud on EhS järgi tänavad ja nende kaitsevöönd on 10 m. Vallavalitsus ei pea ettepanekut piisavalt põhjendatuks. 2.3. Võetakse teadmiseks. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 3-4. Esitatud tingimusi kaalutakse ÜP lahenduse väljatöötamisel, arvestades ÜP-le PlanS'iga seatud ülesannetega. Seejuures soovime välja tuua, et eriti MP-s toodud

	omavalitsuse põhjenduste alusel EHS § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist. Peale planeeringu kehtestamist tuleb kaitsevööndi laiuseid kajastav joonis esitada Maanteeametile GIS või CAD formaadis. 3. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste määramine: 3.1. Määrata tingimus, et riigitee kaitsevööndisse üldjuhul hooneid ei kavandata. Juhul, kui hoonete kavandamine on põhjendatud väljakujunenud hoonestusjoonega, määrata tingimus, et arendaja peab arvestama liiklusest tulenevate häiringute (müra, saaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga. Normidele vastavuse tagamine, leevendavate meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja kohustus. 3.2. Soovitame müratundlikke alasid/objekte riigiteede mõjupiirkonda mitte planeerida. 3.3. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele, määrata tingimus mitut kinnistut teenindava eratee avalikult kasutatavaks määramiseks, vajadusel transpordimaa kavandamiseks ja vastavalt EHS-le teeregistrisse kandmiseks. 3.4. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele määrata tingimus, et kinnistute maakorralduslikul jagamisel tuleb juurdepääs tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustatavatel katastriüksustel puudub õigus igaühel eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt. 3.5. Määrata tingimus, et riigiteega külgneva ehitustegevuse kavandamisel detailplaneeringu koostamise kohustuseta alal, tuleb reeglina kasutada juurdepääsuks kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega. 3.6. Terviklike ruumilahenduste saavutamiseks riigiteedelt juurdepääsude kavandamisel selgitada välja	tingimused on suuniseid andvad ja neid kaalutakse ÜP raames, kuna MP näol ei ole tegemist õigusaktiga. ÜP eesmärk on tagada jätkusuutliku ruumi kujundamine, mis muuseas arvestab väikeasulates väljakujunenud struktuuriga: teedevõrgu ja hoonestuse paiknemisega. ÜP tasemel käsitletakse teedevõrku terviklikult, st teede omandivormi käsitletakse vaid õigusaktidest tulenevate kitsenduste puhul. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 5. KSH raames hinnatakse kavandatava tegevuse mõju vastavalt ÜP täpsusastmele. Selgitame, et KSH VTK etapis on võimalik perspektiivsed teed välja tuua välja vaid Kanepi vallaosa kohta. Kanepi vallaosale on hiljuti (2017.a) kehtestatud uus üldplaneering, mistõttu ala lahendus on kaasaegne ning olulisi muudatusi käesoleva kogu valla ÜP raames antud territooriumil ei kavandata. Tugiplaanil on perspektiivsed teed näidatud vaid Kanepi vallaosa selgitavas legendis. Teistes vallaosades tuleb perspektiivsed teed määrata ÜP väljatöötamise käigus. Punkti 5.6 osas soovime täpsustada, et ettepanek väljub ÜP tasemel kavandatava täpsusastmest, kuna ÜP väljatöötamisel puudub teadmine kaevandamise mahtudest ja seega teede kandevõime tõstmisest.
--	--	--

	avalik huvi, määrata kohustus detailplaneeringu koostamiseks juhul kui arendusalale puudub olemasolev juurdepääs ja / või on vajalik juurdepääsude tagamine / säilitamine avalikult kasutatavalt teelt ala lähinaabritele. 3.7. Jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada väljapoole riigitee transpordimaad. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivõimalusi kergliiklustee rajamiseks eramaadel, määrata tingimus, et projekteerimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud menetluse. 3.8. Määrata tingimus, et põhjendatud juhul tuleb suurendada kaevandatavatele aladele juurdepääsuteede, kaasa arvatud riigiteede, kandevõimet või viia neid muul moel liikluskoormusega vastavusse. 3.9. Määrata rajatise asukoha kooskõlastamise vajadus riigitee omanikuga juhul, kui rajatise kõrgus (tuulikute puhul lisada labade pikkus) on suurem kui kaugus äärmise sõiduraja välimisest servast. 3.10. Integreerida planeeringusse Põlva maakonnaplaneeringuga kavandatud tehnoloogiline võõnd, sh seatud tingimused. 3.11. Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olemasoleva teedevõrgu võimekust ja vastavust. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et Maanteeamet ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust. Tingimuste määramisel tagada ühistranspordiga ligipääsetavus. 3.12. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et riigitee kui rajatise püsivuse ja toimimise tagamiseks üldjuhul ei juhitata arendusalade sademevett riigitee kraavidesse. 3.13. Tehnovõrkude kavandamist riigitee transpordimaale tuleb vältida kuna transpordimaa on	<i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 6. Nõustume ettepanekuga. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 7. Kooskõlastamisel lähtutakse õigusaktide nõuetest ning kooskõlastajaid koheldakse võrdselt – s.o Maanteeametile eraldi tabelülevaadet ei koostata. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i>
--	--	--

		vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks. 3.14. Planeeringu koostamisel lähtuda eesmärgist soodustada ühissõidukite eeliskasutamist, vähendades sellega transpordi negatiivset mõju keskkonnale ja sellest põhjustatud tervisekahjustusi ning aidates kaasa liiklusõnnetuste ja liiklusummikute ärahoidmisele; 4. Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine: 4.1. Lähtuda riigitee funktsioonist teenindada eelkõige läbivat liiklust ja arvestada, et kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee. Planeeringulahendusega vältida kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele. Arendusalade juurdepääsud lahendada läbi kogujateede, mis on ühendatud riigiteega ühise ristumiskoha kaudu. Määrata perspektiivse ja olemasoleva suletava juurdepääsu asukoht avalikult kasutatavale teele. 4.3. Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse. 4.4. Vältida planeeringulahendust, mis tingib vajaduse hajaasustusega piirkonnas riigitee pidevaks ületamiseks. 4.5. Planeeringus määrata põhimaantee nr 2 külgnivate arendusalade juurdepääs olemasolevate teede ja tänavate ristumiskohtade kaudu. Planeeringus näidata arendusalade toimimiseks perspektiivsete kohalike teede/tänavate/kogujateede asukohad. Põhimaanteele võib uusi ristumiskohti planeerida ainult erandkorras ja lähtudes tee ohutuse põhimõtetest. Olemasolevad üksikute kinnistute ristumiskohad säilivad senise maakasutuse tarbeks juhul, kui ristumiskoht ei halvenda põhitee ohutust.	
--	--	--	--

	4.6. Liiklejate ohutuse tagamiseks ja riigitee korrakohaseks kasutamiseks ei ole parkimine riigiteel lubatud. Arendusalade, sh avaliku kasutusega alade, planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) kavandada lahendus, kus parkimine toimub väljaspool riigiteed ja alaga samal teepoolel. 5. Märkused KSH väljatöötamise kavatsusele: 5.1. KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandatavast üldplaneeringu lahendusest. 5.2. KSH aruandes palume välja tuua ka müratundlike alade arendamisel või laiendamisel arendaja kohustused vastavalt atmosfääriõhu kaitse seadusele ja keskkonnaministri 16.12.16 määrusele nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid. 5.3. Käsitleda müratasemete suurenemist kvantitatiivselt liiklussageduse kasvades, kuna see teema on KSH väljatöötamise kavatsuses tõstatatud. 5.4. Nimetada KSH väljatöötamise kavatsuses riigiteed, mille äärde jalgratta- ja jalgteesid kavandatakse. Lisame, et tugiplaanile on perspektiivsed jalgratta- ja jalgteed näidatud. 5.5. Nimetada KSH väljatöötamise kavatsuses, missugused riigiteed vajavad rekonstrueerimist. Lisame, et tugiplaanil on mõned riigiteed ette nähtud viia asfalt või mustkatte alla. 5.6. Käsitleda KSH-s tööstuse- ja kaevandamisega seotud objektid ning analüüsida võimalike väljaveoteede, sh riigiteede vastavust kavandatavale tegevusele. Analüüsist lähtuvalt näha ette teede kandevõime tõstmine, meetmed liiklusohutuse tagamiseks vms meetmed. 5.7. Analüüsida, kas lisaks KSH väljatöötamise kavatsusele on Kanepi vallas veel piirkondi, kus peale mõjude hindamist ja majanduslikke analüüse on	
--	--	--

Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad
Üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsus

		vajadusel võimalik rajada uusi kaevandamisalasid. Juhul kui vajadus ilmneb piisab kui nimetatakse piirkond, aga mitte konkreetne koht. 6. Palume planeeringus kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid (vt link allpool). 7. Planeering koostatakse Maanteeametiga. Koostamisel palume esitada meie kirjale vastava ülesehitusega ülevaade (näiteks tabelina) Maanteeameti ettepanekute arvestamise kohta planeeringulahenduse väljatöötamisel.	
9.	Kaitseministeerium 31.10.2018 nr 12-3/18/4243	1. Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse peatükis 3.3 on kirjutatud, et vähesel määral ulatub valda ka riigikaitse ehitise piiranguvöönd (Tõikamäe linnak). Palume seda täiendada ning lisada, et Tõikamäe linnaku piiranguvööndi ulatuseks on 2000 m. 2. Lisaks palume Kanepi valla üldplaneeringus käsitleda ja arvestada järgmiseid riigikaitse ehitisi ja üldtingimusi: · Riigikaitse ehitise ja selle piiranguvöönd. Kanepi valla territooriumil asub osaliselt riigikaitse ehitise Tõikamäe linnaku piiranguvöönd, mille ulatuseks on 2000 m. Palume üldplaneeringus kajastada riigikaitse ehitise piiranguvööndit planeeringu seletuskirjas ja joonistel. · Riigikaitse ehitise piiranguvööndisse kavandatavad ehitised võivad mõjutada riigikaitse ehitise töövõimet. Üle 28 m kõrged ehitised ning mistahes kõrgusega tuulikud ja tuulepargid kogu valla territooriumil võivad mõjutada riigikaitse ehitiste töövõimet.	1. Nõustume täiendusega. <i>LS ja KSH VTK ptk 3.3. täiendatakse.</i> 2. Vastavaid tingimusi käsitletakse planeeringulahenduses. <i>LS ja KSH parandamise vajadus puudub.</i>

		· Juhindudes seadustest tuleb Kaitseministeeriumiga kooskõlastada kõik riigikaitse ehitise piiranguvööndisse jäävad ja ulatuvad planeeringud ja projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõud või ehitusteatised. Väljaspool riigikaitse ehitiste piiranguvööndeid tuleb Kaitseministeeriumiga kooskõlastada kõigi mistahes kõrgusega tuulegeneraatorite ja tuuleparkide ning üle 28 m kõrguste ehitiste planeeringud, projektid, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõud või ehitusteatised. Seejuures on koostööd Kaitseministeeriumiga soovitatav alustada võimalikult varases etapis. · Kaitseväge ja Kaitseliit kasutavad metsaseaduse § 36 alusel metsaalasid riigikaitse ehitiste väljaõppe korraldamiseks ka väljaspool harjutusvälju. Väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega. Seetõttu palume valla üldplaneeringus käsitleda riigikaitse ehitiste väljaõppe toimumist väljaspool riigikaitse ehitiste ehitisi.	
10.	Lennuamet 02.11.2018 nr 4.6-8/18/5256-2	1. Kanepi valla kagunurka ulatub Ridali lennuvälja lähikümbruse kooniline ja horisontaalne piirangupind, mille absoluutkõrgus on valla piires 145 kuni 220 meetrit. Piirangupindade täpsema ulatusega saab tutvuda Maa-ameti geoportaali lennunduskaardi rakenduses. 2. Lähtuvalt lennundusseaduse § 35 lg 2 ja lg 4 tuleb Lennuametiga kooskõlastada üle 45 m kõrgust ehitist hõlmavad detailplaneeringud ja ehitusprojektid.	1. Võetakse teadmiseks, piirangupindasid kajastatakse planeeringulahenduses. 2. Võetakse teadmiseks, Lennuametiga kooskõlastamise vajadus selgub planeeringu väljatöötamise käigus. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i>

11.	Terviseamet 06.11.2018 nr 9.3-4/7814	1. Joogivee kvaliteet. Kanepi vallas on ühisveevärgi ja kanalisatsioonisüsteemid välja arendatud Kanepi alevikus, Põlgaste, Soodoma, Hurmi, Magari, Erastvere, Krootuse, Ihamaru, Saverna, Maaritsa ja Valgjärve külates. Veevärgi süsteemid on olemas ka väiksemates külates (Prangli, Pikajärve ja Aiaste), kus tarbijaid on alla 50. Hajaasustuses toimib veevarustus individuaalsetest salv- või puurkaevudest. Reoveekäitluseks on hajaasustuses erinevaid võimalusi: immutamine, omapuhasti rajamine või reovee kogumismahuti paigutamine. Salvkaevude reostustundlikkuse tõttu ei soovita amet planeerimisel uute salvkaevude rajamist joogiveeallikatena. 2. Kui piirkonnas asuvad veekogud, mida kasutatakse elanike poolt suveperioodil suplemiseks siis, supluskohad, nii ametlikud kui ka mitteametlikud peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määruse nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse §-le 5 korraldab supluskoha omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendri. Kui supluskohas ei teostada suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et kasutatav veekogu ei ole enam supluskoht ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita. Kui supluskoht on juba pikaajalisel kasutusel, jääb see omaniku vastutusalasse. Supluskoha omanik või valdaja korraldab suplusvee seiret ning andmed veekvaliteedi kohta kuuluvad avalikustamisele. Üldsusele ettenähtud teabe kättesaadavuse supluskohas tagab supluskoha omanik või valdaja. Üldsuse teavitamise nõue kehtib ka mitteametlike	1. Võetakse teadmiseks. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 2. ÜP raames täpsustatakse supluskohtade temaatikat. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 3. Müratasemeid käsitletakse vastavalt PlanS'ile ja ÜP ülesannete täpsusastmele. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 4. Võetakse teadmiseks. ÜP koostamisel arvestatakse müratundlike objektide kavandamisel heade tingimuste loomusega. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 5. Võetakse teadmiseks. Tootmismaade kavandamisel arvestatakse nende võimalike mõjudega, vajadusel töötatakse välja leevendusmeetmed (nt puhveralad). <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i> 6. Võetakse teadmiseks. Ettepanekut kaalutakse ÜP koostamise käigus. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i>
-----	--	--	--

		supluskohtade kohta. Täpsustada Kanepi valla supluskohtadega seonduvat. Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendata seisu-ja vooluveekogude seisundit. 3. Liiklusmüra. Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus (edaspidi AÕKS) ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid”, mis jõustus 01.02.2017. Määrata Kanepi valla maa-alal AÕKSi § 7 järgsed mürakategooriad ning alad, kus tuleb tagada liiklusmüra siht-ning piirväärtused. 4. Müra- ja saatetundlikud objektid. Amet ei soovita müra- ja saatetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee, tänav) lähedusse. Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid. Uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused) planeerimisel hinnata, millised piirkonnad ja keskkonnatingimused sobivad objektide rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.	7. Võetakse teadmiseks. Ettepanekut kaalutakse ÜP koostamise käigus. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i>
--	--	--	---

		5. Tootmistevõime negatiivsed mõjud. Ameti varasemale kogemusele tuginedes juhib tähelepanu, et ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul on tootmisprotsesse, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil: kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu ja muud müra ning õhusaastet põhjustavad tegevused. Tootmistevõime müra on reeglina kaootiline ja keeruline hinnata. Ühekordsed mürasündmused ja müra muutlik iseloom võivad lähipiirkonna elanikele häiringuid põhjustada isegi siis, kui tööstusmüra vastab normtasemetele. Seetõttu soovib amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist ka siis, kui tegemist on keskkonnasõbraliku tootmistevõimega. Amet on seisukohal, et elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks puhveralana olema vähemalt 30-50 meetri laiune, et omada müra leevendavat efekti.	
--	--	---	--

		6. Valgusreostus. Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid. 7. Kaitsevööndid. Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovitame lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte.	
12.	Maa-amet 06.11.2018nr 6-3/18/14758-2	1. Üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsuse eelnõu peatükis 3.2.6.1. <i>Geoloogia ja maavarad</i> on kirjeldatud(tsiteerin): „Maavara kaevandamine toimub Kolleri-Saverna, Lajavangu ja Saverna kruusamaardlates. Liiva kaevandatakse Krüüdneri, Sõreste, Voorepalu, Kangru, Tornimäe ja Postisaare liivamaardlates“. Palume parandada kirjavea Laiavangu kruusamaardla nimes. Lisaks täpsustame, et Keskkonnaameti 31.08.2018 korraldusega nr 1-3/18/2182 anti kaevandamise luba ka Abissaare liivamaardlas Abissaare II liivakarjääri mäeeraldisel. 2. Eelnõupeatükis 3.2.6.1. <i>Geoloogia ja maavarad</i> on kirjeldatud Kanepi valda jäävate maardlate varukogused, mis on saadud eesti maavarade 2017.aasta koondbilansist. Märkime, et varukoguste kirjeldamisel esines mitmeid erinevusi, mis tulenevad sellest, et maardlates esineb mitme kasutusala maavara. Saverna, Kolleri-Saverna ja Abissaare maardlates on kirjeldatud ehituskruusa varukogused, kuid kirjeldamata on maardlates	1. Nõustume parandusega. <i>Täpsustatakse ptk 3.2.6.1.</i> 2. Kuna ÜP kaartidel ei kajastata maardlate infot varu suuruse järgi, vaid ainult maardla piiridega, eemaldame ptk 3.2.6.1.varude detailse info. <i>Täpsustatakse ptk 3.2.6.1.</i> 3. Eemaldame varude detailsed andmed ja muudame Himo maardla registrikaardi numbrit. <i>Täpsustatakse ptk 3.2.6.1.</i> 4. ÜP lahenduse väljatöötamisel käsitletakse mäetööstuse maa-ala juhtfunktsiooni määramist. <i>LS ja KSH VTK täiendamise vajadus puudub.</i>

		arvel olevad ehitusliiva ja täiteliiva varukogused. Krüüdneri ja Sõreste maardlas on kirjeldatud ehitusliiva varukogused, kuid kirjeldamata on maardlates arvel olevad ehituskruusa ja täiteliiva kogused. Voorepalu maardlas on kirjeldatud ehitusliiva varukogus, kuid puuduvad täiteliiva andmed. Kangru maardlas on kirjeldatud ehituskruusa varu, kuid puuduvad ehitusliiva andmed. Tornimäe maardlas on märgitud aktiivse tarbevaru koguseks 658,0 tuh m³. Eesti maavarade 2017.aasta koondbilansi andmetel on Tornimäe liivamaardlas täiteliiva varu kogus 814,6 tuh m³. 3. Eelnõu peatükis 3.2.6.1. <i>Geoloogia ja maavarad</i> on kirjeldatud (tsiteerin): „Himo (reg kaart 146) – pindala 106,27 ha; aR 361,0 tuh m³, pR 16 tuh m³“. Himo turbamaardlas on 2017.aasta koondbilansi andmetel arvel hästilagunenud turba aktiivset reservvaru 336,0 tuh t ja passiivset reservvaru 16,0 tuh t ning vähelagunenud turba aktiivset reservvaru 25,0 tuh t. Lisaks märgime, et turba varu ühikuteks on kasutusel tuh t, mitte tuh m³ ning Himo maardla registrikaardi numbriks on maardlate nimistus 487, mitte 146. Palume KSH väljatöötamise kavatsuse eelnõus Kanepi vallas asuvate maardlate andmeid täpsustada. 4. Palume planeeringus anda mäetööstusmaa juhtotstarve olemasolevate mäeeraldiste ja nende teenindusmaade aladele ja reserveeritava mäetööstusmaa juhtotstarve nendele aladele, kus on menetluses maavara	
--	--	---	--

		kaevandamise loa taotlus. Vajadusel võib mäetööstusmaade juhtotstarbest eraldada turbatööstusmaa juhtotstarbe.	
--	--	--	--

Kanepi Vallavalitsus

Rahandusministeerium
Rahandusministeeriumi Põlva talitus
Kaitseministeerium
Maaeluministeerium
Keskkonnaamet
Maa-amet
Maanteeamet
Muinsuskaitseamet
Põllumajandusamet
Päästeamet
Terviseamet
Lennuamet
Eesti Keskkonnaühenduste Koda
Kambja Vallavalitsus
Põlva Vallavalitsus
Võru Vallavalitsus
Antsla Vallavalitsus
Otepää Vallavalitsus

Meie 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Ettepanekute küsimine Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta

Kanepi Vallavolikogu algatas 19.06.2018 otsusega nr 1-3/2018/14 Kanepi valla üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH).

Lähtudes planeerimisseaduse § 81 lõikest 1 esitame Teile käesolevaga Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse (LS ja KSH VTK) ettepanekute saamiseks. Palume Teil ettepanekud esitada 30 päeva jooksul kirja saamisest.

Kanepi valla üldplaneeringu LS ja KSH VTK ning samuti valla tugiplaani on allalaetavad aadressilt <http://gofile.me/6tNNn/EtN6wWrqn>

Turu põik 1
Kanepi alevik
63101 PÕLVA MAAKOND
Registrikood 77000186

Telefon 797 6311
E-post: vald@kanepi.ee
Internet: www.kanepi.ee

Arvelduskonto
EE152200001120263205

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andrus Seeme
vallavanem

Kadri Kaska, 797 6315, kadri@kanepi.ee

Sama kiri saadetud ka:

Eesti Lairiba Arenduse SA
info@elasa.ee
Võru Vesi AS
voru.vesi@voruvesi.ee
MTÜd ja kogukondade eestvedaja
kogukond@kanepi.ee

Andrus Seeme
Kanepi Vallavalitsus
Turu põik 1
63101, Kanepi alevik
Põlvamaa

Teie: 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Meie: 14.5-1/1557-1

Ettepanekud üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest.

Teavitaste Põllumajandusameti (PMA) Põlva keskust Kanepi Vallavolikogu 10.06.2018. a otsusega nr 1-3/2018/14 Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta.

Üldplaneeringu lähteseisukohtades peaks põhieesmärkidena arvestatud olema Põllumajandusameti tegevusvaldkonda jäävate teemadega (liigvee ära juhtimine maatulundusmaalt, väärtuslike põllumaade säilitamine). Põllumajandusameti jaoks on oluline, et üldplaneeringu koostamise ülesannetena ja lähteseisukohana oleks nimetatud olemasolevate maaparandussüsteemide toimimist tagavate meetmete määramine (süsteemide terviklikkuse säilitamine).

Lisame Teile abimaterjalina seadusega PMA-le pandud kohustused, mida peaks lihtsalt ja arusaadavalt üldplaneeringus kajastama:

Maa sihtotstarbe muutmine (ka kinnisasja ümber kruntimine, jagamine, ühendamine, liitmine või eraldamine)

Vastavalt maaparandusseaduse § 48 lg 1 tuleb maaparandussüsteemide maa-alal sihtotstarbe muutmine kooskõlastada PMA-ga.

Muu ehitise ehitamine maaparandussüsteemile

Vastavalt maaparandusseaduse § 47 lg 1 tuleb maaparandussüsteemide maa-alale muu ehitise ehitamine kooskõlastada PMA-ga.

Lisavee juhtimine maaparandussüsteemi

Tulenevalt maaparandusseaduse § 47 lg 1 ja Vabariigi Valitsuse 29.11.2012 määruse nr 99 „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed“ § 5 lg 8 on lisavee (nt heit- või sadevee) juhtimiseks maaparandussüsteemi või selle koosseisu kuuluvasse vooluveekogusse vajalik saada kooskõlastus Põllumajandusametilt.

Maaparandushoid

Tulenevalt maaparandusseaduse § 45 lg 2 ja 3 peab maaparandussüsteemi omanik või isik, kes õigussuhte alusel kasutab maaparandussüsteemi oma valduses oleval kinnisasjal (edaspidi maavaldaja) maaparandussüsteemi ja selle maa-ala kasutamisel tegema vajalikke maaparandushoiutöid. Maavaldaja ei tohi maaparandushoiutöid tehes takistada veevoolu maaparandussüsteemis ega tekitada muu tegevusega kahju teistele maavaldajatele.

Maaparandushoiutöödele esitatavad nõuded on kehtestatud põllumajandusministri 25.07.2003 määrusega nr 75 „Maaparandushoiutöödele esitatavad nõuded“.

Maaparandussüsteemi (ehitamine ja) rekonstrueerimine

Vastavalt maaparandusseaduse § 7 lg 1 tuleb enne ehitusprojekti koostamist esitada Põllumajandusametile maaparandussüsteemi projekteerimistingimuste taotlus (vastavalt maaparandusseaduse § 5 lg 1 loetakse ka maaparandussüsteemi rekonstrueerimine ehitamiseks).

Veeseadusest tulenev veekaitsevöönd

§ 29 lg 1 ja 2 Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd. Veekaitsevööndi ulatus tavalisest veepiirist on maaparandussüsteemide eesvooludel – 10 m, maaparandussüsteemide eesvooludel valgalaga alla 10 km² – 1 m.

Uus maaparandusseadus hakkab kehtima 1. jaanuarist 2019. Uue maaparandusseadusega kehtestatakse eesvooludele kaitsevöönd, mille ulatus määratakse määrusega: eesvoolu kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord.

Määrusega kehtestatakse maaparandussüsteemi eesvoolude ja nendel paiknevate maaparandussüsteemi keskkonnarajatiste kaitsevööndi ulatus tulenevalt eesvoolu tüübist ja valgala suurusest ning kehtestatakse kaitsevööndis tegutsemise kord.

Määrus on alles koostamisel ja väga tõenäoliselt valmib see enne planeeringu vastuvõtmist.

Väärtuslik põllumajandusmaa

Kõik põllumajandusmassiivid (PMM) pindalaga alates 2,0 ha kaardistatakse ja kantakse loodavasse põllumajandusmassiivide registrisse. Neile määratakse boniteet, mille põhjal arvutatakse ka maakonna ja eesti kaalutud keskmine boniteet. Kõik PMM pindalaga alates 2,0 ha, mille boniteet ületab eesti (või mõningal juhul maakonna) kaalutud keskmist boniteeti on automaatselt riikliku tähtsusega väärtuslikud põllumajandusmaa massiivid (RVPM) ja nendele ehitamine ning maa sihtotstarbe muutmine on keelatud (on ka mõned erisused). Neid maid ei või ka metsastada. Seda kõike hakkab jälgima Põllumajandusamet.

Koostatavate piirangut põhjustavate objektide kaartidele lisada maaparandussüsteemi rajatiste asukohad, mis selgitaksid kitsenduste asukohta. Üldplaneeringu koostamisel pakkuda välja millised on ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused maaparandushoiualadel, eelkõige nendel aladel, kus kavandatakse maakasutuse ning ehitusõiguse muutmist.

Palun hoida Põllumajandusametit kursis üldplaneeringu menetlemise erinevate etappidega ja edastada planeeringu koostamisega seotud teave Põllumajandusameti Põlva keskuse e-posti aadressil polva@pma.agri.ee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Peeter Protsin
Juhataja asetäitja
Põlva keskus
+372 53338594
peeter.protsin@pma.agri.ee

KESKKONNAAMET

Andrus Seeme
Kanepi Vallavalitsus
vald@kanepi.ee

Teie 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Meie 22.10.2018 nr 6-5/18/12234-3

**Ettepanek Kanepi valla üldplaneeringu
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsuse kohta**

Austatud Andrus Seeme

Küsite Keskkonnaameti ettepanekuid Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) kohta lähtuvalt planeerimisseaduse § 81 lg 1.

Kanepi Vallavolikogu 19.06.2018 otsusega nr 1-3/2018/14 algatatud Kanepi valla territooriumit hõlmava üldplaneeringu koostamise põhieesmärk on valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning selle alusel planeeringuala üldiste kasutus ja ehitustingimuste, sealhulgas maakasutuse juhtotstarvete, määramine.

Eelnõu peatükis 3.2.4.1 on välja toodud, et reoveekogumisalad on määratud Kanepis, Põlgastes ning Savernas. Keskkonnaamet teeb ettepaneku täpsustada, et lisaks on keskkonnaministri 2. juuli 2009 käskkirja nr 1079 "Reoveekogumisalad reostuskoormusega üle 2000 ie" ja käskkirja nr 1080 „Reoveekogumisalad reostuskoormusega alla 2000 ie“ muutmise kohaselt kinnitatud reoveekogumisala ka Krootuse külas (keskkonnaregistri kood RKA0650597).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ena Poltimäe
juhataja
Lõuna regioon

Siret Punnisk 799 0913
siret.punnisk@keskkonnaamet.ee

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

PÄASTEAMET

Andrus Seeme
Kanepi Vallavalitsus
vald@kanepi.ee

23.10.2018 nr 7.2-3.2/16698-2

**Ettepanekud Kanepi valla
üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja
keskkonnamõju strateegilise hindamisele**

Austatud Andrus Seeme

Meile teadaolevalt ei asu Kanepi valla territooriumil ühtegi suurõnnetuse ohuga ega ohtlikku ettevõtet. Juhul, kui Kanepi valla territooriumil tulevikus planeeritakse suurõnnetuse ohuga või ohtlikud ettevõtted tuleb maakasutuse planeerimisel ja ehitise projekteerimisel lähtuda kemikaaliseaduses § 32 nõuetest ning aluseks võtta metoodika „Kemikaaliseaduse kohase planeeringute ja ehitusprojektide kooskõlastamise otsuse tegemine“. Metoodika on leitav Päästeameti kodulehelt: <https://www.rescue.ee/et/paasteamet/tuleohutusj2relevalve/juhendid.html>.

Üldplaneeringust ja muudest planeeringu juurde käivatest materjalidest peab selguma:

1. olemasolevad riskiallikad (kätised ja nende ohualad, üleujutusohhtlikud alad, ohtlikud teelõigud ja muud sõlmed, kiirgusohhtlikud objektid ja ohustatud alad) ja nende mõju hinnang olemasolevale ning sellega arvestamise põhjendus;
2. planeeritavad riskiallikad ja nende mõju hinnang planeeritavale ning kaitsemeetmed, mida rakendatakse.

Lisaks on võimalik üldplaneeringus paika panna täiendavad objektid, mille puhul on vajalik koostada detailplaneering:

1. suurõnnetuse ohuga või ohtlikkus ettevõttes muudatuste tegemine, mis ei nõua detailplaneeringut;
2. suurõnnetuse ohuga või ohtlikku ettevõtte või nende ohualasse planeerimine, kui tegemist ei ole tiheasutusaladega.

Kuna Kanepi vallal puudub riskianalüüs, siis tuleb arvestada Kanepi valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamisel Lõuna-Eesti päästeala hädaolukordade riskianalüüside regionaalse kokkuvõttega (heaks kiidetud Lõuna-Eesti regionaalse kriisikomisjoni 13.11.2014 istungil). Samas soovitame koostada Päästeameti Lõuna päästeskuse metoodika alusel Kanepi valla riskianalüüs.

Lõuna päästkeskus / Jaama 207 / 50705 Tartu / 733 7300 / louna@rescue.ee / www.paasteamet.ee /
Registrikood 70000585

2 (2)

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Peeter Tigas

Põlvamaa päästepiirkonna juhataja

Lõuna päästekeskus

Lisa:

1. Lõuna RRA kokkuvõte 2014

OTEPÄÄ VALLAVALITSUS

Lp Andrus Seeme
Kanepi Vallavalitsus
vald@kanepi.ee

Teie 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Meie 24.10.2018 nr 6-7/2134-1

Ettepanekute tegemine Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele

Austatud vallavanem

Esitasite meile 3. oktoobril 2018. a kirjaga nr 7-6/2018/146-1 (registreeritud dokumendiregistris 4. oktoobril 2018. a nr 6-7/2134 all) Kanepi valla üldplaneeringu LS ja KSH VTK ettepanekute tegemiseks.

Otepää Vallavalitsus esitab dokumendile järgmised ettepanekud:

1. Üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete loetelust ei tule välja Põlva maakonnaplaneeringu 2030+ seatud ülesanded. Kas lähteseisukohtades välja toodud ülesanded arvestavad Põlva maakonnaplaneeringu 2030+ määratud ülesannetega (ptk 2.2.)?
2. Ptk-s 2.4.1. kirjutate, et üldplaneering arvestab nii valla uue visiooni kui ka arengueesmärkidega. Dokumendist aga ei ilmne, milline on uus visioon ja arengueesmärgid. Eeldatavalt peaks uus visioon ja arengueesmärgid teada olema, kuna Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lõike 5 kohaselt tuli arengukava ja eelarvestrateegia kinnitada hiljemalt 15. oktoobriks 2018. a. Palume neid võimalusel käsitleda.
3. Soovitame ptk-s 3.3.2.1. kajastada rahvaarvu 2018.a oktoobrikuu seisuga. Otepää valla näitel on 10 kuuga rahvastiku arv muutunud ning andmed on täpsemad;
4. Ptk-s 3.2.2.2. toote välja, et üldplaneeringu koostamisel on otstarbekas analüüsida erinevate teenuste kättesaadavust valla erinevates osades ja teha vajadusel ettepanekud kättesaadavuse parandamiseks. Dokumendist aga ei ilmne, milliseid uuringuid/tegevusi on kavas analüüsi teostamisel kasutada/teostada.
5. Palume kaasata Otepää Vallavalitsust üldplaneeringu eelnõu koostamisse, et lahendus moodustaks ühtse terviku ja jätkusuutlikkuse omavalitsuse üksuste piiride

- kokkusaamisel (maakasutus, kergliiklusteed, väärtuslikud põllumaad, rohealad, jms). Ptk-s 3.3.2. toote välja, et tuleb arvestada kehtivate Otepää valla ja Palupera valla üldplaneeringutega. Otepää Vallavolikogu on algatanud uue Otepää valla üldplaneeringu koostamise (teavitasime sellest Teid 19. oktoobril 2018 kirjaga nr 6-7/2277) ja seetõttu tuleb arvestada ka koostamisel oleva üldplaneeringuga. Oluline on, et nii uus Kanepi valla üldplaneering kui ka uus Otepää valla üldplaneering moodustaksid ühtse terviku ja ei läheks omavahel vastuollu. Ka ptk-s 4.1. toodud tabelis võiks olla välja toodud naaberomavalitsuste suurem sidusus üldplaneeringu ja KSH koostamisel.
6. Ptk-s 4.2. on välja toodud tabel orienteeruva ajagraafikuga. Otepää Vallavalitsusel tekkisid järgmised ettepanekud:
- 6.1. Tabelis on välja toodud I töökoosolek töögrupiga. Rohkem töökoosolekuid tabelisse märgitud ei ole. Kas on vajalik ja otstarbekas sel juhul vaid I töökoosoleku äramärgimine? Eeldatavalt toimub töökoosolekuid menetluse ajal ikka palju rohkem ja neid korraldatakse vastavalt vajadusele.
- 6.2. Tabelis on välja toodud ÜP ja KSH aruande eelnõu avalikustamine mai - juuni 2019 ning seejärel ÜP ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu oktoober 2019. Siin on tekkinud Teil kindlasti eksitus, sest PlanS § 83 lõike 1 kohaselt tuleb ÜP ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu korraldada 45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist. Seega kui avalikustamine toimub mai – juuni 2019, siis arutelu peaks toimuma hiljemalt juuli/august 2019 (Teil on märgitud oktoober 2019). Sellest tulenevalt palume Teil orineteeruv ajagraafik terves ulatuses läbi vaadata ja vajadusel korrigeerida.
7. Ptk-s 4.3. on välja toodud planeeringu/KSH töörühm. Kas töörühma tõesti ei kuulu Kanepi Vallavalitsuse poolt esindajat? Teeme ettepaneku töörühma koosseisu lisada vastavad ametnikud Kanepi Vallavalitsusest.

Otepää Vallavalitsus soovib jõudu Kanepi valla üldplaneeringu koostamisel!

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaido Tamberg

Vallavanem

Enelin Alter 7664820, enelin.alter@otepaa.ee

PÕLVA VALLAVALITSUS

Andrus Seeme
Kanepi Vallavalitsus
Turu põik 1
Kanepi alevik, 63101, Põlvamaa
vald@kanepi.ee

Teie: 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Meie: 16.10.2018 nr 7-6/18-2803-2

Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

Esitasite Põlva Vallavalitsusele ettepanekute saamiseks Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse.

Palume Kanepi valla üldplaneeringu koostamisel arvestada, et käesoleval hetkel kehtivad Põlva vallas Kanepi vallaga piirnevatel aladel Vastse-Kuuste Vallavolikogu 28.01.2010 otsusega nr 1 kehtestatud Vastse-Kuuste valla üldplaneering, Põlva Vallavolikogu 28.08.2008 määrusega nr 96 kehtestatud Põlva valla üldplaneering ning Laheda Vallavolikogu 12.06.2009 määrusega nr 12 kehtestatud Laheda valla üldplaneering. Põlva Vallavolikogu 05.05.2014 otsusega nr 1-3/21 algatatud Põlva valla üldplaneering 2029+, mis on koostatud enne 2017. aasta haldusreformi Põlva valla territooriumile, on esitatud valdkonna eest vastutavale ministrile heakskiitmiseks (16.08.2018 kiri nr 7-1/18-86-1) ning tõenäoliselt kehtestatakse veel 2018. aastal. Põlva Vallavolikogu 13.09.2018 otsusega nr 1-3/47 on algatatud uue üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamine Põlva valla haldusterritooriumile.

Põlva Vallavalitsus soovib olla kursis Kanepi valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise käiguga ning teha sisukat koostööd üldplaneeringute koostamisel.

Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse eelnõus on sedastatud, et üldplaneeringu koostamisel on soovitatav arvestada Põlva vallas kavandatud matka- ja kergliiklusteedega (lk 42-43). Oleme seisukohal, et üldplaneeringu koostamise käigus tuleb vallapiiri ületavate matkaradade ja kergliiklusteede vajadus ühiselt välja selgitada ning vajaduse ilmnemisel neid üldplaneeringutes kajastada. Piiräärsetel aladel rohevõrgustiku piiride täpsustamisel arvestada Põlva valla samalaadsete tegevustega, et tagada võrgustiku terviklik toimimine.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Martti Rõigas
abivallavanem

Kesk 15
63308 Põlva
Registrikood 75038581

tel 799 9470
e-post info@polva.ee
www.polva.ee

Swedbank AS
EE172200221012204673
AS SEB Pank
EE021010402018689001

Tiia Zuppur
7999491, 53471669, Tiia.Zuppur@polva.ee

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kanepi Vallavalitsus
vald@kanepi.ee

Teie 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1
Meie 29.10.2018 nr 14-11/7541-2

**Ettepanekud Kanepi valla
üldplaneeringu lähteseisukohtade
ja KSH väljatöötamise kavatsuse
kohta**

Austatud härra Seeme

Saatsite Rahandusministeeriumile Kanepi Vallavolikogu 19.06.2016 otsusega algatatud üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ettepanekute saamiseks.

Tutvunud esitatud materjalidega, juhime tähelepanu järgnevale:

- kui üldplaneeringu koostamisel käsitletakse elektroonilise side/lairiba taristuga seotud tegevusi, palume teha koostööd Tehnilise Järelevalve Ametiga;
- üldplaneeringu koostamisel palume käsitleda asulaid ümbritsevaid metsaalasid, vajadusel kaaluda nende määramist puhkemetsana ja nendel aladel lageraie keelamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Janek Mäggi
riigihalduse minister

Marika Saks 715 5862
Marika.Saks@fin.ee

MAAELUMINISTEERIUM

Andrus Seeme
Kanepi Vallavalitsus

Teie: 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Meie: 31.10.2018 nr 4.1-5/4934-1

Maaeluministeeriumi seisukohad Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta

Austatud härra Seeme

Maaeluministeerium, vaadanud läbi ja analüüsinud Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse, nõustub nimetatud dokumentides toodud seisukohtadega ja kiidab need heaks.

Teavitame, et Maaeluministeeriumis ette valmistatud maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu, mis käsitleb väärtuslikku põllumajandusmaad ja selle kaitsetingimusi, saadeti 26. oktoobril ka Riigikogu menetlusse. Eelnõu on nähtav eelnõude infosüsteemis EIS nr 16-0960.

Nimetatud eelnõu kohaselt on riikliku tähtsusega väärtuslik põllumajandusmaa vähemalt kahe hektari suurune massiiv, mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne Eesti põllumajandusmaa kaalutud keskmise boniteediga või sellest suurem. Selles maakonnas, mille põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet on Eesti keskmisest madalam, on riikliku tähtsusega väärtuslik põllumajandusmaa selline massiiv, mille suurus on vähemalt kaks hektarit ning mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne selle maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmise boniteediga või sellest suurem.

Esialgsete analüüside kohaselt on Eesti kaalutud keskmine boniteet 40 hindepunkti ja Põlva maakonna kaalutud keskmine boniteet 39 hindepunkti. Lähtuvalt eeltoodust palume Kanepi valla üldplaneeringu koostamisel arvestada nimetatud tunnustele vastavate riikliku tähtsusega väärtuslike põllumajandusmaadega ning nendele maadele eelnõus seatud piirangutega. Eelnõu kohaselt võib kohaliku omavalitsuse üksus määrata planeeringuga ka kohaliku tähtsusega väärtuslikke põllumajandusmaa massiive.

Põllumajandusmaa massiivide ruumiandmete õigsuse tagamiseks ning planeeringumenetluses riikliku ja kohaliku tähtsusega väärtuslike põllumajandusmaade kaardistamisel palume teha koostööd Põllumajandusuuringute Keskuse ja Põllumajandusametiga, kelle ülesandeks on eelnõu kohaselt põllumajandusmaa massiivide ruumiandmete määramine ja riikliku tähtsusega väärtuslikke põllumajandusmaid kehtestavate otsustuste tegemine.

Lai tn 39 // Lai tn 41 / 15056 Tallinn / 625 6101 / info@agri.ee / www.agri.ee
Registrikood 70000734

Maaeluministeerium on valmis üldplaneeringu koostamisel tegema igakülgset koostööd, et saavutada parimad lahendused maal atraktiivse elu- ja ettevõtluskeskkonna, sealhulgas arenguvõimelise põllumajanduse tagamiseks. Palume üldplaneeringu koostajatel pöörata erilist tähelepanu väärtusliku põllumajandusmaa kui taastumatu loodusressursi kaitsemeetmetele (ehitamise, metsastamise ja sihtotstarbe muutmise piiramine). Kui neid kaitsemeetmeid põhimõttekindlalt rakendatakse, on sellel vaieldamatult oluline mõju kõrge viljakusega muldade pikaajalisele säilimisele ning selle kaudu kogu looduskeskkonnale ja meie tulevikule.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Tamm

Maaeluminister

Teadmiseks: Rahandusministeerium, Põllumajandusamet, Põllumajandusuuringute Keskus

Helve Hunt

625 6511 helve.hunt@agri.ee

MAANTEEAMET

Kanepi Vallavalitsus
vald@kanepi.ee
Turu põik 1
Kanepi alevik, Kanepi vald, 63101,
Põlva maakond

Teie 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Meie 31.10.2018 nr 15-2/18/46895-2

**Ettepanekud Kanepi valla üldplaneeringu
lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele**

Olete pöördunud Maanteeameti poole ettepanekute saamiseks Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsusele. Üldplaneering ja KSH on algatatud Kanepi Vallavolikogu 19.06.18 otsusega nr 1-3/2018/14.

Võttes aluseks planeerimisseaduse (PlanS), ehitusseadustiku (EhS) ja Maanteeameti põhimääruse (PM), esitab Maanteeamet Kanepi valla üldplaneeringu (edaspidi planeering) lähteseisukohtadele ettepanekud ning hinnangu KSH väljatöötamise kavatsuse asjakohasuse ja piisavuse kohta.

1. Teedevõrgustiku, sealhulgas riigiteede ja kohalike teede üldise asukoha määramine:
 - 1.1. Integreerida planeeringusse Põlva maakonnaplaneeringus kajastatud teedevõrgustik ja arendustegevuse tingimused.
 - 1.2. Analüüsida kohaliku teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad. Juhime tähelepanu, et tugiplaanil ei ole perspektiivse tee asukohad selgesti tuvastavad. Palume leida võimalus nende selgemaks eristamiseks muust informatsioonist.
 - 1.3. Määrata olemasolevate ja kavandatud teede funktsioonid: näiteks kohalik tee, avaliku kasutusega eratee. Riigiteedeks määramine ja riigiteede kohalikeks teedeks määramine toimub koostöös Maanteeametiga.
2. Riigiteest tekkivate kitsenduste määramine, sealhulgas tänava kaitsevööndi laiendamine, riigitee kaitsevööndi vähendamine:
 - 2.1. Riigitee kaitsevööndi laiuse käsitlemisel lähtuda EhS § 71 lõikest 2 ja tänava puhul sama paragrahvi lõikest 3.
 - 2.2. Kanepi alevikku jäävatel riigiteedel nr 18166 kogu pikkuses, nr 18167 km 0,900-1,300 ja nr 18294 km 0,360-0,449 määrata riigitee kaitsevööndi laiuseks 30m. Nimetatud lõigud on EhS § 92 lg 3 mõistes tänavad ning kaitsevööndi laiuseks on EhS § 71 lg 3 alusel kuni 10 m. Maanteeamet teeb ettepaneku kaitsevööndi laiendamiseks lähtudes asjaolust, et nimetatud lõikudes ei ole hoonestusjoon riigitee kaitsevööndis välja kujunenud ning puudub linnalik keskkond.
 - 2.3. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool alevikku, kaalub Maanteeamet kohaliku omavalitsuse põhjenduste alusel EhS § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist. Peale planeeringu kehtestamist tuleb kaitsevööndi laiuseid kajastav joonis esitada Maanteeametile GIS või CAD formaadis.

Teelise 4 / 10916 Tallinn / 6119 300 / Registrikood 70001490 / www.mnt.ee/
info@mnt.ee, 620 1200 (kliendiinfo) / maantee@mnt.ee; 611 9300 (teedevalised küsimused)

3. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste määramine:

- 3.1. Määrata tingimus, et riigitee kaitsevööndisse üldjuhul hooneid ei kavandata. Juhul, kui hoonete kavandamine on põhjendatud väljakujunenud hoonestusjoonega, määrata tingimus, et arendaja peab arvestama liiklusest tulenevate häiringute (müra, saaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga. Normidele vastavuse tagamine, leevendavate meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja kohustus.
- 3.2. Soovitame müratundlikke alasid/objekte riigiteede mõjupiirkonda mitte planeerida.
- 3.3. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele, määrata tingimus mitut kinnistut teenindava eratee avalikult kasutatavaks määramiseks, vajadusel transpordimaa kavandamiseks ja vastavalt EHS-le teeregistrisse kandmiseks.
- 3.4. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele määrata tingimus, et kinnistute maakorralduslikul jagamisel tuleb juurdepääs tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustatavatel katastritüksustel puudub õigus igatüüpi eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt.
- 3.5. Määrata tingimus, et riigiteega külgneva ehitustegevuse kavandamisel detailplaneeringu koostamise kohustuseta alal, tuleb reeglina kasutada juurdepääsuks kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega.
- 3.6. Terviklike ruumilahenduste saavutamiseks riigiteedelt juurdepääsude kavandamisel selgitada välja avalik huvi, määrata kohustus detailplaneeringu koostamiseks juhul kui arendusalale puudub olemasolev juurdepääs ja / või on vajalik juurdepääsude tagamine / säilitamine avalikult kasutatavalt teelt ala lähinaabritele.
- 3.7. Jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada väljapoole riigitee transpordimaad. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivõimalusi kergliiklustee rajamiseks eramaadel, määrata tingimus, et projekteerimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud menetluse.
- 3.8. Määrata tingimus, et põhjendatud juhul tuleb suurendada kaevandatavatele aladele juurdepääsuteede, kaasa arvatud riigiteede, kandevõimet või viia neid muul moel liikluskorraldusega vastavusse.
- 3.9. Määrata rajatise asukoha kooskõlastamise vajadus riigitee omanikuga juhul, kui rajatise kõrgus (tuulikute puhul lisada labade pikkus) on suurem kui kaugus äärmise sõiduraja välimisest servast.
- 3.10. Integreerida planeeringusse Põlva maakonnaplaneeringuga kavandatud tehnoloogiline vöönd, sh seatud tingimused.
- 3.11. Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olemasoleva teedevõrgu võimekust ja vastavust. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et Maanteeamet ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust. Tingimuste määramisel tagada ühistranspordiga ligipääsetavus.
- 3.12. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et riigitee kui rajatise püsivuse ja toimimise tagamiseks üldjuhul ei juhitata arendusalade sademevett riigitee kraavidesse.
- 3.13. Tehnovõrkude kavandamist riigitee transpordimaale tuleb vältida kuna transpordimaa on vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks.
- 3.14. Planeeringu koostamisel lähtuda eesmärgist soodustada ühissõidukite eeliskasutamist, vähendades sellega transpordi negatiivset mõju keskkonnale ja sellest põhjustatud tervisekahjustusi ning aidates kaasa liiklusõnnetuste ja liiklusummikute ärahoidmisele;

4. Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine:

- 4.1. Lähtuda riigitee funktsioonist teenindada eelkõige läbivat liiklust ja arvestada, et kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee. Planeeringulahendusega vältida kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele.

- 4.2. Arendusalade juurdepääsud lahendada läbi kogujateede, mis on ühendatud riigiteega ühise ristumiskoha kaudu. Määrata perspektiivse ja olemasoleva suletava juurdepääsu asukoht avalikult kasutatavale teele.
 - 4.3. Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse.
 - 4.4. Vältida planeeringulahendust, mis tingib vajaduse hajaasustusega piirkonnas riigitee pidevaks ületamiseks.
 - 4.5. Planeeringus määrata põhimaantee nr 2 külgnivate arendusalade juurdepääs olemasolevate teede ja tänavate ristumiskohtade kaudu. Planeeringus näidata arendusalade toimimiseks perspektiivsete kohalike teede/tänavate/kogujateede asukohad. Põhimaanteele võib uusi ristumiskohti planeerida ainult erandkorras ja lähtudes tee ohutuse põhimõtetest. Olemasolevad üksikute kinnistute ristumiskohad säilivad senise maakasutuse tarbeks juhul, kui ristumiskoht ei halvenda põhitee ohutust.
 - 4.6. Liiklejate ohutuse tagamiseks ja riigitee korrakohaseks kasutamiseks ei ole parkimine riigiteel lubatud. Arendusalade, sh avaliku kasutusega alade, planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) kavandada lahendus, kus parkimine toimub väljaspool riigiteed ja alaga samal teepool.
5. Märkused KSH väljatöötamise kavatsusele:
- 5.1. KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandatavast üldplaneeringu lahendusest.
 - 5.2. KSH aruandes palume välja tuua ka müratundlike alade arendamisel või laiendamisel arendaja kohustused vastavalt atmosfääriõhu kaitse seadusele ja keskkonnaministri 16.12.16 määrusele nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“.
 - 5.3. Käsitleda müratasemete suurenemist kvantitatiivselt liiklussageduse kasvades, kuna see teema on KSH väljatöötamise kavatsuses tõstatatud.
 - 5.4. Nimetada KSH väljatöötamise kavatsuses riigiteed, mille äärde jalgratta- ja jalgteesid kavandatakse. Lisame, et tugiplaanile on perspektiivsed jalgratta- ja jalgteed näidatud.
 - 5.5. Nimetada KSH väljatöötamise kavatsuses, missugused riigiteed vajavad rekonstrueerimist. Lisame, et tugiplaanil on mõned riigiteed ette nähtud viia asfalt või mustkatte alla.
 - 5.6. Käsitleda KSH-s tööstuse- ja kaevandamisega seotud objektid ning analüüsida võimalike väljaveoteede, sh riigiteede vastavust kavandatavale tegevusele. Analüüsist lähtuvalt näha ette teede kandevõime tõstmine, meetmed liiklusohutuse tagamiseks vms meetmed.
 - 5.7. Analüüsida, kas lisaks KSH väljatöötamise kavatsusele on Kanepi vallas veel piirkondi, kus peale mõjude hindamist ja majanduslikke analüüse on vajadusel võimalik rajada uusi kaevandamisalasid. Juhul kui vajadus ilmneb piisab kui nimetatakse piirkond, aga mitte konkreetne koht.

Palume planeeringus kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid (vt link allpool). Planeering kooskõlastada Maanteeametiga. Kooskõlastamisel palume esitada meie kirjale vastava ülesehitusega ülevaade (näiteks tabelina) Maanteeameti ettepanekute arvestamise kohta planeeringulahenduse väljatöötamisel.

Oleme valmis koostööks planeeringu koostamisel ning vajadusel selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud ettepanekuid.

Lisa: Juhime tähelepanu Maanteeameti veebilehelt leitavale asjakohasele teabele:

Maakonnaplaneeringuid täpsustavad riigimaanteede [teemaplaneeringud](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
(www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Transpordi arengukava](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Riigimaanteede teehoiukava](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) ja juhenddokumendid (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
Tolmuwabad katted kruusateedele: [objektid](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) aastateks 2017 - 2020
[Riigiteede liigid](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Riiklik teeregister](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Liiklussageduse statistika](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Liiklusloendus kerpliiklusteedel](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
Välisõhus leviva müra vähendamise [tegevuskava](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
Strateegiline [mürakaart](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Õhusaaste](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
Eesti loomaõnnetuste andmebaas ja [kaardirakendus](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
Käsiraamat „[Loomad ja liiklus Eestis](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)“ (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Seminari materjalid](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) "Loomad ja maanteed" (12.05.2010)
Tee ehitus-, rekonstrueerimis- ja taastusremondi[objektid](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Eelprojektid](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
Majandus- ja taristuministri 5. augusti 2015. a määrus nr 106 „Tee projekteerimise normid“ Lisa
„Maanteede projekteerimismid“
https://www.riigiteataja.ee/aktiis/1070/8201/5014/MKM_m106_lisa.pdf

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tiit Harjak
juhtivspetsialist
planeeringute menetlemise talitus

Anni Luht
5090807 Anni.Luht@mnt.ee

Triinu Tarkus
53050142 Triinu.Tarkus@mnt.ee

KAITSEMINISTEERIUM

Kanepi vald
Kanepi, Turu põik 1
63101 Põlvamaa
vald@kanepi.ee

Teie 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Meie 31.10.2018 nr 12-3/18/4243

**Ettepanekud Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta**

Kanepi Vallavalitsus on 03.10.2018 kirjaga nr 7-6/2018/146-1 esitanud Kaitseministeeriumile ettepanekute esitamiseks koostatava Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse.

Riigikaitse ehitise ümbruses või seda mõjutada võivate ehitiste ehitamisele on kehtestatud piirangud ehitusseadustiku §-s 120. Sama paragrahvi lõike 4 alusel on kaitseminister kehtestanud 26.06.2015 määruse nr 16 „Riigikaitse ehitise töövõime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise töövõimet mõjutavate ehitiste kohta“ (<https://www.riigiteataja.ee/akt/107042016009>), mille § 3 lõike 4 sätestab, et riigikaitse ehitiste piiranguvöönd ja piiranguvööndi ulatus täpsustatakse üldplaneeringus või määratakse üldplaneeringus. Samuti on planeerimisseaduse §-s 75, et üldplaneeringuga määratakse riigikaitse otstarbega maa-alad ja täpsustatakse maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piirid. Seega esitab Kaitseministeerium planeerimisseaduse § 76 lõike 1 ja § 81 lõike 2 alusel koostatava Kiili valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta järgmise ettepaneku:

Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse peatükis 3.3 on kirjutatud, et vähesel määral ulatub valda ka riigikaitse ehitise piiranguvöönd (Tõikamäe linnak). Palume seda täiendada ning lisada, et Tõikamäe linnaku piiranguvööndi ulatuseks on 2000 m.

Lisaks palume Kanepi valla üldplaneeringus käsitleda ja arvestada järgmiseid riigikaitse teemasid ja üldtingimusi:

- Riigikaitse ehitise ja selle piiranguvöönd. Kanepi valla territooriumil asub osaliselt riigikaitse ehitise Tõikamäe linnak piiranguvöönd, mille ulatuseks on 2000 m. Palume üldplaneeringus kajastada riigikaitse ehitise piiranguvööndit planeeringu seletuskirjas ja joonistel.
- Riigikaitse ehitise piiranguvööndisse kavandatavad ehitised võivad mõjutada riigikaitse ehitise töövõimet.

Sakala 1 / 15094 Tallinn / 717 0022 / kantsleil@kaitseministeerium.ee / www.kaitseministeerium.ee
Registrikood 700004502

- Üle 28 m kõrged ehitised ning mistahes kõrgusega tuulikud ja tuulepargid kogu valla territooriumil võivad mõjutada riigikaitse ehitiste töövõimet.
- Juhindudes seadustest tuleb Kaitseministeeriumiga kooskõlastada kõik riigikaitse ehitise piiranguvööndisse jäävad ja ulatuvad planeeringud ja projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõud või ehitusteatised. Väljaspool riigikaitse ehitiste piiranguvööndeid tuleb Kaitseministeeriumiga kooskõlastada kõigi mistahes kõrgusega tuulegeneraatorite ja tuuleparkide ning üle 28 m kõrguste ehitiste planeeringud, projektid, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõud või ehitusteatised. Seejuures on koostööd Kaitseministeeriumiga soovitatav alustada võimalikult varases etapis.
- Kaitsevägi ja Kaitseliit kasutavad metsaseaduse § 36 alusel metsaalasid riigikaitse ehitiste väljaõppe korraldamiseks ka väljaspool harjutusvälju. Väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega. Seetõttu palume valla üldplaneeringus käsitleda riigikaitse ehitiste väljaõppe toimumist väljaspool riigikaitse ehitisi.

Kaitseministeerium on Teie soovi korral valmis edastama riigikaitse ehitise piiranguvööndi kaardikihi. Samuti oleme valmis Teiega kohtuma, et riigikaitse ehitiste tingimusi selgitada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Katri Raudsepp

Kaitseinvesteeringute osakonna juhataja

asetäitja

Tuuli Vors 717 0165

tuuli.vors@kaitseministeerium.ee

Priit Alekask 717 0536

priit.alekask@kaitseinvesteeringud.ee

LENNUAMET

Andrus Seeme
Kanepi Vallavalitsus
Turu põik 1
Kanepi alevik
63101 PÕLVAMAA

Teie 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Meie 02.11.2018 nr 4.6-8/18/5256-2

Lennuameti kommentaarid Kanepi valla üldplaneeringule

Austatud hr Seeme

Lennuametil on Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtadega tutvumise järel järgmised kommentaarid:

- Kanepi valla kagunurka ulatub Ridali lennuvälja lähiümbruse kooniline ja horisontaalne piirangupind, mille absoluutkõrgus on valla piires 145 kuni 220 meetrit. Piirangupindade täpsema ulatusega saab tutvuda Maa-ameti geoportaali lennunduskaardi rakenduses.
- Lähtuvalt lennundusseaduse § 35 lg 2 ja lg 4 tuleb Lennuametiga kooskõlastada üle 45 m kõrgust ehitist hõlmavad detailplaneeringud ja ehitusprojektid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaupo Toodu
Lennutegevuse osakonna juhataja
peadirektori ülesannetes

Andres Lainoja
610 3590
Andres.Lainoja@ecaa.ee

Lõõtsa 5 / 11415 Tallinn / 610 3500 / ecaa@ecaa.ee / www.ecaa.ee
Registrikood 70000800

TERVISEAMET

Kanepi Vallavalitsus

vald@kanepi.eekadri@kanepi.ee

Meie: 06.11.2018 nr 9.3-4/7814

Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

Lugupeetud Andrus Seeme

Lähtudes planeerimisseadusest § 81 lg 1 esitasite Terviseametile ettepanekute tegemiseks Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuse.

Kanepi valla üldplaneeringu koostamine ja üldplaneeringu KSH läbiviimine algatati Kanepi Vallavolikogu 19.06.2018 otsusega nr 1-3/2018/14. Üldplaneeringu koostamise põhieesmärk on valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning selle alusel planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sealhulgas maakasutuse juhtotstarvete, määramine.

Koostatava Kanepi valla üldplaneeringu ülesanded tulenevad planeerimisseaduse § 75-st. Üldplaneeringuga lahendatakse eeltoodud paragrahvis nimetatud ülesanded, mis on olulised valla ruumilistest vajadustest ja planeeringu eesmärkidest lähtuvalt. Üldplaneeringu koostamisel on põhifookus valla ruumilise arengu põhimõtete ja visiooni kujundamisel: määratakse maa- ja veealadele üldised kasutamise- ja ehitustingimused ning maakasutuse juhtotstarbed.

Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Terviseameti (edaspidi amet) on tutvunud Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohtadega ja üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu järgnevatele tervisekaitsealastele keskkonna aspektidele, millega üldplaneeringu ja üldplaneeringu KSH koostamisel arvestada:

- ☐ Joogivee kvaliteet. Kanepi vallas on ühisveevärgi ja kanalisatsioonisteedid välja arendatud Kanepi alevikus, Põlgaste, Soodoma, Hurmi, Magari, Erastvere, Krootuse, Ihamaru, Saverna, Maaritsa ja Valgjärve külates. Veevärgi süsteemid on olemas ka väiksemates külates (Prangli, Pikajärve ja Aiaste), kus tarbijaid on alla 50. Hajaasustuses toimib veevarustus individuaalsetest salvi- või puurkaevudest. Reoveekäitluseks on hajaasustuses erinevaid võimalusi: immutamine, omapuhasti rajamine või reovee kogumismahuti paigutamine. Salvikaevude reostustundlikkuse tõttu ei soovita amet planeerimisel uute salvikaevude rajamist joogiveallikatenä.
- ☐ Supluskohad. Kui piirkonnas asuvad veekogud, mida kasutatakse elanike poolt suveperioodil suplemiseks siis, supluskohad, nii ametlikud kui ka mitteametlikud peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määruse nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse §-le 5 korraldab supluskoha omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendrile. Kui supluskohas ei teostata suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et

Paldiski mnt 81 / 10617 Tallinn / 794 3500 / kesk@terviseamet.ee / www.terviseamet.ee / Registrikood 70008799

kasutatav veekogu ei ole enam supluskoht ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita. Kui supluskoht on juba pikaajalisel kasutusel, jääb see omaniku vastutusalasse. Supluskoha omanik või valdaja korraldab suplusvee seiret ning andmed veekvaliteedi kohta kuuluvad avalikustamisele. Üldsusele ettenähtud teabe kättesaadavuse supluskohas tagab supluskohta omanik või valdaja. Üldsuse teavitamise nõue kehtib ka mitteametlike supluskohtade kohta. Täpsustada Kanepi valla supluskohtadega seonduvat.

Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendata seisu- ja vooluveekogude seisundit.

□ Liiklusrüü. Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus (edaspidi AÕKS) ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“, mis jõustus 01.02.2017. Määrata Kanepi valla maa-alal AÕKSi § 7 järgsed müra kategooriad ning alad, kus tuleb tagada liiklusrüü siht- ning piirväärtused.

□ Müra- ja saatetundlikud objektid. Amet ei soovita müra- ja saatetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklusrüüga teede (maantee, raudtee, tänav) lähedusse.

Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.
Uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused) planeerimisel hinnata, millised piirkonnad ja keskkonnamõjud sobivad objektide rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.

□ Tootmisteguvuse negatiivsed mõjud. Ameti varasemale kogemusele tuginedes juhime tähelepanu, et ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul on tootmisprotsesse, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil: kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoote laadimine, väljavedu ja muud müra ning õhusaastet põhjustavad tegevused. Tootmisteguvuse müra on reeglina kaootiline ja keeruline hinnata. Ühekordsed müra sündmused ja müra muutlik iseloom võivad lähipiirkonna elanikele häiringuid põhjustada isegi siis, kui tööstusmüra vastab normtasemetele. Seetõttu soovib amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist ka siis, kui tegemist on keskkonnasõbraliku tootmisteguvusega. Amet on seisukohal, et elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks puhveralana olema vähemalt 30-50 meetri laiune, et omada müra leevendavat efekti.

□ Valgusreostus. Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.

□ Kaitsevööndid. Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovime lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamu- ega sotsiaalobjekte.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mihhail Muzõtšin
järelevalveosakonna juhataja

Kaja Laursoo 5558 2400
Kaja.laursoo@terviseamet.ee

MAA-AMET

Andrus Seeme
vallavanem
Kanepi Vallavalitsus
vald@kanepi.ee

Teie 03.10.2018 nr 7-6/2018/146-1

Meie 06.11.2018 nr 6-3/18/14758-2

**Kanepi valla üldplaneeringu
lähteseisukohad ja KSH välja töötamise
kavatsus**

Austatud Andrus Seeme

Edastasite 03.10.2018 kirjaga nr 7-6/2018/146-1 Maa-ametile ettepanekute tegemiseks Kanepi valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuse vastavalt planeerimisseaduse § 81 lõikele 1. Üldplaneeringu koostamine ja KSH algatati Kanepi Vallavolikogu 19.06.2018 otsusega nr 1-3/2018/14. Maa-amet, tutvunud edastatud dokumentidega, märgib järgmist.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb ja planeeringualaga piirnevate kohaliku omavalitsuse üksustega. PlanS § 85 lõike 1 kohaselt esitatakse üldplaneering koostamiseks kõnealuse seaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele. Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, koostatakse planeering PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega. Keskkonnaminister on oma 26.01.2017 käskkirjaga nr 1-2/17/108 andnud Maa-ametile volituse koostada üldplaneeringuid PlanS sätestatud korras, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleva maardlal või selle osal.

Enda haldusterritooriumil on vastavalt PlanS § 4 lõikele 1 planeerimisalase tegevuse korraldaja mh kohaliku omavalitsuse üksus. Kohaliku omavalitsuse üksuse kui planeerimisalase tegevuse korraldaja ülesanneteks on maa-alale vastavate planeeringute olemasolu tagamine, planeeringu koostamise korraldamine, planeeringu koostamine või planeeringu koostamise tellimine, planeeringu koostamise käigus vajalike menetlustoimingute tegemine, planeeringu elluviimisega kaasnevate asjakohaste majanduslike, kultuuriliste, sotsiaalsete ja looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise korraldamine ning kehtestatud planeeringu järgimine, üle vaatamine ja selle elluviimine osas, mis puudutab planeerimisalase tegevuse korraldajale õigusaktiga pandud ülesannete täitmist. Peame siinkohal vajalikuks rõhutada, et huvitatud isikuna tuleb käsitleda ka riiki võrdselt kõigi teiste maaomanikega ning ühegi teise maaomaniku huve ei tohi ilma põhjendatud ja kaalutletud vajaduseta eelistada riigi huvidele, kaasa arvatud põhiliste tehnovõrkude trasside ja tehnorajatiste asukohtade määramisel. Juhime siinkohal tähelepanu, et viimane kehtib ka reformimata maade suhtes, mis maareformi seaduse (edaspidi MaaRS) § 31 lõike 2 tähenduses on samuti riigi omandis.

Mustamäe tee 51 / 10621 Tallinn / 665 0600 / maaamet@maaamet.ee / www.maaamet.ee
Registrikood 70003098

Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 15 lõike 1 alusel on MaaRS § 31 lõikes 2 sätestatud maa omanikuks PlanS tähenduses Keskkonnaministeerium või valdkonna eest vastutava ministri volitatud isik. Keskkonnaministeerium on 26.01.2017 käskkirjaga nr 1-2/17/108 volitanud Maa-ametit kooskõlastama üldplaneeringuid PlanS-is sätestatud korras, kui planeeritav maa-ala asub MaaRS § 31 lõike 2 tähenduses jätkuvalt riigi omandis oleva maal või Eesti Vabariigi omandis Keskkonnaministeeriumi valitsemisel oleva maatükis, mille volitatud asutuseks on Maa-amet.

Iga konkreetse maa-ala planeerimisel tuleb kaaluda majanduslikke, sotsiaalseid, funktsionaalseid, esteetilisi, liiklustehnilisi, looduslikke, õiguslikke jms aspekte ja tegureid ning neid käsitleda tasakaalustatud alustel. Sealjuures peab kohalik omavalitsus lähtuma lähipiirkonna planeerimisvajadustest laiemalt, planeerides just pigem suurema maa-ala, kui konkreetse ülesande lahendamiseks vajalik. Eriti puudutab see reformimata riigimaale eesmärgistatud kasutusotstarbe leidmist, mis oleks vajalik ja kasulik lähtudes nii valla kui ka riigi huvidest. Maa-amet riigivara valitsema volitatud asutusena ei pea võimalikuks aktsepteerida riigivarana registreeritud maatükiste ümberplaneerimist vähemväärtusliku maakasutuse juhtotstarbega maa-aladeks.

Seisuga 23.10.2018 asuvad Kanepi valla üldplaneeringu territooriumil osaliselt või täielikult 16 keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevat maardlat, 20 kehtiva kaevandamisloaga määraldist ning menetluses on 5 kaevandamisloa taotlust.

Üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsuse eelnõu peatükis 3.2.6.1. *Geoloogia ja maavarad* on kirjeldatud (tsiteerin): „Maavara kaevandamine toimub Kolleri-Saverna, Lajavangu ja Saverna kruusamaardlates. Liiva kaevandatakse Krüüdneri, Sõreste, Voorepalu, Kangru, Tornimäe ja Postisaare liivamaardlates“. Palume parandada kirjavea Laiavangu kruusamaardla nimes. Lisaks täpsustame, et Keskkonnameti 31.08.2018 korraldusega nr 1-3/18/2182 anti kaevandamise luba ka Abissaare liivamaardlas Abissaare II liivakarjääri määraldistel.

Eelnõu peatükis 3.2.6.1. *Geoloogia ja maavarad* on kirjeldatud Kanepi valda jäävate maardlate varukogused, mis on saadud eesti maavarade 2017. aasta koondbilansist. Märkime, et varukoguste kirjeldamisel esines mitmeid erinevusi, mis tulenevad sellest, et maardlates esineb mitme kasutusala maavara. Saverna, Kolleri-Saverna ja Abissaare maardlates on kirjeldatud ehituskruusa varukogused, kuid kirjeldamata on maardlates arvel olevad ehitusliiva ja täiteliiva varukogused. Krüüdneri ja Sõreste maardlas on kirjeldatud ehitusliiva varukogused, kuid kirjeldamata on maardlates arvel olevad ehituskruusa ja täiteliiva kogused. Voorepalu maardlas on kirjeldatud ehitusliiva varukogus, kuid puuduvad täiteliiva andmed. Kangru maardlas on kirjeldatud ehituskruusa varu, kuid puuduvad ehitusliiva andmed. Tornimäe maardlas on märgitud aktiivse tarbevaru koguseks 658,0 tuh m³. Eesti maavarade 2017. aasta koondbilansi andmetel on Tornimäe liivamaardlas täiteliiva varu kogus 814,6 tuh m³.

Eelnõu peatükis 3.2.6.1. *Geoloogia ja maavarad* on kirjeldatud (tsiteerin): „Himo (reg kaart 146) – pindala 106,27 ha; aR 361,0 tuh m³, pR 16 tuh m³“. Himo turbamaardlas on 2017. aasta koondbilansi andmetel arvel hästilagunenud turba aktiivset reservvaru 336,0 tuh t ja passiivset reservvaru 16,0 tuh t ning vähelagunenud turba aktiivset reservvaru 25,0 tuh t. Lisaks märkime, et turba varu ühikutena on kasutusel tuh t, mitte tuh m³ ning Himo maardla registrikaardi numbriks on maardlate nimistus 487, mitte 146. Palume KSH väljatöötamise kavatsuse eelnõus Kanepi vallas asuvate maardlate andmeid täpsustada.

Palume planeeringus anda mäetööstusmaa juhtotstarve olemasolevate määraldiste ja nende teenindusmaade aladele ja reserveeritava mäetööstusmaa juhtotstarve nendele aladele, kus on menetluses maavara kaevandamise loa taotlus. Vajadusel võib mäetööstusmaade juhtotstarbest eraldada turbatööstusmaa juhtotstarbe.

Palume planeeringu koostamisel maardlate aladel arvestada MaaPS-s sätestatuga.

Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega. Palume edastada üldplaneering enne vastuvõtmist Maa-ametile kooskõlastamiseks. Maa-amet aktsepteerib planeeringutoimikute ja juurde kuuluvate menetlusedokumentide edastamist ka digitaalselt aadressile maaamet@maaamet.ee. Kui planeeringumaterjalid on saadaval interneti kaudu, siis ei pea dokumentide faile esitama ja piisab kaaskirjas märgitud dokumentide veebi- või serveriaadressist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tambet Tiits
peadirektor

Kaili Ojaperv
675 0132 kaili.ojaperv@maaamet.ee
Terje Sild
675 0165 terje.sild@maaamet.ee